

Monitorovanie a vyhodnocovanie

účinnosti dočasných
vyrovnávacích
opatrení v podmienkach
Slovenskej republiky

2016

**MONITOROVANIE A VYHODNOCOVANIE ÚČINNOSTI
DOČASNÝCH VYROVNÁVACÍCH OPATRENÍ V PODMIENKACH
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Bratislava, 2016

ISBN 978-80-89016-86-0

Úvod

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v rámci svojich výskumných aktivít zrealizovalo výskum v oblasti prijímania dočasných vyrovnávacích opatrení na úrovni územnej samosprávy. Touto aktivitou reagujeme na ostatnú novelizáciu zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnú od 1. apríla 2013, ktorou sa rozšírila možnosť prijatia dočasných vyrovnávacích opatrení (§8a ADZ) pre všetky subjekty verejnej správy a iné právnické osoby. Po novom smie ísť len o dočasné vyrovnávacie opatrenia na odstránenie znevýhodnení vyplývajúcich z dôvodov rasového alebo etnického pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine, rodu alebo pohlavia, veku alebo zdravotného postihnutia. Cieľom prijímania dočasných vyrovnávacích opatrení musí byť ambícia oprávneného subjektu zabezpečiť rovnosť príležitostí v praxi.

Stredisko sa rozhodlo zmonitorovať situáciu ohľadom dočasných vyrovnávacích opatrení na Slovensku. Dôvodov pre výskum v tejto oblasti bolo viacero. Jedným z nich bola už spomenutá novelizácia antidiskriminačného zákona, ktorá mohla značne ovplyvniť situáciu v oblasti prijímania DVO. Ďalším dôvodom bola snaha Strediska aj prostredníctvom tohto výskumu prispieť k šíreniu osvetu v oblasti DVO. Už len samotné rozposlanie emailu so žiadosťou o súčinnosť pri výskume, obsahujúceho bližšie informácie o DVO do istej miery podnietiť obce osvojiť si tento pojem či zistiť o ňom niečo viac. Nemenej významný bol tiež dôvod, že Stredisko, ktoré má dostávať od prijímateľov DVO správy o prijatých DVO nedostalo do dnešného ani jednu takúto správu. Preto sme sa rozhodli aj touto formou zistiť, aká je situácia v oblasti prijímania DVO na Slovensku, či obce vedia o novele zákona, podľa ktorej môžu prijímať DVO a či je z ich strany záujem o túto problematiku. Na základe výskumu tak Stredisko získa nielen cenné štatistické údaje týkajúce sa počtu prijatých DVO, ale aj názory a skúsenosti obcí, ktoré môžu byť pre ostatných motiváciou či ukážkou dobrej praxe.

Výskum Strediska pozostáva z 2 hlavných častí. Prvá časť spočívala kontaktovaní všetkých subjektov, ktorých sa prijímanie DVO týka a v snahe zistiť od nich, či o tejto možnosti vedia, či už DVO prijali a podobne. Druhá časť sa orientovala už len na respondentov, ktorí DVO prijali. Kým prvá časť bola len povrchovou sondou do vnímania DVO obcami na Slovensku, druhá časť už prináša konkrétne prípady prijatých DVO priamo od ich realizátorov. Dve časti výskumu tak na seba priamo nadväzujú a sú si vzájomným

rozšírením. Na konci dokumentu sa nachádzajú prílohy, ktoré obsahujú ukážku oboch dotazníkov, doplnkové tabuľky a odpovede z otvorených otázok.

Zoznam skratiek

Obec- obec/ mesto/ mestská časť

Stredisko- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

DVO- dočasné vyrovnávacie opatrenie

VÚC- Vyšší územný celok

Zákon- zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov

Obsah

ČASŤ 1	10
1 Metodológia výskumu.....	11
1.1 Metódy zberu údajov	11
1.1.1 Elektronický dotazník	11
1.2 Ciele a formulácia hypotéz výskumu	11
1.2.1 Ciele výskumu.....	11
1.2.2 Hypotézy výskumu.....	12
1.3 Metódy výberu respondentov a cieľová skupina.....	12
1.4 Metodika výskumu	13
1.5 Priebeh výskumu	13
2 Vyhodnotenie výsledkov výskumu	15
2.1 Charakteristika výskumnej vzorky	15
2.2 Znalosť problematiky DVO.....	19
Otázka č. 8.....	19
Otázka č. 9.....	21
Otázka č. 10.....	23
Otázka č. 11.....	26
2.3 Náležitosti prijímania DVO.....	27
Otázka č. 12.....	27
Otázka č. 13.....	31
Otázka č. 14.....	33
Otázka č. 15.....	35
2.4 Dôvody neprijatia DVO.....	36
Otázka č. 16.....	36
Analýza odpovedí z možnosti G) iné	38

2.5	Znevýhodnené skupiny	40
	Porovnanie otázok č. 17,18,19,20 a 21	43
2.6	Motivácia pre prijímanie DVO a vhodné riešenia do budúcnosti	44
	Otázka č. 22	44
	Analýza odpovedí z možnosti H) iné	47
	Otázka č. 23	48
	Otázka 24	50
	Otázka č. 25	51
3	Vyhodnotenie výsledkov výskumu na základe hypotéz	52
	Záver, diskusia	59
	ČASŤ 2	62
1	Metodológia	63
1.1	Metódy zberu údajov	63
	1.1.1 Elektronický dotazník	63
1.2	Formulácia hypotéz	63
1.3	Metódy výberu respondentov a cieľová skupina	64
1.4	Priebeh výskumu	64
2	Vyhodnotenie výsledkov výskumu	66
2.1	Všeobecné informácie	66
2.2	Charakteristika výberovej vzorky	66
2.3	Špecifikácia realizovaných DVO	68
2.4	Spokojnosť s realizáciou DVO	74
2.5	Dĺžka trvania dočasných vyrovnávacích opatrení	75
2.6	Ďalšia spolupráca	79
3	Vyhodnotenie hypotéz	81
4	Záver, diskusia	83
	Zoznam bibliografických odkazov	86

Zoznam tabuliek a obrázkov	87
Zoznam grafov	89
Zoznam príloh	90

ČASŤ 1

1 Metodológia výskumu

1.1 Metódy zberu údajov

Z výskumných metód sme pre náš výskum zvolili metódu elektronického dotazníka. Vzhľadom na to, že sa sme rozhodli osloviť všetky mestá, obce, mestské časti a VÚC, čo predstavovalo 2938 respondentov by bola distribúcia inou ako elektronickou cestou veľmi náročná na personálne, či finančné zabezpečenie.

1.1.1 Elektronický dotazník

Medzi metodológmi, orientovanými na výskum v spoločenských vedách sú nezhody v tom či je elektronický dotazník možné považovať za metódu, nástroj alebo techniku. Pre potreby výskumu sme si zvolili ponímanie Gavoru (2001 cit. podľa Jurík), ktorý považuje dotazník za výskumnú metódu a definuje ho ako spôsob kladenia otázok písomným spôsobom a následné získavanie písomných odpovedí.

1.2 Ciele a formulácia hypotéz výskumu

1.2.1 Ciele výskumu

Pred začatím výskumu sme si stanovili výskumné ciele, ktoré sme pri skúmaní sledovali. Pri plánovaní realizácie výskumu sme si zvolili 5 cieľov: 1 hlavný a 4 vedľajšie ciele.

Hlavný cieľ:

Zistiť či subjekty územnej samosprávy vedia o existencii DVO.

Dôvodom pre vytýčenie tohto cieľa bol fakt, že Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako subjekt, ktorému sú prijímatelia DVO povinný podávať správy o prijatých DVO, doposiaľ nedostalo ani jednu správu o prijatí DVO.

Sekundárne ciele:

- Získať informácie o tom, koľko subjektov územných samospráv prijalo DVO a v akej oblasti.
- Zistiť, prečo obce neprijali DVO.
- Šíriť osvetu v oblasti DVO.

- Motivovať územné samosprávy k prijímaniu DVO.

1.2.2 Hypotézy výskumu

Na základe stanovených cieľov sme si zadefinovali 5 hypotéz:

H1: Väčšina respondentov nepostrehla možnosť prijímania DVO.

H2: Respondenti, ktorí postrehli možnosť prijímania DVO vedia, komu majú podávať správy o ich prijatí, na rozdiel od tých respondentov, ktorí túto možnosť nepostrehli.

Predpokladáme, že respondenti, ktorí postrehli možnosť prijímať DVO majú problematiku nastudovanú natoľko, že vedia, komu sú povinný podávať správy o prijatom DVO.

H3: Respondenti z východného Slovenska prijímajú DVO viac ako respondenti z ostatných oblastí.

H4: Respondenti, ktorí doposiaľ neprijali DVO tak urobili z dôvodu, že to nepovažujú za potrebné.

H5: Za najväčšiu motiváciu pre prijímanie DVO považujú respondenti finančnú podporu zo strany štátu alebo zahraničia.

1.3 Metódy výberu respondentov a cieľová skupina

Pri výskumnom súbore rozlišujeme dva typy- základný a výberový. Kým výberový sa viaže na určitú selekciu výskumníka, základný súbor tvoria všetky subjekty, na ktoré sa majú výsledky výskumu vzťahovať. Vzhľadom na to, že medzi naše hlavné ciele patrí zistiť povedomie jednotlivých miest a obcí Slovenskej republiky o dočasných vyrovnávacích opatreniach našim výskumným súborom bol práve základný súbor- všetky obce a mestá SR.

Cieľovou skupinou pre náš výskum boli všetky obce a mestá (vrátane mestských častí) a VÚC v Slovenskej republike. Údaje sme zakúpili od neziskovej organizácie TERRA GATA, ktorá nám poskytla kompletnú databázu miest a obcí, vrátane kontaktov, ktoré sme použili na oslovenie jednotlivých subjektov. Potenciálni respondenti boli oslovení prostredníctvom e-mailu. V prípade, že sa e-mail javil ako neplatný, overovali sme jeho platnosť na stránke obce. Týmto spôsobom sme získavali respondentov pre elektronický dotazník. Celkom bolo oslovených 2938 potenciálnych respondentov. Odpovede sa nám podarilo získať od 1198 respondentov, čo predstavuje 40,78% návratnosť.

1.4 Metodika výskumu

Elektronickým dotazníkom sme sa snažili zistiť informovanosť jednotlivých respondentov o DVO. Snažili sme sa tiež zistiť či respondenti realizujú DVO a akým spôsobom a z akých finančných zdrojov, prípadne prečo DVO nerealizujú

Elektronický dotazník bol vytvorený cez webové sídlo www.surveio.com. Dotazník obsahuje 25 otázok. Otázky môžeme podľa obsahového zamerania rozdeliť na 4 skupiny.

- Prvá skupina otázok bola zameraná na získanie demografických údajov. Do tejto skupiny zaradíme otázky č. 1-7.
- Druhá skupina otázok sa obsahom viaže na informovanosť o DVO. Zisťuje či respondenti poznajú DVO, akému subjektu podávajú správy o prijatom DVO a pod. V tejto skupine sa nachádzajú otázky č. 8-11.
- Tretia skupina sa vzťahuje na prijímanie DVO. Otázky v tejto skupine riešia či už daný respondent prijal DVO v akej oblasti, a ak nie tak prečo. Do tejto skupiny možno zaradiť otázky 12-16. Otázka 12 rozdeľuje respondentov na dve skupiny- tých čo prijali DVO a tých čo DVO neprijali. Pokiaľ respondent odpovedal v otázke č. 12 áno, odpovedá ďalej na otázky č. 13, 14 a 15 avšak netýka sa ho otázka 16. Naopak, pokiaľ respondent odpovedal na otázku č. 12 nie, pokračuje pri vyplňaní dotazníka až otázkou č. 16.
- Štvrtá skupina otázok sa zaoberá zistením, ktorú skupinu považujú v určitej oblasti respondenti za znevýhodnenú. Vzťahujú sa na ňu otázky 17-21.
- Piata, posledná oblasť sa venuje problematike financovania DVO a podnieteniu motivácie pre jeho prijímanie. Jedná sa o otázky 22-24.

Do poslednej otázky č. 25 je potrebné vpísať osobu zodpovednú za vyplnenie dotazníka. Vzhľadom na predmet otázky ju nemožno zaradiť do jednej zo skupín.

Podľa typov otázok môžeme konštatovať, že dotazník obsahuje 5 typov otázok:

8 zatvorených otázok s jednou možnosťou výberu

4 zatvorené otázky s viacerými možnosťami výberu

6 otvorených otázok

3 dichotomické otázky

4 polouzavreté otázky

1.5 Priebeh výskumu

Realizácia prieskumu prebiehala v období od marca 2015 do januára 2016. Toto obdobie môžeme vzhľadom na priebeh výskumu rozdeliť na 4 fázy.

Prvá fáza spočívala v príprave dotazníka, venovali sme sa štúdiu zákonov a podkladových materiálov. V prvej fáze sme si sformulovali hlavné ciele a hypotézy, na základe ktorých sme následne pripravovali otázky. Počiatok tejto fázy datujeme začiatkom marca 2015.

Druhá fáza spočívala v získavaní údajov o potenciálnych respondentov. Pokúsili sme sa nadviazať spoluprácu so Združením miest a obcí Slovenska, od ktorého sme sa snažili získať kompletnú databázu miest a obcí v Slovenskej republike. Napriek snahe a viacerých pokusoch sme sa nedočkali výsledku. Preto sme boli nútení získať potrebné údaje iným spôsobom. Nadviazali sme spoluprácu s neziskovou organizáciou TERRA GATA. Od tej sme následne odkúpili kompletnú databázu miest a obcí Slovenska, ktorú sme použili pre náš výskum. Obdobie získavania údajov sa kvôli predpokladanej a následne odrieknutej spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska predĺžilo a trvalo približne do konca apríla 2015.

Za tretiu fázu možno považovať kontaktovanie respondentov a zber odpovedí z dotazníka. Tie sme príbežne kontrolovali, zálohovali a poskytovali pomoc v prípade nejasností. Rozposielanie dotazníka začalo koncom mája 2015 a predpokladaný dátum konca zberu odpovedí bol následne niekoľkokrát predĺžený, pre získanie väčšieho počtu respondentov. Definitívne ukončeniu zberu odpovedí bolo stanovené na 31.7.2015, kedy sme dotazník uzatvorili.

V poslednej, štvrtej fáze, sme začali s vyhodnocovaním výsledkov. Použitím matematicko-štatistických metód sme vyhodnotili postupne jednotlivé otázky dotazníka. S vyhodnocovaním sme začali začiatkom septembra 2015. Vyhodnocovanie sme ukončili začiatkom novembra. Následne boli číselné údaje aj interpretované. V tejto fáze sme tiež začali s výberom respondentov pre druhé kolo výskumu. Selekcia potenciálnych respondentov pre druhú časť výskumu závisela práve od vyhodnotených údajov.

2 Vyhodnotenie výsledkov výskumu

V tejto časti sa nachádzajú interpretované výsledky výskumu. Kapitola je rozdelená na jednotlivé podkapitoly podľa obsahového zamerania jednotlivých otázok.

2.1 Charakteristika výskumnej vzorky

Ako bolo spomenuté vyššie, v rámci výskumu sme oslovili celý základný súbor, všetky obce, mestá a VÚC, čo predstavovalo celkom 2938 potenciálnych respondentov. Potenciálni respondenti boli kontaktovaní prostredníctvom e-mailu, ktorý obsahoval žiadosť o súčinnosť, priamo v tele mailu sa nachádzal aj priamy link na elektronický dotazník. V prílohe sa nachádzali tri dokumenty:

- žiadosť o súčinnosť v pdf. formáte;
- elektronický dotazník v pdf. formáte- aby si respondenti v prípade potreby mohli dotazník vytlačiť;
- informačný leták, ktorý obsahoval informácie o Stredisku a DVO, ktorého súčasťou boli webové adresy na antidiskriminačný zákon a publikáciu Strediska o DVO.

Všetci respondenti sa dostali k dotazníku cez priamy odkaz, ktorý bol súčasťou zaslaného emailu.

Z celkového počtu 2938 oslovených subjektov si dotazník zobrazilo 2358, avšak vyplnilo ho len 1266 z nich. Zvyšných 1092 potenciálnych respondentov sa rozhodlo dotazník po zobrazení nevyplniť. Zo všetkých vyplnených dotazníkov v počte 1266 sme po odstránení duplicit v databáze dostali 1198 relevantných odpovedí, s ktorými sme ďalej pracovali. Návratnosť dotazníka predstavovala 40,78%. Do výskumu sa zo všetkých oslovených nezapojilo 1740.

V 40% prípadov trvalo vyplňanie dotazníka 5-10 min, 37% respondentov vyplňalo dotazník v rozmedzí od 10 do 30 minút. Za dobu kratšiu ako 5 minút sa dotazník podarilo vyplniť 10% opýtaných, naopak viac ako hodinu vyplňalo dotazník 7% respondentov.

Zaujímavý je tiež pohľad na návratnosť dotazníkov z hľadiska jednotlivých krajov. Kým celková návratnosť dotazníka je 40,78%, pri niektorých krajov bola návratnosť vyššia ako 60%.

Tabuľka 1- Návratnosť dotazníka na základe jednotlivých krajov

Názov kraja	Počet potenciálnych respondentov (obcí)	Počet získaných odpovedí	Návratnosť za daný kraj v percentách
Banskobystrický kraj	516	207	40,12%
Bratislavský kraj	90	55	61,11%
Košický kraj	462	200	43,29%
Nitriansky kraj	354	191	53,67%
Prešovský kraj	666	231	34,68%
Trenčiansky kraj	276	98	35,51%
Trnavský kraj	251	85	33,86%
Žilinský kraj	315	124	39,37%

Najvyššiu návratnosť dotazníka sme zaznamenali v Bratislavskom kraji, presahovala 60%. Najmenej relevantných odpovedí sme získali z Trnavského kraja, návratnosť predstavovala len 33,86%.

Prvých 7 otázok dotazníka slúžilo na identifikáciu respondenta. Pre vyhodnotenia z rôznych hľadísk, ako aj pre možnosť nadviazania bližšej spolupráce bolo potrebné respondenta identifikovať. Dotazník nebol anonymný, naopak, vyžadoval detailné identifikačné údaje.

Prvá otázka zisťovala či zodpovedná osoba vyplní dotazník za obec, mesto alebo mestskú časť alebo za VÚC. Celkovo sme získali odpovede od 1189 obcí/miest/mestských častí a od všetkých 8 VÚC.

Ďalšia otázka zisťovala počet obyvateľov. Otázka bola uzatvorená, obsahovala 10 možností, ktoré predstavovali rozpätia možného počtu obyvateľov. Na základe reálneho počtu obyvateľov danej obce respondent zaradil svoj subjekt do jednej z možností. Koľko obcí a s akými počtami obyvateľov sa zúčastnilo výskumu môžeme vidieť v tabuľke č. 1. V tabuľke nie je zahrnutých 8 respondentov- VÚC, ktorých sa otázka na počet obyvateľov netýkala.

Tabuľka 2- Počty obyvateľov v obciach zapojených do výskumu

Počet obyvateľov	Počet odpovedí
Do 40 obyvateľov	4
41 - 500 obyvateľov	437
501 - 100 obyvateľov	302
1001 - 3000 obyvateľov	287

3001 - 5000 obyvateľov	51
5001 - 10 000 obyvateľov	36
10 001 - 20 000 obyvateľov	28
20 001 - 50 000 obyvateľov	33
50 001 - 100 000 obyvateľov	8
Nad 100 001 obyvateľov	3
Spolu	1189

Tretia otázka zisťovala, pod aký okres patrí daná obec. Najviac respondentov pochádza z okresu Košice okolie- 56, naopak najmenej bolo respondentov v jednotlivých mestských okresoch Bratislavy či Košíc. Počty respondentov v jednotlivých okresoch môžeme vidieť v tabuľke č. 2. V tabuľka č. 2 je zoradená abecedne podľa názvov okresov. Hoci okresov na Slovensku je 79, v našich odpovediach sa nachádza 80 okresov. Štyria respondenti si totiž svoju mestskú časť zaradili len všeobecne pod Košice, bez konkrétnejšieho zaradenia pod okres, preto máme okrem 4 okresov v Košiciach s priradeným poradovým číslom ešte aj Košice bez číslice. V tabuľke sa opäť nachádza celkovo len 1189 respondentov, nakoľko sa táto otázka, rovnako ako predošlá, netýkala VÚC.

Tabuľka 3- Počty respondentov za jednotlivé okresy

Názov okresu	Počet respondentov	Názov okresu	Počet respondentov
Bánovce nad Bebravou	15	Nitra	30
Banská Bystrica	14	Nové mesto na Váhom	15
Banská Štiavnica	7	Nové Zámky	35
Bardejov	23	Partizánske	3
Bratislava I	2	Pezinok	12
Bratislava II	1	Piešťany	5
Bratislava III	2	Poltár	11
Bratislava IV	3	Poprad	18
Bratislava V	2	Považská Bystrica	13
Brezno	10	Prešov	28
Bytča	8	Prievidza	22
Čadca	9	Púchov	10

Detva	3	Revúca	13
Dolný Kubín	7	Rimavská Sobota	42
Dunajská Streda	26	Rožňava	31
Galanta	10	Ružomberok	11
Gelnica	7	Sabinov	13
Hlohovec	9	Senec	19
Humenné	24	Senica	9
Ilava	5	Skalica	11
Kežmarok	15	Snina	12
Komárno	18	Sobrance	17
Košice	4	Spišská Nová Ves	13
Košice I	1	Stará Ľubovňa	17
Košice II	1	Stropkov	9
Košice III	1	Svidník	25
Košice IV	1	Šal'a	9
Košice okolie	56	Topoľčany	30
Krupina	14	Trebišov	38
Kysucké Nové Mesto	5	Trenčín	10
Levice	49	Trnava	15
Levoča	12	Turčianske Teplice	11
Liptovský Mikuláš	16	Tvrdošín	8
Lučenec	25	Veľký Krtíš	36
Malacky	14	Vranov nad Topľou	30
Martin	19	Zlaté Moravce	19
Medzilaborce	4	Zvolen	12
Michalovce	30	Žarnovica	5
Myjava	5	Žiar nad Hronom	15
Námestovo	12	Žilina	18
Spolu		1189	

Otázka č. 4 presne identifikovala respondentov - zisťovala, v mene akej obce zodpovedná osoba vyplňa dotazník. Zoznam všetkých obcí, ktoré sa zapojili do výskumu môžeme nájsť v prílohe 2.

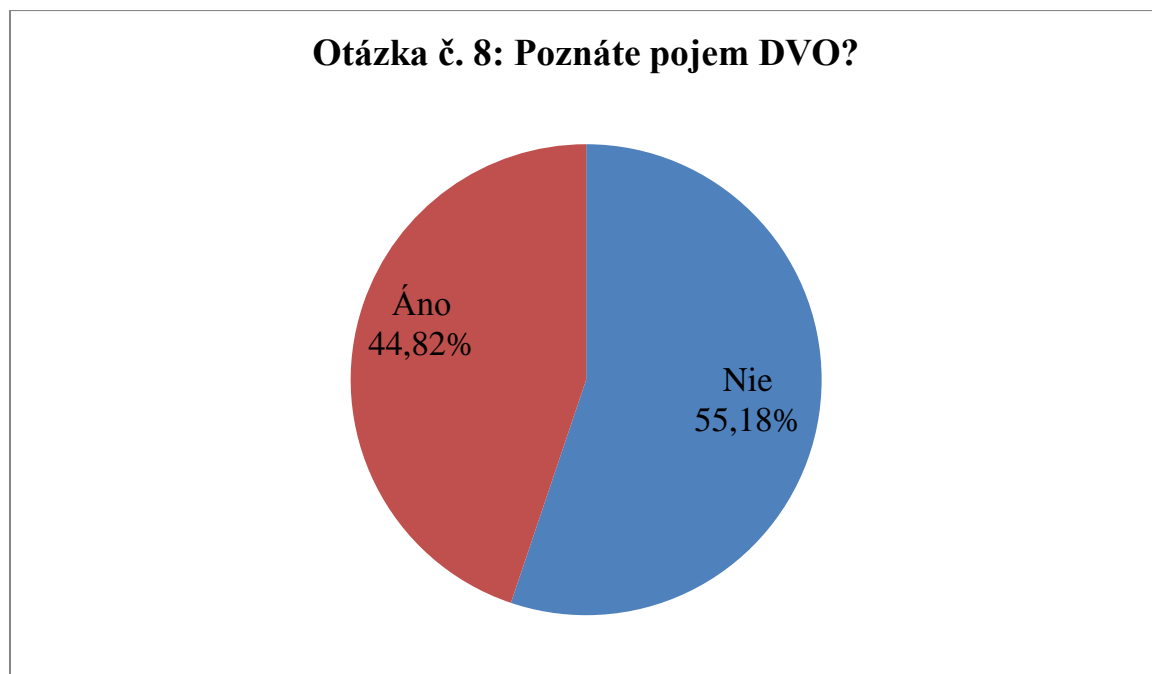
Otázka č. 5 zisťovala adresu úradu, v ktorom je v mene obce vyplňaný dotazník. Do otázky č. 6 bolo potrebné uviesť e-mail kontaktnej osoby, ktorá sa v rámci obce danou problematikou zaoberá a je (a v budúcnosti bude) zodpovednou za vyplnenie dotazníka. Tento údaj bol potrebný práve kvôli opätovnému kontaktu s obcami v rámci druhého kola výskumu DVO. Stredisko sa tak môže obrátiť na konkrétnu osobu, ktorá sa v problematike orientuje. V otázke č. 7 sme žiadali telefonický kontakt na zodpovednú osobu.

2.2 Znalosť problematiky DVO

V podkapitole sa venujeme vyhodnoteniu otázok č. 8,9,10 a 11, ktoré slúžili na zistenie úrovne znalostí respondentov o DVO.

Otázka č. 8

Na úvod výskumu bolo potrebné zistiť či sa respondenti stretli s pojmom dočasné vyrovnávacie opatrenie. Prekvapivým faktom je, že viac ako polovica, presne 55,18% (661) ani nezaregistrovala existenciu pojmu DVO. Zvyšných 44,82% (537) potvrdilo, že vie o existencii pojmu DVO.

Graf 1- Grafické vyobrazenie otázky č. 8

Ak sa pozrieme na výsledok vzhľadom na odpovede VÚC, môžeme vidieť, že v tomto prípade 87,5% pozná pojem DVO, a teda 7 z 8 DVO sa už stretlo s týmto termínom. Pojem DVO nebol známy len pre Trenčiansky VÚC.

Tabuľka 4- Vyhodnotenie otázky č. 8 z hľadiska VÚC

Z celkového počtu VÚC 8 odpovedalo 8= 100%			
Počet odpovedí ÁNO	7	87,5%	Bratislavský, Banskobystrický, Košický, Nitriansky, Trnavský, Prešovský, Žilinský
Počet odpovedí NIE	1	12,5%	Trenčiansky

Zaujímavé je vyhodnotenie otázky z hľadiska jednotlivých krajov. V Bratislavskom kraji ako jedinom prevažovala odpoveď ÁNO a to u 58,10% opýtaných. V niektorých krajoch bol medzi odpoveďami len nepatrný rozdiel, naopak v niektorých bol rozdiel výraznejší. Do vyhodnotenia otázky na základe krajov nie sú započítané VÚC.

Ako možno vidieť v tabuľke č. 5, najmenšie odchýlky sú v Trnavskom a Žilinskom kraji, kde sú odpovede áno a nie rozdelené takmer na polovicu, v oboch krajoch ale prevláda odpoveď nie. Naopak, najvýraznejšiu odchýlku možno vidieť v Bratislavskom kraji v prospech odpovede áno a v Banskobystrickom a Nitrianskom kraji v prospech odpovede nie.

Tabuľka 5- Vyhodnotenie otázky č. 8 podľa jednotlivých krajov

Názov kraja	Percentuálny podiel odpovedí ÁNO	Percentuálny podiel odpovedí NIE
Banskobystrický kraj	41,65%	58,45%
Bratislavský kraj	58,10%	41,82%
Košický kraj	42,5%	57,5%
Nitriansky kraj	41,58%	58,42%
Prešovský kraj	42,42%	57,58%
Trenčiansky kraj	47,96%	52,04%
Trnavský kraj	49,41%	50,59%
Žilinský kraj	49,19%	50,81%

Podobne ako pri VÚC, aj pri krajských mestách väčšina respondentov- 87,5% zvolila možnosť ÁNO, a teda že pojem DVO je pre nich známy. Avšak na rozdiel od VÚC, kde ako jediný preukázal nevedomosť o existencii pojmu DVO Trenčiansky VÚC, v prípade krajských miest o existencii pojmu DVO nevie mesto Nitra.

Ak sa sústredíme na vyhodnotenie otázky z pohľadu toho, či ide o obec alebo mesto (vrátane mestských častí), môžeme spozorovať zaujímavú odchýlku. Kým v prípade miest až 71,93% zaznamenalo existenciu DVO, pri obciach pojem DVO pozná len 41,64% všetkých opýtaných.

Tabuľka 6- Vyhodnotenie otázky č. 8 z hľadiska miest a obcí

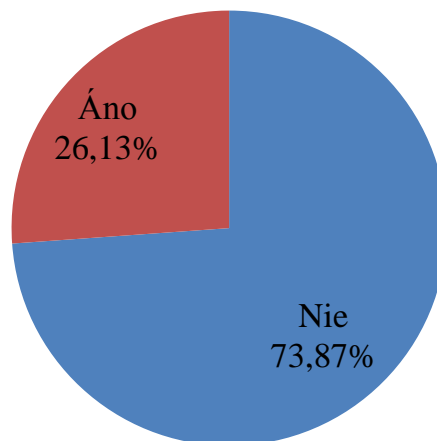
Mestá/obce	Počet z celkového počtu respondentov	Počet odpovedí ÁNO	Počet odpovedí NIE
Mestá	114	82 (71,93%)	32 (28,07%)
Obce	1076	448 (41,64%)	628 (58,36%)

Otázka č. 9

Otázka č. 9 ďalej rozvíjala predošlú a zisťovala, či respondenti postrehli možnosť prijímať DVO. Pri otázke č. 8 prevažovala negatívna odpoveď, existoval teda predpoklad, že pri otázke č. 9, ktorá zisťovala vedomosť respondentov o možnosti prijímať DVO, bude počet negatívnych odpovedí ešte výraznejší.

Napriek tomu, že zmena zákona umožnila prijímať DVO orgánom verejnej správy alebo iným právnickým osobám už od roku 2013 a výskum mapujúci situáciu DVO začalo Stredisko realizovať v roku 2015, až 73,87% (885) respondentov ešte v roku 2015 nezaznamenalo, že sú oprávnení prijímať DVO. Možnosť prijímať DVO postrehlo od novely zákona 26,13% (313) respondentov.

**Otázka č. 9 Postrehli ste možnosť prijímania DVO
obcami/VÚC?**

Graf 2- Grafické vyobrazenie otázky č. 9

Z pohľadu na odpovede VÚC možno konštatovať, že možnosť prijímať DVO nezaregistrovalo 25%, a teda dva VÚC- Trenčiansky a Nitriansky. Zvyšných 6 o tejto možnosti malo vedomosť.

Na rozdiel o predchádzajúcej otázke nie sú pri vyhodnotení podľa jednotlivých krajov žiadne výraznejšie odchýlky. Kým pri predošlej otázke týkajúcej sa znalosti pojmu DVO, u Bratislavského kraja ako jediného prevažovala možnosť áno, v prípade tejto otázky sa tak nestalo. Odpoveď áno neprevažovala u žiadneho z krajov. Bratislavský kraj ale oproti ostatným vykazoval väčší počet odpovedí áno. Naopak, najväčší podiel odpovedí nie možno pozorovať v Košickom kraji.

Tabuľka 7- Vyhodnotenie otázky č. 9 podľa jednotlivých krajov

Názov kraja	Percentuálny podiel odpovedí ÁNO	Percentuálny podiel odpovedí NIE
Banskobystrický kraj	26,05%	72,95%
Bratislavský kraj	32,73%	67,27%
Košický kraj	24%	76%
Nitriansky kraj	25,79%	74,21%
Prešovský kraj	21,65%	74,21%
Trenčiansky kraj	27,55%	72,45%
Trnavský kraj	25,88%	74,12%
Žilinský kraj	29,84%	70,16%

V prípade tejto otázky nie je až taký značný rozdiel ani vo vyhodnotení z hľadiska miest a obcí. Síce u miest je podiel odpovedí áno (43,86%) a nie (56,14%) relatívne vyvážený prevažuje odpoveď nie. U obcí rovnako prevažuje nevedomosť o možnosti prijímať DVO, avšak vo väčšom pomere v prospech odpovedí nie, až 76,12%.

Tabuľka 8-Vyhodnotenie otázky č. 9 z hľadiska miest a obcí

Mestá/obce	Počet z celkového počtu respondentov	Počet odpovedí ÁNO	Počet odpovedí NIE
Mestá	114	50 (43,86%)	64 (56,14%)
Obce	1076	257 (23,88%)	819 (76,12%)

Otázka č. 10

Otázka č. 10 dávala respondentom možnosť otestovať si svoje vedomosti o DVO. Keďže súčasťou e-mailu bol informačný leták s informáciami o DVO, ktorý zároveň obsahoval link na online antidiskriminačný zákon, respondenti si mohli tieto dokumenty prečítať už pred začatím vyplňania dotazníka, aby dosiahli pri kompletizácii dotazníka čo najlepšie výsledky.

V tejto otázke dostali respondenti na výber 8 možností, z ktorých mali za úlohu vybrať tie, ktoré spĺňajú podmienky a môžu byť označené za DVO. V otázke mohlo byť označených viacero možností, avšak iba dve boli správne. Respondenti mali na výber z nasledujúcich možností:

- A) Kultúrne podujatie organizované Ministerstvom kultúry SR pre rómsku menšinu.
- B) Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pri vyrovnanosti uchádzača s uchádzačkami z hľadiska požiadaviek na pracovné miesto.**
- C) Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pričom jedna uchádzačka mala lepšie kvalifikačné predpoklady.

- D) Prijatie Rómky do zamestnania na obecnom úrade.
- E) Pomoc mladej žene s kočíkom pri nástupe do autobusu starostom obce.
- F) Poskytnutie rodinnej zľavy podnikateľom na vstup do plavárne pre dieťa s doprovodom dvoch dospelých.
- G) Viazanie poskytovania služieb v domove sociálnych služieb pre seniorov na trvalý pobyt v obci alebo v regióne, v ktorom sa domov sociálnych služieb nachádza.
- H) Stanovenie minimálneho pomeru medzi prijatými uchádzačkami ženského pohlavia a uchádzačmi mužského pohlavia na strednú priemyselnú školu stavebnú pre posilnenie počtu dievčat a žien v oblasti stavebníctva.**

Kombinácia správnych odpovedí bola odpoveď B)+H). Ostatné možnosti ponúknuté nemožno považovať za DVO.

Kombináciu správnych odpovedí zvolilo celkom 44 respondentov, čo z celkového počtu predstavuje 3,67%. Kombináciu správnych odpovedí nezvolil ani jeden VÚC ani krajské mesto. Správnu kombináciu odpovedí zvolili tri okresné mestá, konkrétne Piešťany, Šaľa a Vranov nad Topľou, dve mestá- Krompachy a Stará Turá a jedna mestská časť- Košice nad jazerom. Zvyšných 38 správnych odpovedí pochádzalo od obcí. Kombinácia správnych odpovedí bola najčastejšie zvolená v Banskobystrickom a Trnavskom kraji, a to presne 6 krát v oboch spomenutých.

V tabuľke č. 9 je zobrazený celkový počet odpovedí k jednotlivým možnostiam a ich percentuálny podiel vzhľadom na celkový počet odpovedí. V tabuľke sú odpovede zoradené zostupne, vzhľadom na ich počet.

Tabuľka 9- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 10

Odpoveď	Počet	Percento
B) Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pri vyrovnanosti uchádzača s uchádzačkami z hľadiska požiadaviek na pracovné miesto.	512	19,57%
A) Kultúrne podujatie organizované Ministerstvom kultúry SR pre rómsku menšinu.	454	17,35%
D) Prijatie Rómky do zamestnania na obecnom úrade.	435	16,63%

H) Stanovenie minimálneho pomeru medzi prijatými uchádzačkami ženského pohlavia a uchádzačmi mužského pohlavia na strednú priemyselnú školu stavebnú pre posilnenie počtu dievčat a žien v oblasti stavebníctva.	413	15,79%
G) Viazanie poskytovania služieb v domove sociálnych služieb pre seniorov na trvalý pobyt v obci alebo v regióne, v ktorom sa domov sociálnych služieb nachádza.	346	13,23%
C) Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pričom jedna uchádzačka mala lepšie kvalifikačné predpoklady.	205	7,84%
E) Pomoc mladej žene s kočíkom pri nástupe do autobusu starostom obce.	140	5,35%
F) Poskytnutie rodinnej zľavy podnikateľom na vstup do plavárne pre dieťa s doprovodom dvoch dospelých.	111	4,24%
Spolu	2616	100%

Najčastejšie označovanou bola odpoveď B), ktorá je správna. Druhá najčastejšie označovaná odpoveď A) a tretia najčastejšie označovaná odpoveď D), avšak obe sú považované za nesprávne.

Čo sa týka VÚC, ani jeden z nich neoznačil kombináciu správnych odpovedí, rovnako ako ani jedno krajské mesto.

Napriek tomu, že iba 3,67% respondentov označilo správnu kombináciu odpovedí, nemožno tento fakt vnímať negatívne. Hoci je DVO v zákone zadefinované, niektoré odpovede sa mohli pre respondenta, ktorý sa až do momentu vyplňania dotazníku s pojmom DVO nestretol, javiť ako sporné a za DVO ich označil. Zákonná definícia pojmu môže byť pri prvom strete pre respondenta ťažko uchopiteľná, čo mohlo spôsobiť tak malý počet správne zvolených odpovedí.

Otázka č. 11

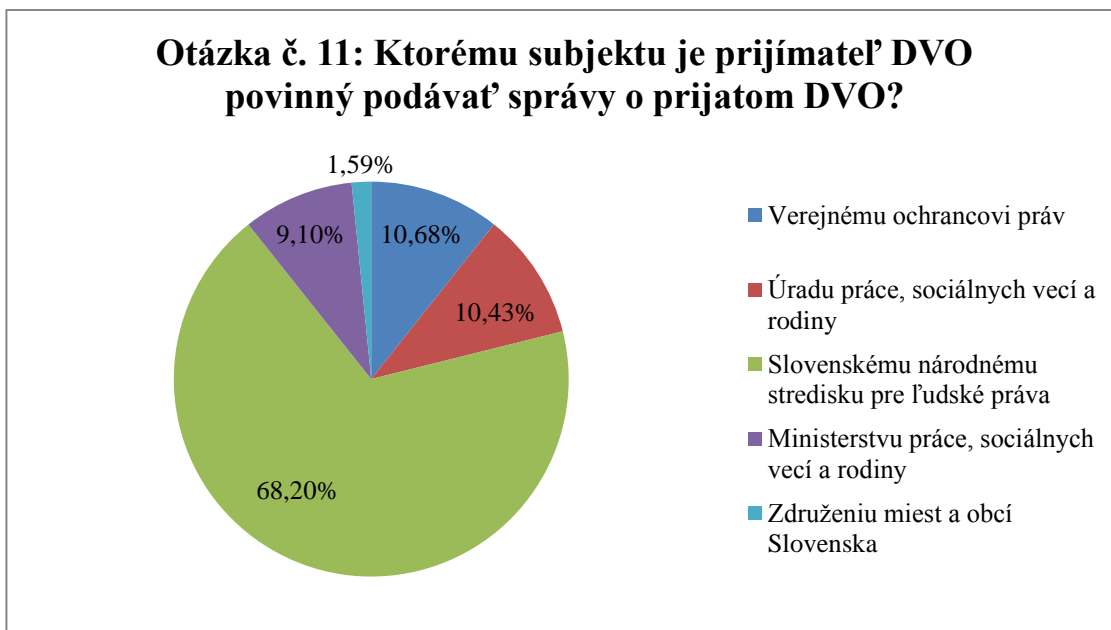
Do kategórie znalosť problematiky DVO možno zaradiť tiež otázku č. 11, ktorá zisťovala či respondenti vedia, komu je prijímateľ DVO povinný podávať správy o prijatom DVO. Na výber mali z 5 odpovedí, správna bola odpoveď C) Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva. Ak si respondent prečítal zákon, táto odpoveď preňho musela byť jednoznačná. Správna odpoveď bola najčastejšie označovanou, označilo ju 817 respondentov, čo z celkového počtu odpovedí predstavuje 68,20%. V tomto prípade sme ale očakávali vyšší podiel správnych odpovedí.

V tabuľke č. 10 je zobrazený celkový počet odpovedí k jednotlivým možnostiam a ich percentuálny podiel vzhľadom na celkový počet odpovedí. V tabuľke sú odpovede zoradené zostupne, vzhľadom na ich počet.

Tabuľka 10- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 11

Odpoveď	Počet	Percento
C) Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	817	68,20%
A) Verejnému ochrancovi práv	128	10,68%
B) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v krajskom meste	125	10,43%
D) Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny	109	9,10%
E) Združeniu miest a obcí Slovenska	19	1,59%
Spolu	1198	100%

Dáta sme vizualizovali do grafu pre lepšiu percepciu. Ako môžeme vyčítať z grafu, najmenej odpovedí získala možnosť E) Združeniu miest a obcí Slovenska, len 1,59%. Ostatné tri možnosti boli označené približne 10% respondentov.

Graf 3- Grafické vyobrazenie otázky č. 11

Z hľadiska odpovedí označených VÚC, možno skonštatovať, že všetkých 8 označilo správnu odpoveď.

2.3 Náležitosti prijímania DVO

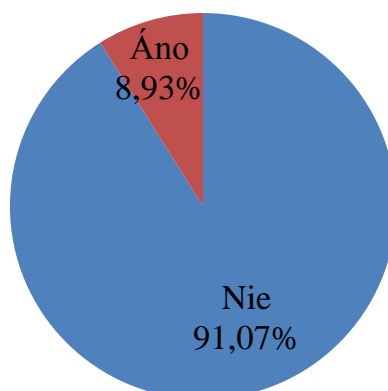
V tejto podkapitole sa budeme venovať vyhodnoteniu otázok, ktoré na rozdiel od prechádzajúcej skupiny nezisťujú znalosti respondentov ohľadom DVO. Otázky č. 12 až č. 15 skúmajú už priamo fakt, či daná obec DVO prijala, vzhľadom na akú znevýhodnenú skupinu a v akej oblasti.

Otázka č. 12

Otázka č. 12 zisťovala, či obec prijíma alebo v minulosti prijala DVO. Výsledok nie je veľmi prekvapivý vzhľadom na vyhodnotenie predošlých otázok. Keď takmer tri štvrtiny respondentov ani nevedia o možnosti prijímať DVO, nepredpokladali sme, že bude veľké množstvo prijímateľov DVO.

Z celkového počtu 1198 respondentov sa 107 označilo za prijímateľov DVO. To predstavuje zo všetkých získaných odpovedí len 8,93%. Žiadne DVO do doby vyplňania dotazníka neprijalo zvyšných 1091 respondentov, čo predstavuje 91,07% z celkového počtu získaných odpovedí.

Otázka č. 12: Prijala Vaša obec alebo v minulosti alebo v súčasnosti prijíma aspoň jedno DVO?

Graf 4- Grafické vyobrazenie otázky č. 12

Čo sa týka VÚC, ani jeden z nich neprijal DVO. Rozdielna situácia je u krajských miest, kde sa dve z ôsmich označili za prijímateľov DVO, a to konkrétne Košice a Prešov. Zvyšné krajské mestá DVO neprijali.

Výsledky v jednotlivých krajoch Slovenska nie sú veľmi odlišné. Ani v jednom z krajov neprevláda odpoveď áno. Vo väčšine krajov sa percentuálny podiel v prospech odpovede nie pohybuje okolo 90%. Najväčší percentuálny podiel odpovedí nie bol v Žilinskom kraji, kde túto odpoveď označilo 95,16%. Naopak najmenší percentuálny podiel odpovedí nie bol v Bratislavskom kraji, kde odpoveď nie zvolilo 89,09%. Rozdiel ale nie je veľmi výrazný.

Tabuľka 11- Vyhodnotenie otázky č. 12

Názov kraja	Percentuálny podiel odpovedí ÁNO	Percentuálny podiel odpovedí NIE
Banskobystrický kraj	9,60%	90,34%
Bratislavský kraj	10,91%	89,09%
Košický kraj	9%	91%
Nitriansky kraj	10,47%	89,53%
Prešovský kraj	9,09%	90,91%
Trenčiansky kraj	7,14%	92,86%
Trnavský kraj	10,59%	89,41%
Žilinský kraj	4,84%	95,16%

V tejto otázke je zaujímavé nazrieť na výsledky ešte podrobnejšie a zanalyzovať si odpovede aj na základe počtu obyvateľov v danej obci. Vzhľadom na to môžeme zistiť, či je realizácia DVO častejšie realizovaná menšími či väčšími obcami alebo mestami. Do tabuľky sme zarátavali len obce a mestá, nie mestské časti.

Podľa tabuľky č. 12 možno konštatovať, že s rastúcim počtom obyvateľov rastie aj pravdepodobnosť prijatia DVO. Vo všetkých prípadoch, bez ohľadu na počet obyvateľov prevládala odpoveď nie, iba v prípade miest nad 100 000 obyvateľov boli odpovede vyvážené (avšak v tejto skupine hovoríme len o dvoch respondentoch). Z tabuľky je možné vyčítať, že najviac DVO bolo prijatých v mestách nad 100 000 obyvateľov, tu ale hovoríme len o dvoch respondentoch, z ktorých jeden bol prijímateľom DVO, druhý nie. Druhá skupina, v ktorej sa najčastejšie prijímali DVO, boli mestá od 10 0001 do 20 000 obyvateľov. Vôbec žiadne DVO nebolo prijaté obcami do 40 obyvateľov.

Tabuľka 12- Vyhodnotenie otázky č. 12 podľa počtu obyvateľov obcí

Počet obyvateľov	Počet respondentov v danej skupine	Počet odpovedí áno	Percentuálny podiel odpovedí áno	Počet odpovedí nie	Percentuálny podiel odpovedí nie
Do 40 obyvateľov	4	0	0%	4	100%
41-500 obyvateľov	437	19	4,35%	418	95,65%
501-1000 obyvateľov	301	19	6,31%	282	93,69%
1001- 3000 obyvateľov	284	27	9,51%	257	90,49%
3001-5000 obyvateľov	51	11	21,57%	40	78,43%
5001-10 000 obyvateľov	35	6	17,14%	29	82,86%
10 001-20 000 obyvateľov	27	11	40,74%	16	59,26%
20 001- 50 000	25	6	24%	19	76%

obyvateľov					
50 001- 100 000 obyvateľov	8	2	25%	6	75%
Nad 100 000 obyvateľov	2	1	50%	1	50%

Mestá a obce, ktoré odpovedali na otázku áno, sú zastúpené nerovnomerne, v prospech obcí. Na otázku odpovedalo áno 77 obcí.

Miest vrátane mestských častí, ktoré odpovedali na otázku áno bolo 33. Z toho 5 predstavovali mestské časti, 14 okresné mestá a 2 krajské mestá.

Z celkového počtu respondentov, ktorý v otázke č. 12 odpovedali áno, je zastúpenie krajov zobrazené v tabuľke č. 13.

Tabuľka 13- Počty prijímateľov DVO v jednotlivých krajoch

Kraj	Počet			Z toho mestské časti
	prijímateľov DVO	Z toho mestá	Z toho obce	
Banskobystrický kraj	20	5	15	-
Bratislavský kraj	6	2	2	2
Košický kraj	18	3	12	3
Nitriansky kraj	20	3	17	-
Prešovský kraj	21	5	16	-
Trenčiansky kraj	7	3	4	-
Trnavský kraj	9	2	7	-
Žilinský kraj	6	2	4	-

Najviac DVO bolo prijatých v Prešovskom kraji s počtom zastúpených obcí 21, nasleduje Nitriansky a Banskobystrický kraj s rovnakým počtom zastúpených obcí 20. Najmenej DVO bolo prijatých v Žilinskom a Bratislavskom kraji so zhodným počtom zastúpených obcí 6.

Ak si rozrátame počty prijímateľov DVO za jednotlivé kraje a jednotlivé kraje zrátame na základe toho či patria k západnému, strednému alebo východnému Slovensku zistíme, že

najviac prijímateľov DVO sa nachádza na východnom Slovensku, v celkovom počte 39. Najmenej DVO bolo prijatých na strednom Slovensku.

Tabuľka 14- Počty prijímateľov DVO vzhľadom na územné jednotky Slovenska

Územná jednotka	Kraje	Počet respondentov
Západné Slovensko	Bratislavský + Trnavský + Nitriansky	35
Stredné Slovensko	Banskobystrický + Trenčiansky + Žilinský	33
Východné Slovensko	Košický + Prešovský	39

Otázka č. 12 tiež slúži ako kritérium pre výber respondenta do druhého kola výskumu. Na základe otázky č. 12 budú následne, pri realizácii druhého kola výskumu kontaktovaní tí respondenti, ktorí na otázku odpovedia áno, a tým potvrdia, že vo svojej obci prijímali alebo v súčasnosti prijímajú DVO. Druhé kolo výskumu bude zamerané na monitorovanie existujúcich DVO, jeho cieľom bude zistiť detailnejšie informácie o zrealizovaných projektoch. Všetkých 107 respondentov, ktorí sa označili za prijímateľov DVO Stredisko osloví a požiada ich o súčinnosti pri realizácii druhej fázy výskumu.

Otázka č. 13

Otázkou č. 13 sme zisťovali, v prospech akej znevýhodnenej skupiny z akého dôvodu obec prijala alebo prijíma DVO. Dôležité je poznamenať, že otázka sa týkala iba respondentov, ktorí na otázku č. 12 odpovedali áno (označili sa za prijímateľov DVO). Ostatných respondentov sa otázky č. 13,14 a 15 netýkali a boli automaticky presmerovaní na otázku č. 16.

V otázke č. 13 boli k dispozícii 4 odpovede, pričom respondenti mali možnosť vybrať viacero z nich. Pri vyplňaní dotazníka nastala chyba a na otázku bolo namiesto očakávaných 107 odpovedí zhromaždených 113 odpovedí. Napriek tomu, že dotazník bol nastavený tak, aby sa k otázke č. 13 nedostali respondenti, pre ktorých bola nerelevantná, došlo k technickému zlyhaniu dotazníka. Nerelevantné odpovede v počte 6 sme vylúčili a ponechali sme len 107 relevantných odpovedí od subjektov, ktorých sa otázka týkala. Rovnaký problém nastal aj v otázkach č. 14 a 15.

Ak by sme zarátali všetky odpovede, vrátane nerelevantných, nijak významne by to neovplyvnilo celkový výsledok. Tieto odpovede nie sú pre výskum podstatné. Len pre ukážku

si pri tejto uvedieme tabuľku, ktorá bude zobrazovať aj nerelevantné odpovede. Pri zvyšných otázkach č. 14 a 15, ktorých sa technická chyba tiež týka už tieto výsledky nebudeme brať vôbec do úvahy. Výsledok vrátane nerelevantných odpovedí je zhrnutý v tabuľke č. 15.

Tabuľka 15-Počty a percentuálny podiel jednotlivých odpovedí vrátane nerelevantných

Odpoveď	Počet	Percento
A) Rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	75	44,12%
D) Zdravotného postihnutia	48	28,24%
C) Veku	37	21,76%
B) Rodu alebo pohlavia	10	5,88%
Spolu	170	100%

Keď vezmeme do úvahy len relevantné odpovede, poradie možností sa tým nezmení. V tabuľke č. 16 môžeme vidieť zhrnutie všetkých relevantných odpovedí k otázke č. 13. Najčastejšie označovanou možnosťou bola možnosť A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine, ktorú zvolilo 73 respondentov. Najmenej DVO bolo prijatých v prospech osôb z dôvodu ich rodu alebo pohlavia, a to presne 10.

Pri tabuľke treba brať do úvahy fakt, že celkový počet zvolených odpovedí je väčší ako je celkový počet respondentov odpovedajúcich na otázku. Dôvodom je, že respondenti mohli zvoliť viacero možností.

Tabuľka 16-Počty a percentuálny podiel relevantných odpovedí

Odpoveď	Počet	Percento
A) Rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	73	44,79%
D) Zdravotného postihnutia	45	27,61%
C) Veku	35	21,47%
B) Rodu alebo pohlavia	10	6,13%
Spolu	163	100%

Čo sa týka VÚC, žiadny z nich nezvolil v otázke č. 12 odpoveď áno a preto sa ich odpovede nenachádzajú ani v jednej z otázok 13,14 a 15.

Zo všetkých 107 odpovedí, 30 predstavujú odpovede od miest, resp. mestských častí, zvyšných odpovedí pochádza od 77 obcí. Ako u miest, tak aj u obcí je štatistika odpovedí rovnaká a je zhodná aj s celkovým vyhodnotením.

Tabuľka 17- Odpovede vzhľadom na obce a mestá

Odpoveď	Mestá	Obce
A) Rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	21	51
B) Rodu alebo pohlavia	8	2
C) Veku	9	26
D) Zdravotného postihnutia	18	27

Pri pohľade na výsledky sa vynára otázka, prečo bolo prijaté tak malé množstvo DVO zameraných na znevýhodnenú skupinu na základe rodu alebo pohlavia, pretože zvyšné možnosti boli (najmä u obcí) označené väčším počtom respondentov. Avšak z výsledkov nemožno presne určiť dôvod tohto javu.

Otázka č. 14

V otázke č. 14 sme zisťovali, v akých oblastiach boli prijímané DVO. Rovnako ako predošlá, sa otázka týkala len respondentov, ktorí sa označili za prijímateľov DVO. Respondenti mali na výber z 5 odpovedí, pričom zvoliť mohli viacero z nich. Napriek nastaveniu dotazníka došlo k jeho technickému zlyhaniu a otázku vyplnili aj respondenti, ktorých sa otázka netýkala. Namiesto počtu 107 sme teda získali 113 odpovedí. V tabuľke č. 18 sú zhrnuté už len relevantné odpovede.

Tabuľka 18- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 14

Odpoveď	Počet	Percento
C) v oblasti pracovnoprávnej alebo obdobnej	72	41,14%
A) v oblasti sociálneho zabezpečenia	54	30,86%
B) v oblasti vzdelávania	23	13,14%
E) v oblasti zdravotnej starostlivosti	16	9,14%
D) v oblasti prístupu k tovarom a službám	10	5,71%
Spolu	175	100%

Najčastejšie označovaná odpoveď bola odpoveď C), ktorú zvolilo 72 opýtaných a predstavovala 41,14% všetkých odpovedí. Najčastejšie boli DVO prijímané v pracovnoprávnej alebo obdobnej oblasti, následne v oblasti sociálneho zabezpečenia a vzdelávania. Najmenej DVO bolo prijatých v oblasti prístupu k tovarom a službám.

Zaujímavé odchýlky nevidno ani tak pri analýze odpovedí respondentov vzhľadom na kraj, v ktorom sa ich obec nachádza, ale skôr na počty obyvateľov v jednotlivých obciach. V niektorých obciach prevláda všeobecne najčastejšie označovaná možnosť C) oblasti pracovnoprávnej alebo obdobnej, v iných je preferovanejšou možnosť A) v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Tabuľka 19- Počty odpovedí k otázke č. 14 na základe počtu obyvateľov v jednotlivých obciach

Počet obyvateľov	A)	B)	C)	D)	E)
Do 40 obyvateľov	0	0	0	0	0
41-500 obyvateľov	9	3	14	0	4
501-1000 obyvateľov	12	4	11	0	4
1001- 3000 obyvateľov	16	8	19	3	4
3001-5000 obyvateľov	3	2	7	1	0
5001-10 000 obyvateľov	3	0	2	1	2
10 001-20 000 obyvateľov	5	2	8	3	0
20 001- 50 000 obyvateľov	0	3	5	1	0
50 001- 100 000 obyvateľov	2	1	2	1	0
Nad 100 000 obyvateľov	0	0	0	1	0

Otázka č. 15

Posledná otázka bola určená len pre respondentov, ktorí označili, že ich obec prijala alebo prijíma DVO. Otázka č. 15 zisťovala, aké zdroje financovania bolo použité na prijatie DVO. Otázka bola polouzavretá, čo znamená, že respondent si mohol vybrať viacero možností, a pokiaľ sa ani s jednou z ponúknutých nestotožňoval, mohol do odpovede iné vpísať vlastnú. Túto možnosť využilo len 7 respondentov.

Na otázku malo celkom odpovedať 107 respondentov, ale rovnako už bolo spomenuté, pre technický problém v dotazníku odpovedalo 113 respondentov. Nerelevantné odpovede 6 respondentov sme vylúčili a pracovali iba s relevantnými.

Počet odpovedí je väčší ako celkový počet respondentov, nakoľko v otázke bolo možné vybrať viacero odpovedí. Najčastejšie bola označovaná odpoveď A) vlastné zdroje, ktorú zvolilo 41,63% respondentov. Väčšina DVO teda bola financovaná z vlastných zdrojov obcí. Zo zdrojov štátneho rozpočtu bolo financovaných 29,84% DVO, o niečo menej, 25,13% DVO bolo financovaných z prostriedkov Európskej únie alebo iných prostriedkov zo zahraničia. Odpoveď iné bola zvolená celkom 7 krát. Z toho 3 sa zhodujú- finančné zdroje boli získané od úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nie je však bližšie špecifikované či išlo o projekt, výzvu, alebo financie nadobudli iným spôsobom. Jeden z respondentov získal zdroje na realizáciu DVO od Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Ďalší využil pre financovanie DVO úverové zdroje. Jedna z odpovedí v možnosti iné znela „Rómske komunity a národnostné menšiny“, z ktorej nemožno presne zistiť, čo bolo touto odpoveďou myslené. V poslednej z odpovedí v možnosti iné je uvedené, že nebolo potrebné financovanie. Bližšie vysvetlenie, prečo na realizáciu DVO neboli potrebné žiadne finančné prostriedky sme sa však nedozvedeli ani z ďalších odpovedí respondenta.

Tabuľka 20- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 15

Odpoveď	Počet	Percento
A) vlastné zdroje	79	41,36%
B) zdroje zo štátneho rozpočtu (vrátane podielovej dane)	57	29,84%
C) prostriedky z Európskej únie alebo iné prostriedky zo zahraničia	48	25,13%
D) iné	7	3,66%
Spolu	191	100%

Z hľadiska odpovedí získaných od miest a obcí je preferencia zvolených odpovedí zhodná so všeobecným vyhodnotením. Rovnako ako u miest, tak aj u obcí, prevláda odpoveď A) vlastné zdroje, ktorá je nasledovaná odpoveďami B), C) a D).

Otázku č. 15 sme sa rozhodli vyhodnotiť aj vzhľadom na odpoveď získanú od hlavného mesta. V rámci hlavného mesta sme oslovovali všetky mestské časti a mesto Bratislava ako také. Na otázku č. 12, ktorá podmieňovala prístup k otázke č. 15 odpovedali áno iba 2 mestské časti- Bratislava Dúbravka a Bratislava Vrakuňa. Preto iba u týchto 2 mestských častí dokážeme vyhodnotiť, aké finančné zdroje boli v rámci hlavného mesta použité na prijímanie DVO. V mestskej časti Bratislava Dúbravka boli na realizáciu DVO použité zdroje zo štátneho rozpočtu, naopak Bratislava Vrakuňa uprednostnila pre realizáciu projektu DVO vlastné zdroje.

2.4 Dôvody neprijatia DVO

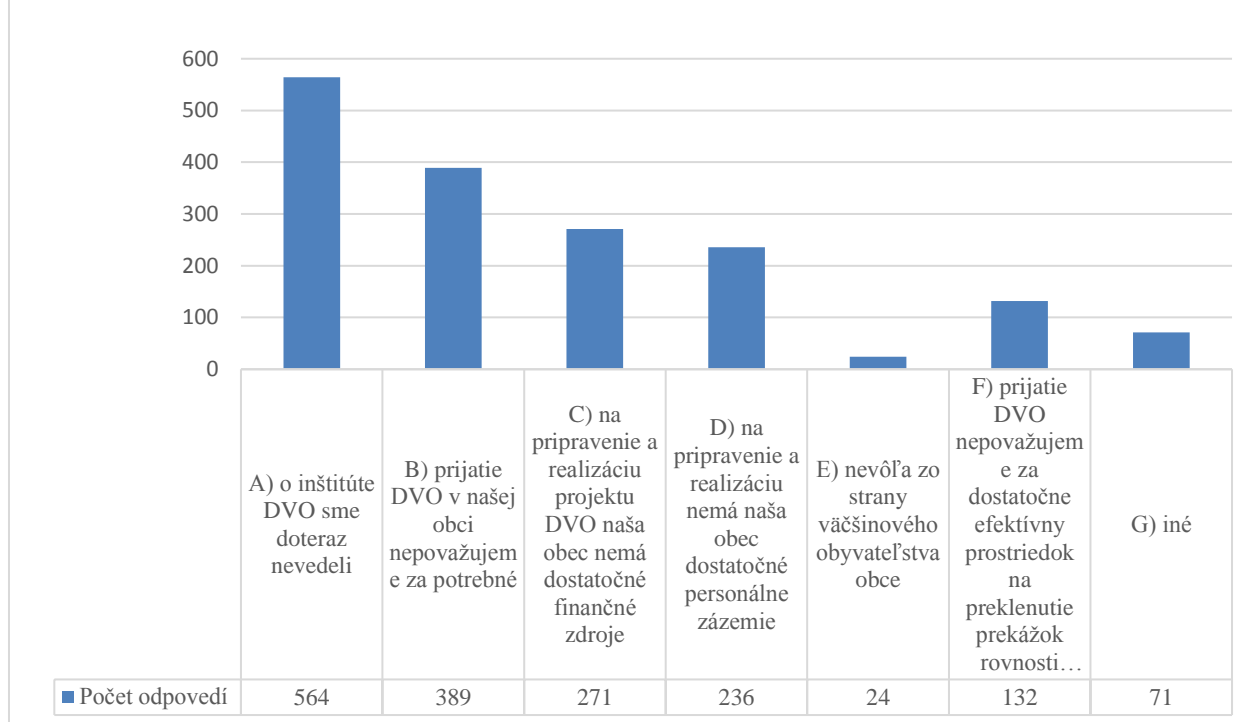
Predošlé otázky od otázky č. 13 po otázku č. 15 boli určené len pre respondentov, ktorí v otázke 12 odpovedali nie, čím potvrdili, že v obci do doby vyplňania dotazníka neprijali žiadne DVO. Následne boli títo respondenti automaticky presmerovaní až na otázku č. 16.

Otázka č. 16

Z celkového počtu oslovených obcí odpovedalo na dotazník 1198, z toho prijímateľov DVO bolo 107, tých, ktorí DVO neprijali bolo 1091. Zo všetkých prijatých odpovedí tvorili obce, ktoré neprijali DVO 91,07%.

Na otázku odpovedalo 1094 respondentov, namiesto očakávaných 1091. Hoci bol dotazník upravený tak, aby bola táto otázka zobrazovaná len respondentom, ktorých sa týkala, tak ako aj pri predošlých, došlo k chybe. Otázku zodpovedali aj 3 respondenti, pre ktorých otázka nebola určená. Tieto odpovede sme do vyhodnotenia nezahrnuli, nakoľko by neboli relevantné. Keďže v otázke bola možnosť zvoliť viac odpovedí, počty odpovedí k jednotlivým možnostiam v tabuľkách nezodpovedajú celkovému počtu respondentov, ktorí na otázku odpovedali. Celkový počet odpovedí získaných k tejto otázke je 1690.

Otázka č. 16: Z akého dôvodu Vaša obec/VÚC neprijala doteraz žiadne DVO (pozn. na otázku odpovedajú iba respondenti, ktorí odpovedali na ot. č. 12 "nie", je možných viac odpovedí)?

Graf 5- Grafické vyobrazenie otázky č. 16

Najväčší počet respondentov- 564, označilo možnosť A). Možnosť A) o inštitúte DVO sme doteraz nevedeli predstavovala 33,37% zo všetkých odpovedí. Tento výsledok bol viac než očakávaný. Keďže v úvode viac ako polovica ani nepoznala pojem DVO, a 73% respondentov nevedelo o tom, že sú oprávnení DVO prijímať je prevaha odpovedí A) úplne samozrejímavá. Tento výsledok dokazuje, že obce majú nedostatok informácií vôbec o tom, že inštitút DVO existuje, a že aj ony sú oprávnené ho prijímať. Stredisko dúfa, že aj realizácia tohto výskumu prispela k zvýšeniu povedomia o existencii a možnosti realizácie DVO. Už len to, že si obce prečítali email so žiadosťou o súčinnosť, prípadne niektorú z jeho príloh malo istý vplyv na ich informovanosť o inštitúte DVO.

Druhou najčastejšou odpoveďou bola možnosť B), že obce nepovažujú prijímanie DVO za potrebné. Táto odpoveď bola označená 23,02% respondentmi. Z 389, ktorí odpoveď B) zvolili, 50 tak urobilo v kombinácii s možnosťou F) prijatie DVO nepovažujeme za dostatočne efektívny prostriedok na preklenutie prekážok rovnosti príležitostí. U týchto respondentov možno povedať, že DVO nepovažujú za potrebné, a to aj preto, lebo sa im nezdá dostatočne efektívne na preklenutie prekážok rovnosti príležitostí. Je však otázne či na

odstraňovanie nerovnosti používajú iné spôsoby, alebo sa domnievajú, že v ich obci neexistuje preukázateľná nerovnosť.

Viac ako 16% označilo odpoveď, že nemá dostatok finančných prostriedkov na realizáciu DVO. Menej ako 14% zasa poukazovalo na to, že nemá dostatočné personálne zázemie.

Najmenej respondentov, iba 1,42% sa stotožňovalo s odpoveďou, že za neprijatím DVO stojí nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obce.

Čo sa týka kombinácií jednotlivých možností, najčastejšie bola zvolená kombinácia odpovedí C) + D) – kombinácia nedostatku finančných prostriedkov a nedostatočného personálneho zabezpečenia obce. Druhou najčastejšou kombináciou boli odpovede A) + C), čiže nevedomosť o inštitúte v kombinácii s nedostatkom financií, hneď potom nasleduje kombinácia nevedomosti o existencii DVO spolu s nedostatočným personálnym zázemím, čiže A) + D).

Celkom zaujímavý vzťah môžeme vidieť medzi odpoveďou A) v kombinácii s ktoroukoľvek inou odpoveďou. Pokiaľ respondenti do doby vyplňania dotazníku o existencii DVO nevedeli, je veľmi unáhlené odpovedať v okamihu, ako sa o tejto možnosti dozvedeli, že to nepovažujú za potrebné, alebo že na to nemajú dostatok financií, keď ešte ohľadom možnosti financovania nemajú všetky potrebné informácie. Rovnako ako aj tvrdiť, že DVO nie je dostatočne efektívny prostriedok, po tom, čo sa respondent vôbec dozvedel o jeho existencii je celkom definitívne a unáhlené.

Analýza odpovedí z možnosti G) iné

Možnosť vpísať vlastnú odpoveď do odpovede G) iné využilo 71 respondentov. Mnohí respondenti označili možnosť G) zbytočne, nakoľko to, čo do nej vpísali sa nachádzalo v preddefinovaných odpovediach. Jednalo sa napríklad o odpoveď „*prijatie DVO nebolo doposiaľ potrebné*“, ktorá je takmer totožná s ponúknutou možnosťou B). Na základe obsahu odpovedí obsiahnutých v možnosti G) iné sme vytvorili 11 kategórií. Odpovede však boli veľmi rôznorodé, preto dôkladná kategorizácia nebola možná. Do kategorizácie sme zahrnuli 50 odpovedí, ktoré si boli obsahovo podobné.

Neprijate DVO z dôvodu nízkeho počtu obyvateľov v obci

(odpovede typu: malá obec, málo zamestnancov na mestskom úrade)

3

Neprijatie DVO, pretože to obec nepovažuje za potrebné

(odpovede typu prijatie DVO nebolo doposiaľ potrebné, nebol dôvod na prijatie DVO)

19

Neprijatie DVO, pretože v obci nie sú skupiny ľudí, ktorých by sa to dotýkalo

(v obci sa nenachádza Rómska menšina, v obci nežijú znevýhodnení občania)

16

Neprijatie DVO z dôvodu, že obec tento pojem nepozná

(napríklad odpoveď nevieme čo to je)

2

Neprijatie DVO, pretože nebola požiadavka na jeho realizáciu

3

Neprijatie DVO z dôvodu, že obec nebola dostatočne informovaná

3

Odpovede, ktoré sa vyskytli viac ako jedenkrát, ale nemajú význam pre hlbšie skúmanie.

Neprijatie DVO, pretože v obci sa nestretli s takýmto prípadom

2

Neprijatie DVO, pretože v obci DVO nemajú

2

Nerelevantné vyplnené pole (tri bodky, písmeno)

3

Neprijatie DVO, prijatie iných opatrení nekvalifikovaných ako DVO

2

Pri plnení kompetencií vytvárajú podmienky pre rovnaké príležitosti

2

Jeden respondent vpísal do odpovede iné slovo „iné“ a nechal tak odpoveď bližšie nešpecifikovanú. V jednom prípade vyskytla odpoveď: „nepoznáme vôľu zo strany väčšinového obyvateľstva“, ktorá v podstate zodpovedá možnosti E. Jedenkrát bolo v poli vpísané slovo „neviem“.

Čo sa týka zvyšných odpovedí, ktoré pre svoj obsah neboli zaradené do žiadnej z kategórií, z mnohých bolo zrejmé, že respondenti nemajú bližšie informácie o DVO. Za dôvod prečo neprijali DVO označil jeden z respondentov tvrdenie: „*nebol porušený zákon*“. Ďalší tvrdil, že znevýhodnené skupiny nemajú záujem o pomoc od iných.

Nepochopenie inštitútu DVO preukázali aj ďalší 2 respondenti. Jeden z nich tvrdil, že nemajú v obci rómsku komunitu a preto sa v ich obci nevyskytla diskriminácia: „*nevyskytli sa*

prípady diskriminácie a sme obec bez romskej komunity a tiež prtestarlé obyvateľstvo.“ Druhý sa vyjadril: „*Nemáme základnú ani materskú školu*“. Avšak neprítomnosť rómskej komunity či dokonca škôl nijako nesúvisí s možnosťou prijať DVO. DVO sa žiadnym spôsobom neviaže na prítomnosť škôl či rómskej komunity. Znevýhodnená skupina obyvateľov nemusí nutne byť rómskeho pôvodu. Znevýhodnená skupina môže byť znevýhodnená okrem rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine aj na základe rodu alebo pohlavia, veku či zdravotného postihnutia. „Prestarlé“ obyvateľstvo ako spomenul jeden z respondentov môže práve byť diskriminované práve na základe svojho veku. Taktiež nemožno povedať, že sa v obci nachádzajú len osoby rovnakého rodu či pohlavia. Podobné odpovede sa vyskytli ešte dvakrát, jedna z nich tvrdila, že: „*V obci nie je a nebol v posledných rokoch diskriminovaný a znevýhodnený žiadny občan.*“ Takéto tvrdenie je zovšeobecnené a nie je nijakým spôsobom dokázané, že v danej obci nebol diskriminovaný či znevýhodnený žiadny obyvateľ. Jeden respondent tvrdil, že neexistuje žiadna preukázateľná nerovnosť. Za „úplnú hlúposť“ označil DVO 1 respondent. Zvyšné 3 odpovede boli nezrozumiteľné alebo neúplné.

2.5 Znevýhodnené skupiny

Otázky 17 až 21 zisťovali, ktorá skupina je najviac znevýhodnená v určitej konkrétnej oblasti. Všetky otázky mali rovnaké znenie, akurát sa viazali na konkrétnu znevýhodnenú skupinu v určitej konkrétnej oblasti. Otázky sa týkali všetkých respondentov bez ohľadu na to, či ich obec prijala alebo neprijala DVO. Všetky otázky od č. 17 až po č. 21 sú zatvorené, respondenti mohli zvoliť iba jednu z preddefinovaných odpovedí. Vyhodnotenie otázok sme zhrnuli do tabuliek, ktoré zobrazujú odpovede k jednotlivým otázkam od najčastejšie označovaných po najmenej často označované.

V otázke č. 17 sme zisťovali, ktorá z uvedených skupín je najviac znevýhodnená v oblasti vzdelávania. Tak ako v tejto, tak aj v nasledujúcich otázkach až po otázku č. 21 bola najoznačovanejšou odpoveďou odpoveď E) žiadnu z uvedených. V tomto prípade možnosť E) označilo 70,78%. Druhou najčastejšou odpoveďou bola možnosť A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine. Najmenší počet respondentov označil možnosť B) rodu alebo pohlavia.

Tabuľka 21- Vyhodnotenie otázky č. 17 z hľadiska početnosti odpovedí

Odpoveď	Počet	Percento
E) žiadnu z uvedených	848	70,78%
A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	140	11,69%
C) veku	104	8,68%
D) zdravotného postihnutia	102	8,51%
B) rodu alebo pohlavia	4	0,33%
Spolu	1198	100%

Otázka č. 18 zisťovala najviac znevýhodnenú skupinu v obci, a to v rámci pracovnoprávnej alebo obdobnej. Ako bolo spomenuté, prevláda odpoveď E) žiadnu z uvedených, v tomto prípade ale s výrazne nižším podielom označení, iba 48,75%. Druhou najčastejšie označovanou odpoveďou bola možnosť C) veku, ktorú zvolila viac ako štvrtina respondentov. Opäť najmenej respondentov sa priklonilo k možnosti B) rodu alebo pohlavia.

Tabuľka 22- Vyhodnotenie otázky č. 18 z hľadiska početnosti odpovedí

Odpoveď	Počet	Percento
E) žiadnu z uvedených	584	48,75%
C) veku	311	25,96%
A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	170	14,19%
D) zdravotného postihnutia	121	10,10%
B) rodu alebo pohlavia	12	1,00%
Spolu	1198	100%

Pri výsledkoch v otázke č. 19 nevidíme výrazný rozdiel oproti predošlým otázkam. Otázka zisťuje, ktorá zo skupín je najviac znevýhodnená v oblasti sociálneho zabezpečenia. Najoznačovanejšou možnosťou sa rovnako stala možnosť E) žiadnu z uvedených, ktorú v tomto prípade zvolila viac ako polovica, 58,18% respondentov. Oproti predošlým otázkam je častejšie označovaná možnosť D), ktorá sa stala tretou najoznačovanejšou možnosťou. Odpoveď označilo takmer 15% respondentov, kým v predošlých otázkach bola zvolená najviac v 10,10% odpovedí.

Tabuľka 23- Vyhodnotenie otázky č. 19 z hľadiska početnosti odpovedí

Odpoveď	Počet	Percento
E) žiadnu z uvedených	697	58,18%
C) veku	193	16,11%
D) zdravotného postihnutia	179	14,94%
A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	115	9,60%
B) rodu alebo pohlavia	14	1,17%
Spolu	1198	100%

Otázka č. 20 zisťovala, ktorá zo skupín je najviac znevýhodnená v oblasti zdravotnej starostlivosti. Možnosť žiadna z uvedených je označená vo väčšine prípadov, presne u 65,69%. Nasleduje možnosť C) veku zvolená 16,11%, ktorá je nasledovaná možnosťou D) zdravotného postihnutia. Za najmenej znevýhodnenú považujú respondenti skupinu z dôvodu rodu a pohlavia.

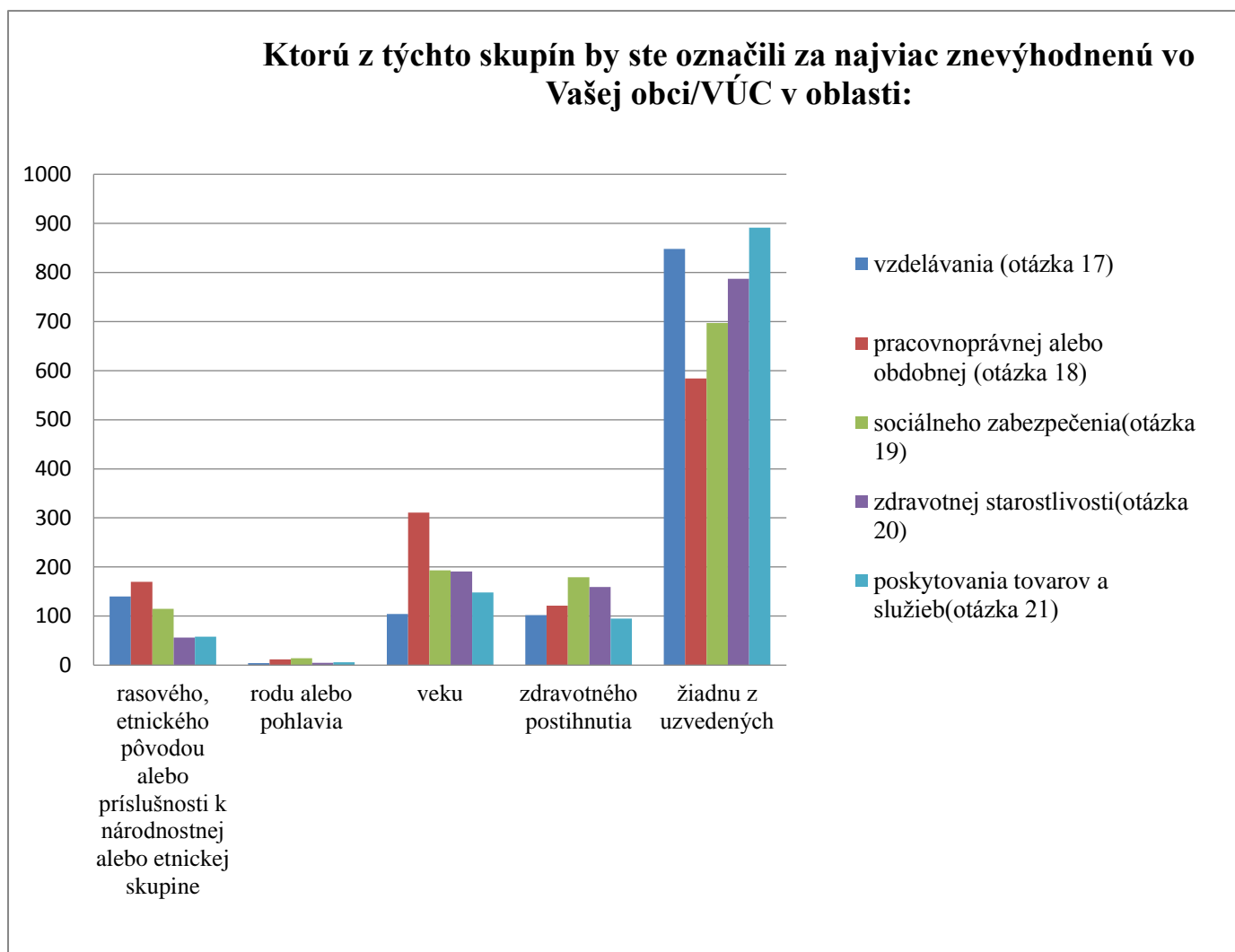
Tabuľka 24-Vyhodnotenie otázky č. 20 z hľadiska početnosti odpovedí

Odpoveď	Počet	Percento
E) žiadnu z uvedených	787	65,69%
C) veku	191	15,94%
D) zdravotného postihnutia	159	13,27%
A) rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine	56	4,67%
B) rodu alebo pohlavia	5	0,42%
Spolu	1198	100%

Posledná zo série otázok zisťuje, ktorá zo skupín je najviac znevýhodnená v oblasti sociálneho zabezpečenia. V tomto prípade bola možnosť E) žiadnu z uvedených označená v 74,37% prípadov. Nasledovala možnosť B) veku v 12,35% a možnosť D) zdravotného postihnutia. Možnosť B) rodu alebo pohlavia označilo v tejto otázke len 0,50% respondentov.

Porovnanie otázok č. 17,18,19,20 a 21

Rozdiely medzi výsledkami v jednotlivých otázkach sme si vizualizovali do podoby stĺpcového grafu. Na základe grafu možno pozorovať korelácie a odchýlky, ku ktorým medzi otázkami došlo.

Graf 6- Zobrazenie vzťahu medzi vyhodnotením otázok č. 17 až č. 21

Ako môžeme vidieť v grafe č. 6, jednoznačne najväčšiu početnosť vo všetkých otázkach zaznamenala možnosť E) žiadnu z uvedených. Z toho vyplýva, že väčšina respondentov nepovažuje žiadnu zo skupín za znevýhodnenú, bez ohľadu na to, v akej oblasti. Je otázne či sa obce snažili zachovať si o sebe dobrý dojem, alebo v obciach reálne nedochádza k žiadnemu znevýhodňovaniu určitých skupín obyvateľov v žiadnej zo spomenutých oblastí. Obce teda (okrem otázky č. 18) vo väčšine tvrdili, že u nich nedochádza k znevýhodňovaniu.

Ak je niektorá skupín znevýhodňovaná, je to zväčša na základe veku. Možnosť C) veku bola druhou najčastejšie označovanou možnosťou v otázkach 19,20 a 21. V otázke č. 17 sa stala treťou najčastejšie označovanou, nakoľko ju počtom odpovedí predstihla možnosť A).

Odpoveď C) veku síce bola druhou najčastejšie označovanou, avšak z hľadiska spomenutých skupín bola najoznačovanejšou, keďže ju predčila len možnosť E) žiadnu z uvedených. Z toho vyplýva, že ak aj obce niektorú zo skupín považovali za znevýhodňovanú, bolo to zväčša na základe veku, a to bez ohľadu na konkrétnu oblasť. Na grafe je môžeme vidieť, že najčastejšie bola možnosť C) veku označovaná v otázke č. 18, ktorá zisťovala najviac znevýhodňovanú skupinu v oblasti pracovnoprávnej alebo obdobnej.

Najmenej preferovanou odpoveďou celkovo bola v každej z otázok č. 17-21 možnosť B) rodu alebo pohlavia. Spomedzi otázok bola najviac krát zvolená v otázke č. 19, kde ju vybralo 14 respondentov. Najmenej ráz bola možnosť B) označená v otázke č. 17, a to iba v 4 prípadoch. Prečo sa práve skupina znevýhodnená na základe rodu alebo pohlavia javí respondentom ako najmenej znevýhodnená vo všetkých oblastiach, je veľmi zaujímavý výsledok. Pri pohľade na stav rodovej rovnosti na Slovensku môžeme síce konštatovať, že situácia sa síce zlepšuje, ale stále nie je úplne ideálna. Preto je celkom prekvapivé, že spomedzi všetkých odpovedí na otázky č. 17-21, bola zvolená celkom len 41 krát z 5990 odpovedí. Priemerný percentuálny podiel tejto odpovede spomedzi všetkých odpovedí v otázkach č. 17-21 je len 0,67%. Je možné, že pre opýtaných sa zdala spomedzi ostatných skupín ako zanedbateľná. Respondenti si tiež nemusia uvedomovať, že k znevýhodňovaniu môže dochádzať aj na základe rodu alebo pohlavia, alebo sa s takýmto prípadom jednoducho nestretli.

2.6 Motivácia pre prijímanie DVO a vhodné riešenia do budúcnosti

V tejto podkapitole sa nachádza vyhodnotenie otázok, ktoré slúžili na to, aby respondentov motivovali k prijímaniu DVO, prípadne aby zistili, čo respondenti považujú za prekážky a aké zlepšenia navrhujú.

Otázka č. 22

Otázka zisťovala, čo respondenti považujú za najväčšie prekážky v prijímaní DVO. Respondenti mali možnosť vybrať si viacero odpovedí, taktiež mohli dopísať vlastnú odpoveď do možnosti H) iné.

Vzhľadom na predošlé odpovede, v ktorých sa ukázalo, že respondenti nevedia o existencii DVO, je pochopiteľné, že najviac respondentov sa priklonilo k možnosti A) absencia základných informácií o DVO. Zvolilo ju až 788 opýtaných, čo predstavuje 27,65%. Nasledujú dve možnosti týkajúce sa finančnej stránky- možnosť B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí, označilo o niečo menej ako možnosť A), a to 723 respondentov a možnosť C) slabá finančná podpora zo strany štátu, ktorú označilo 497 respondentov. Nasleduje možnosť E), nedostatočná odborná podpora, označená 281 respondentmi. Podrobnejšie vyhodnotenie otázky je k dispozícii v tabuľke č. 25.

Tabuľka 25- Vyhodnotenie otázky č. 22

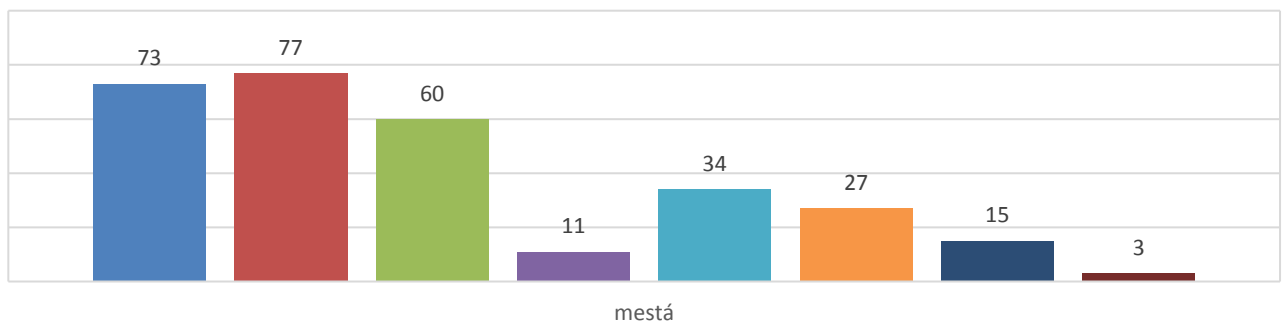
Odpoveď	Počet	Percento
A) absencia základných informácií o DVO	788	27,65%
B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí	723	25,37%
C) slabá finančná podpora zo strany štátu	497	17,44%
E) nedostatočná odborná podpora	281	9,86%
F) prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklopenie prekážok v rovnosti príležitostí	280	9,82%
G) slabá iná ako finančná podpora zo strany štátu	163	5,72%
D) nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí	90	3,16%
H) iné	28	0,98%
Spolu	2850	100%

Zo strany VÚC boli kombinácie odpovedí rôzne. Šesť z ôsmich VÚC označilo medzi odpoveďami aj všeobecne najpreferovanejšiu možnosť A). Druhou najčastejšie označovanou odpoveďou u VÚC bola možnosť C), ktorú označilo päť z ôsmich VÚC. Najčastejšiu kombináciu nemožno určiť, keďže každý z VÚC zvolil úplne odlišnú kombináciu odpovedí. Kým Banskobystrickému VÚC prekáža rovnako absencia informácií o DVO, nedostatok finančných prostriedkov, slabá finančná podpora štátu, nedostatočná odborná podpora a zároveň DVO nepovažujú za efektívne (takmer všetky ponúknuté odpovede), Žilinskému VÚC prekáža len slabá finančná podpora zo strany štátu.

Rozdiely možno pozorovať pri pohľade na výsledky z pohľadu miest a obcí. Od miest sme získali celkom 114 odpovedí, v otázke ale mohlo každé mesto označiť odpovedí viac, preto odpovedí za mestá celkom je 300. Tie boli medzi možnosti jednotlivé možnosti nasledovne:

V čom si myslíte, že sú najväčšie prekážky prijímania DVO obcami/VÚC vo všeobecnosti (je možných viac odpovedí)?

- A) absencia základných informácií o DVO
- B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí
- C) slabá finančná podpora zo strany štátu
- D) nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí
- E) nedostatočná odborná podpora
- F) prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklenutie prekážok v rovnosti príležitostí

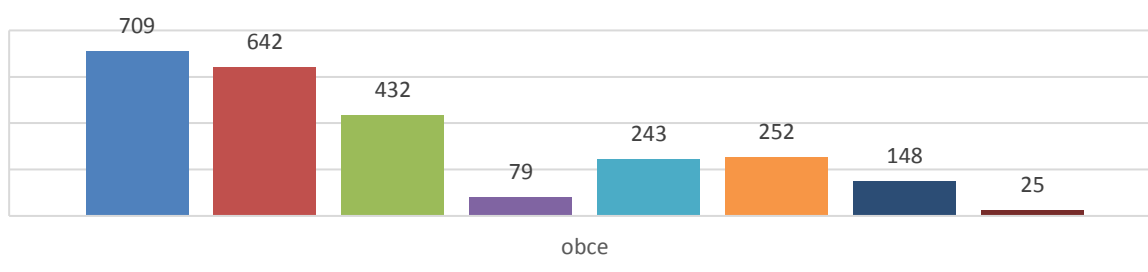
Graf 7- Vyhodnotenie otázky č. 21 z pohľadu miest a mestských častí

U miest, na rozdiel od obcí a všeobecných výsledkov, nie je najpreferovanejšou možnosťou A) absencia základných informácií o DVO, ale možno B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí. Iba dve mestá a jeden VÚC využili možnosť vpísať do odpovede H) iné vlastnú odpoveď.

Čo sa týka odpovedí získaných od obcí, môžeme pozorovať podobné rozloženie odpovedí ako v prípade celkového vyhodnotenia. Najpreferovanejšou sa stala odpoveď A), ktorú počtom označení nasledovali odpovede B) a C). Najnižšiu preferenciu zaznamenala možnosť H) iné. Veľa respondentov sa nestotožňovala ani s odpoveďou D) nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obce, tú označilo len 79 z nich.

V čom si myslíte, že sú najväčšie prekážky prijímania DVO obcami/VÚC vo všeobecnosti (je možných viac odpovedí)?

- A) absencia základných informácií o DVO
- B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí
- C) slabá finančná podpora zo strany štátu
- D) nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí
- E) nedostatočná odborná podpora
- F) prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklopenie prekážok v rovnosti príležitostí

Graf 8- Vyhodnotenie otázky č. 21 z pohľadu obcí

Analýza odpovedí z možnosti H) iné

V rámci možnosti H) iné, sme zhromaždili 28 odpovedí. Odpovede sme analyzovali a na základe ich obsahu sme vytvorili niekoľko skupín. Obsahovo zhodné odpovede boli zaradené do rovnakej skupiny. Na základe obsahovej analýzy odpovedí sme vytvorili 6 skupín:

Nevedomosť

V tejto skupine sú zoskupené odpovede, ako napríklad „neviem“.

5

Nepocit'ujeme potrebu prijímať DVO

Skupina združuje dve obdobné odpovede, ktoré tvrdili, že nemajú potrebu prijímať DVO.

2

Nepotrebujeme DVO, nemáme diskriminovaných obyvateľov

Piati respondenti tvrdili, že v ich obci neexistuje taký obyvateľ, ktorý by bol diskriminovaný.

5

Nemáme dostatočné personálne kapacity

Na nedostatok personálnych kapacít apelovali dvaja respondenti.

2

Chýbajúce usmernenia, nedostatočná propagácia

Na nedostatočnú informovanosť, chýbajúce usmernenia či nedostatočnú propagáciu poukazovali 4 respondenti.

4

Nerelevantné odpovede

2

Okrem skupín vytvorených na základe obsahovej analýzy odpovedí, sa v možnosti iné vyskytli aj odpovede, ktoré nebolo možné zaradiť ani do jednej z vytvorených skupín. Takýchto odpovedí bolo 8. Za najväčšiu prekážku pri prijímaní DVO považuje jedna z obcí nedostatok času v malých obciach na sledovanie nových zákonov. Objavila sa aj negatívne zameraná odpoveď: „lebo je to celé blbosť.“ Zvyšné odpovede z možnosti iné možno nájsť v prílohách.

Otázka č. 23

V tejto otázke sme zisťovali, čo by motivovalo respondentov k prijímaniu DVO. Otázka obsahovala 6 možných odpovedí, ktoré sa mohli ľubovoľne kombinovať. Za najsilnejší motivačný faktor pre prijímanie DVO možno podľa výsledku označiť finančnú podporu či už zo strany štátu alebo zahraničia. Táto možnosť výrazne prevýšila ostatné, zvolilo ju 864 opýtaných, čo predstavuje 35,54% zo všetkých získaných odpovedí. Druhou najsilnejšou motiváciou pre respondentov by bola odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany štátu. Odborná pomoc by motivovala k prijatiu DVO 23,12% respondentov. Vzdelávanie zamestnancov obce by bolo motiváciou pre 17,98% opýtaných. Najčastejšie sa vyskytovali kombinácie odpovedí A)+E), ktorú zvolilo 412 respondentov, A)+B) zvolená 336 respondentami a B)+E) označené 236 respondentami.

Tabuľka 26- Vyhodnotenie otázky č. 23

Odpoveď	Počet	Percento
A) finančná podpora zo strany štátu alebo zo zahraničia	864	35,54%
E) odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany štátu	562	23,12%
B) vzdelávanie zamestnancov obce o DVO	437	17,98%

D) potreba prijatia DVO vo Vašej obci	228	9,38%
F) odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany iného subjektu ako štátu	188	7,73%
C) podpora zo strany obyvateľov obce	152	6,25%

Pre VÚC by boli najväčšími motivačnými faktormi pre prijatie DVO finančné prostriedky poskytnuté štátom alebo zahraničím, poskytnutie odbornej pomoci zo strany štátu a taktiež zabezpečenie vzdelávania zamestnancov. Na kombinácii odpovedí A), B) a E) sa zhodli 4 VÚC z 8 (Bratislavský, Prešovský, Trenčiansky a Trnavský). U zvyšných sa odpovede rôznili, Banskobystrický VÚC zvolil len možnosť F), Košický kombináciu možností B), E) a F). Nitriansky VÚC by najviac motivovalo vzdelávanie zamestnancov v kombinácii s podporou zo strany obyvateľov obce a odbornou pomocou zo strany štátu, Žilinský by zasa uprednostnil finančnú podporu v kombinácii s potrebou prijať DVO.

Do tabuľky č. 23 sme zhrnuli odpovede získané od miest a obcí, na porovnanie týchto dvoch skupín. V tabuľke sú zobrazené možnosti podľa preferencie, od najpreferovanejšej odpovede po najmenej preferovanú. Poradie je rovnaké ako u obcí, tak aj u miest- najväčším motivačným faktorom pre prijímanie DVO by bola pre respondentov finančná podpora. Z tohto výsledku je možno vidieť záujem o DVO, ktorý je ale poznačený nedostatkom finančných prostriedkov obcí. Druhá najviac označovaná možnosť E) odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany štátu značí to, že obce majú záujem prijímať DVO, chýba im však viac odbornej pomoci zo strany štátu. Jediný rozdiel medzi mestami a obcami je v tom, že u obcí sa štvrtou najčastejšou odpoveďou stala potreba prijímania DVO v obci, zatiaľ čo mestá pred touto možnosťou uprednostnili odbornú pomoc pri prijímaní DVO zo strany iného subjektu ako štátu.

Tabuľka 27- Vyhodnotenie otázky č. 23 vzhľadom na odpovede miest a obcí

Odpoveď	Obce	Mestá
A) finančná podpora zo strany štátu alebo zo zahraničia	773	86
E) odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany štátu	488	67
B) vzdelávanie zamestnancov obce o DVO	374	57
D) potreba prijatia DVO vo Vašej obci	206	21

F) odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany iného subjektu ako štátu	164	23
C) podpora zo strany obyvateľov obce	138	13

Otázka 24

V otázke č. 24 sa rieši problematika financovania DVO, otázka zisťuje, aké formy financovania DVO sa javia respondentom ako najvhodnejšie, resp. najvýhodnejšie. V tejto otázke mali respondenti možnosť označiť viacero odpovedí, a taktiež prispieť vlastným návrhom v rámci možnosti D) iné.

V tabuľke je zobrazený celkový počet odpovedí k jednotlivým možnostiam a ich percentuálny podiel vzhľadom na celkový počet odpovedí. V tabuľke sú odpovede zoradené zostupne, vzhľadom na ich počet. Na základe tabuľky možno zhodnotiť, že ako najvýhodnejší spôsob financovania sa respondentom javí využitie zdrojov zo štátneho rozpočtu vrátane podielovej dane. Táto možnosť bola označená takmer v polovici prípadov, označilo ju 855 opýtaných, čiže 49,28%.

Zdroje z Európskej únie či iné prostriedky zo zahraničia sa ako vhodný spôsob financovania DVO javili 766 respondentom. Z preddefinovaných možností boli za najmenej vhodný spôsob financovania, neprekvapivo, považované vlastné zdroje. Vlastné zdroje za vhodný spôsob financovania považovalo len 71 respondentov. Možnosť iné využilo 43 respondentov. Kombináciu možností B) a C) zvolilo 467 opýtaných.

Tabuľka 28- Vyhodnotenie otázky č. 24

Odpoveď	Počet	Percento
B) zdroje zo štátneho rozpočtu (vrátane podielovej dane)	855	49,28%
C) zdroje z Európskej únie alebo iné prostriedky zo zahraničia	766	44,15%
A) vlastné zdroje	71	4,09%
D) iné	43	2,48%
Spolu	1735	100%

Vo vyhodnotení otázky z hľadiska miest a obcí, či z hľadiska jednotlivých VÚC nie sú žiadne výraznejšie odchýlky, preto sa výsledkami vzhľadom na tieto špecifiká nebudeme ďalej zaoberať.

Odpovede uvedené v možnosti D) iné sme na základe ich obsahu zadelili do 4 kategórii:

Zdroje zo štátneho rozpočtu mimo podielových daní

Kým v preddefinovanej odpovedi B) je uvedené „zdroje zo štátneho rozpočtu (vrátane podielovej dane)“, títo respondenti nesúhlasili so zahrnutím podielovej dane. 22 respondentov do možnosti iné uviedlo zdroje zo štátneho rozpočtu mimo podielovej dane.

22

Vyskytli sa odpovede ako napríklad:

- „zdroje zo štátneho rozpočtu nie zahrnuté v pod. dani ale samostatne vyčlenené na financovanie DVO“
- „zdroje zo ŠR (podielová daň počítame za vlastné zdroje)“

Viaczložkové financovanie

Štyria respondenti považujú za najlepší spôsob financovania viaczložkové financovanie.

4

Vyskytli sa odpovede ako napríklad:

- „viaczložkové financovanie (napr. štát - zdroje EU - obec)“ Bratislava

Neviem odpovedať

Odpoveď „neviem“ uviedli v rámci možnosti iné 2 respondenti.

2

Nerealizujeme DVO, nezaujíma nás to

Nezáujem preukázali v rámci možnosti iné 2 respondenti.

2

Zvyšné tri odpovede zostali zaradené mimo tematických skupín. Nachádzala sa tu napríklad odpoveď: „ Zo schránkových firiem, zo zhabaného majetku.“, či „zbytočne vyhodené peniaze“. Veľmi netradičný spôsob financovania navrhla 1 z obcí, ktorá uviedla „charitné organizácie“.

Otázka č. 25

Otázka č. 25 slúžila na identifikáciu osoby zodpovednej za vyplnenie dotazníka. Po dokončení poslednej tematicky zameranej otázky mala osoba, ktorá vyplňala dotazník do otázky č. 25 vpísať svoje meno. Pri ďalšom kontakte tak môže Stredisko kontaktovať priamo osobu, ktorá sa v danej problematike vyzná a pri realizácii ďalšieho kola výskumu bude vedieť nadviazať na výskum predošlý.

3 Vyhodnotenie výsledkov výskumu na základe hypotéz

Ako bolo spomenuté v metodológii výskumu, na začiatku výskumu sme si stanovili 5 hypotéz. V tejto časti sa budeme venovať vyhodnoteniu hypotéz na základe zistených skutočností.

Hypotéza H1: Väčšina respondentov nepostrehla možnosť prijímania DVO.

Hypotéza H1 vychádza z otázky č. 9: Postrehli ste možnosť prijímania DVO? Pre stanovenie hypotézy sme vychádzali z novely zákona, kde boli upravené možnosti prijímania DVO. Do roku 2013 mohli DVO prijímať len orgány štátnej správy. Od roku 2013 môžu prijímať DVO aj orgány verejnej správy a iné právnické osoby. Predpokladali sme, že obce ešte o tejto novele zákona nevedia, a napriek tomu, že mnohé pojem DVO ako taký poznajú, nevedia, že sa ich možnosť prijímať DVO priamo týka.

Táto **hypotéza bola potvrdená**. Kým na otázku č. 8: Poznáte pojem dočasné vyrovnávacie opatrenia? Odpovedalo nie len 55,18%, na otázku č. 9: Postrehli ste možnosť prijímania DVO? Odpovedalo nie až 73,87%. Hypotéza bola potvrdená, pretože väčšina (viac ako polovica respondentov) označila, že nepostrehla možnosť prijímania DVO.

Keď sa pozrieme na túto otázku detailnejšie, z hľadiska okresov, vidíme, že pri všetkých krajoch okrem Banskobystrického, Bratislavského a Prešovského prevláda odpoveď nie, a teda, že dané okresy nepostrehli možnosť prijímania DVO. V Banskobystrickom kraji možnosť prijímať DVO postrehlo 5 okresov z 9, v Bratislavskom kraji bol výsledok najvýraznejší možnosť prijímať DVO si všimli až 4 okresy z 5. Odpoveď áno prevládala tiež v Prešovskom kraji, kde si možnosť prijímať DVO všimlo 6 okresov z 10.

Zaujímavý výsledok môžeme pozorovať pri porovnaní odpovedí miest a obcí. Kým pri mestách je medzi odpoveďami áno a nie len nepatrný rozdiel, u obcí je tento rozdiel výraznejší. U oboch skupín prevláda odpoveď nie, a teda, že respondenti nepostrehli možnosť prijímania DVO. Pri mestách bola možnosť áno označená v 43,86% prípadov, voči odpovedi nie, ktorú označilo 56,14% respondentov. Pri obciach bola odpoveď áno zvolená len 257 krát spomedzi 1076 odpovedí, čo predstavuje 23,88%. Na základe všetkých kritérií je ale prevládajúca odpoveď nie, a teda, že obce nevedeli o možnosti prijímať DVO, čo jasne potvrdzuje pravdivosť našej hypotézy.

Hypotéza H2: Respondenti, ktorí postrehli možnosť prijímania DVO vedia, komu majú podávať správy o ich prijatí, na rozdiel od tých respondentov, ktorí túto možnosť nepostrehli.

Hypotézu H2 sme založili na skutočnosti, že pokiaľ si respondent prezrel zákon, prípadne sa nejakým iným spôsobom dozvedel, že sa ho prijímanie DVO týka, overil si aj subjekt, ktorému je povinný predkladať správy. Táto hypotéza nadväzuje na otázku č. 9, v ktorej zisťujeme či respondenti postrehli možnosť prijímania DVO a otázku č. 11 v ktorej zisťujeme vedomosť respondentov o povinnosti podávať správy Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva.

Správna odpoveď na otázku č. 11: Ktorému subjektu je prijímateľ DVO povinný podávať správy o prijatom DVO? je možnosť C) Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva. Správnu odpoveď zvolila nadpolovičná väčšina, a to konkrétne 68,20%. Celkový počet respondentov dotazníka bol 1198. Z toho správnu odpoveď zvolilo 817 respondentov.

Tí respondenti, ktorí v otázke č. 9 odpovedali áno, a teda, že postrehli možnosť prijímania DVO a v otázke č. 11 zvolili správnu odpoveď Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva predstavujú počet 249. Respondentov, ktorí odpovedali v otázke č. 9 áno, ale v otázke č. 11 zvolili nesprávnu odpoveď bolo 64.

Pre potvrdenie alebo vyvrátenie hypotézy musíme porovnať aj odpovede respondentov, ktorí v otázke č. 9 zvolili odpoveď nie. Respondentov, ktorí odpovedali na otázku č. 9 nie, a zároveň zvolili v otázke č. 11 správnu odpoveď Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva, bolo spolu 568. Naopak tých, čo zvolili v otázke č. 9 odpoveď nie, ale v otázke č. 11 odpovedali nesprávne, bolo 317.

Percentuálny podiel a počty si pre lepšiu pochopenie znázorníme v tabuľkách.

Tabuľka 29- Kombinácia odpovede ÁNO (z ot. č.9) s odpoveďami z otázky č. 11

Otázka 9	Otázka 11	Počet	Percento
ÁNO	Správna odpoveď (SNSLP)	249	79,55%
ÁNO	Nesprávna odpoveď	64	20,45%

Tabuľka 30- Kombinácia odpovede NIE (z ot. č 9) s odpoveďami z otázky č. 11

Otázka 9	Otázka 11	Počet	Percento
NIE	Správna odpoveď (SNSLP)	568	64,18%
NIE	Nesprávna odpoveď	317	35,82%

Z tabuliek vidíme, že respondenti, ktorí postrehli možnosť prijímať DVO odpovedali správne v 79,55% prípadov. Pri respondentoch, ktorí tvrdia, že nepostrehli možnosť prijímať DVO je percentuálny podiel správnych odpovedí len 64,18%. Môžeme teda zhodnotiť, že tí respondenti, ktorí si všimli možnosť prijímať DVO zaznačili správnu odpoveď častejšie ako tí, ktorí o možnosti prijímať DVO ešte nepočuli. **Hypotéza H2 bola potvrdená.**

Hypotéza H3: Respondenti z východného Slovenska prijímajú DVO viac ako respondenti z ostatných oblastí Slovenska.

Podkladom pre vznik hypotézy bol ATLAS rómskych komunít na Slovenku z roku 2013. Tento atlas bol vydaný Regionálnym centrom Rozvojového programu OSN Pre Európu a Spoločenstvo nezávislých štátov v Bratislave. Tento atlas sa nezameriava na sčítanie rómskej komunity, ale opiera sa o odhady vnímania ľudí v danej obci alebo meste. Celá hypotéza bude založená práve na ATLASe Rómskych komunít 2013, treba si teda uvedomovať, že počty nie sú definitívne a sú založené na odhadoch vnímania ľudí. ATLAS teda nemôžeme považovať za sčítanie Rómskych obyvateľov, avšak pre účely podloženia hypotézy H3 je postačujúci.

Z Atlasu rómskych komunít 2013 sme z tabuľky č. 3, ktorá zobrazuje odhadovaný počet a podiel Rómov na základe pripísanej etnicity podľa typu osídlenia, vytvorili súhrnnú tabuľku. Zrátali sme počty Rómov z jednotlivých osídlení v každom kraji. Následne sme zrátali čísla všetkých krajov a získali (približný) počet Rómov celkovo. Potom sme vypočítali percentuálny podiel Rómov v jednotlivých krajoch. Pre lepšiu percepciu sme údaje vpísali do tabuľky.

Tabuľka 31- Počty Rómov v jednotlivých krajoch (podľa ATLASu Rómskych komunít 2013)

Kraj	Počet	Percento
Banskobystrický kraj	78 889	19,59%
Bratislavský kraj	14 142	3,51%
Košický kraj	126 606	31,44%

Nitriansky kraj	30 552	28,36%
Prešovský kraj	114 207	28,36%
Trenčiansky kraj	8598	2,13%
Trnavský kraj	20 936	5,19%
Žilinský kraj	8811	2,19%
Spolu	402 741	100%

V tabuľke vidíme, že najväčší percentuálny podiel Rómov je v Košickom kraji, kde predstavujú 31,44% z celkového počtu Rómov. Nasleduje Prešovský kraj v ktorom žije 114 207 Rómov, čo predstavuje 27,36% z celkového počtu. Rozdeľme si teda počty Rómov podľa oblastí Slovenska.

Západné Slovensko:

BA+ TT+ NR

$14\ 142 + 20\ 936 + 30\ 552 = 65\ 630$

Stredné Slovensko:

BB+TN+ZA

$78\ 889 + 8598 + 8811 = 96\ 298$

Východné Slovensko:

KE+ PO

$126\ 606 + 114\ 207 = 240\ 813$

Z uvedeného vyplýva, že najväčší počet Rómskeho obyvateľstva sa nachádza na východnom Slovensku. Na základe týchto údajov sme predpokladali, že obce a mestá v tejto časti Slovenska prijímajú DVO častejšie oproti ostatným častiam Slovenska. Vzhľadom na najväčší počet Rómov vo východnej časti Slovenska sme predpokladali, že v týchto oblastiach bude väčšia potreba prijímať DVO.

Hypotéza H3 bola vyvrátená. Respondenti z východného Slovenska prijímajú DVO menej, dokonca najmenej zo všetkých oblastí Slovenska, čo je úplný opak oproti nášmu predpokladu. Najviac prijímajú DVO respondenti z oblasti stredného Slovenska. Percentuálne podiely a počty odpovedí k jednotlivým možnostiam môžeme vidieť v zhrnutí.

Západné Slovensko

BA+ NR+ TT

Počet odpovedí zo západného Slovenska (celkom): 333

Počet odpovedí **ÁNO**: 91 – 27,33%

Počet odpovedí **NIE**: 242 – 72,67%

Stredné Slovensko:

BB+ TN+ZA

Počet odpovedí zo stredného Slovenska (celkom): 432

Počet odpovedí **ÁNO**: 122 – 28,24%

Počet odpovedí **NIE**: 310 – 71,76%

Východné Slovensko:

KE+PO

Počet odpovedí zo západného Slovenska (celkom): 433

Počet odpovedí **ÁNO**: 100 – 23,09%

Počet odpovedí **NIE**: 333 – 76,91%

Hypotéza H4: Respondenti, ktorí doposiaľ neprijali DVO za najväčšiu prekážku ich prijímania považujú nedostatok základných informácií o DVO.

Keďže 73,87% opýtaných ani len nepostrehlo možnosť prijímania DVO, predpokladali sme, že im chýbajú predovšetkým informácie. Hypotéza sa viaže na otázku č. 12, z ktorej čerpáme informáciu o tom či daný respondent už prijal, alebo aktuálne prijíma DVO. Nadväzuje tiež na otázku 22, v ktorej respondenti označovali najväčšie prekážky pri prijímaní DVO. Zistili sme si počty odpovedí k jednotlivým možnostiam od respondentov, ktorí v otázke č. 12 zvolili odpoveď nie. Týchto respondentov bolo 885. Následne sme si zobrazili odpovede týchto respondentov vzhľadom na otázku č. 22. Údaje sme pre sprehľadnenie vložili do tabuľky č. 4.

Tabuľka 32- Počty odpovedí k otázke č. 22 u respondentov so zápornou odpoveďou

Odpoveď	Počet
A) Absencia základných informácií o DVO	735
B) Nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí	637
C) Slabá finančná podpora zo strany štátu	438
D) Nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí	72
E) Nedostatočná odborná podpora	253
F) Prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklopenie prekážok v rovnosti príležitostí	263
G) Slabá iná ako finančná podpora zo strany štátu	147
H) iné	27
Spolu	2572

Najviac krát bola označená možnosť a) Absencia základných informácií o DVO. Z toho vyplýva, že naša hypotéza H4 bola potvrdená. Najčastejšou prekážkou pre prijímanie DVO pre respondentov, ktorí DVO ešte neprijali, bola absencia základných informácií.

Hypotéza H5: Respondenti, ktorí prijali DVO, za najväčšiu prekážku prijímania DVO považujú slabú finančnú podporu zo strany štátu.

Podobne ako pri predošlej hypotéze sme vychádzali z otázok č.12 pre zistenie či respondent prijal DVO a otázky č. 23, v ktorej zistíme, koľkokrát bola daná odpoveď zvolená. Pre respondentov, ktorí zvolili v otázke č. 12 áno, a teda že prijal DVO, bola najčastejšie označovaná odpoveď B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí. Keďže hovoríme o respondentoch, ktorí už DVO prijali, nepredpokladali sme, že by považovali za prekážku nedostatok informácií o DVO. Predpokladali sme, že obce sa budú sťažovať na nedostatok finančnej podpory zo strany štátu, a teda možnosť C).

Hypotéza H5 bola vyvrátená, nakoľko najviac označovanou odpoveďou sa stala odpoveď B) nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí a nie odpoveď C) slabá finančná podpora zo strany štátu ako sme predpokladali.

Tabuľka 33- Dôvody prečo respondenti neprijali DVO

Odpoveď	Počet
A) Absencia základných informácií o DVO	53
B) Nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí	86
C) Slabá finančná podpora zo strany štátu	59
D) Nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí	18
E) Nedostatočná odborná podpora	28
F) Prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklopenie prekážok v rovnosti príležitostí	17
G) Slabá iná ako finančná podpora zo strany štátu	16
H) iné	1
Spolu	278

Záver, diskusia

Výskum realizovaný Slovenským národným strediskom pre ľudské práva týkajúci sa problematiky dočasných vyrovnávacích opatrení priniesol zaujímavé fakty.

Aj napriek tomu, že Stredisko využilo pre zber údajov metódu elektronického dotazníka, ktorý je charakteristický práve nízkou návratnosťou, môžeme hovoriť o pomerne vysokej návratnosti, ktorá dosiahla 40,78%. To značí, že to všetkých oslovených subjektov v počte 2938, sa výskumu zúčastnilo 1198 z nich.

Cieľom výskumu bolo okrem snahy šíriť osvetu o DVO a dozvedieť sa aké sú znalosti obcí o prijímaní DVO aj pripraviť si podložie pre hlbšie skúmanie niektorých náležitostí. Prvá časť sa zaoberá DVO zo širšieho, všeobecnejšieho hľadiska- obsahuje viacero otázok zisťujúcich všeobecné znalosti obcí. Zároveň však slúži na prefiltrovanie obcí, ktoré prijali DVO od ostatných, aby tak mohlo byť zrealizované ďalšie kolo, ktoré bude zisťovať od prijímateľov DVO už detailnejšie informácie.

Dotazník obsahoval 25 otázok a nebol anonymný. Prvých 7 otázok slúžilo na zistenie identifikačných údajov obcí, kontaktov a podobne, potom už výskum smeroval priamo k skúmaniu informovanosti obcí.

Zastúpenie obcí v rámci jednotlivých krajov bolo relatívne rovnomerne rozložené, najviac obcí sa zapojilo z Bratislavského kraja, naopak najmenšiu účasť sme zaznamenali v Trnavskom kraji.

Za celkom prekvapivý výsledok možno považovať, že vyše polovica respondentov ani len nepostrehla, že pojem DVO existuje. Avšak ešte výraznejšiu prevahu negatívnych odpovedí sme spozorovali pre otázku zisťujúcej, či obce vedia o fakte, že sú oprávnené prijímať DVO. Tu bol percentuálny podiel negatívnych odpovedí v prospech nie až 73,87%. A to napriek tomu, že úprava zákona, ktorý umožnil obciam prijať DVO bola prijatá už v roku 2013, t.j. 2 roky pred realizáciou výskumu. Za zaujímavý postreh možno považovať to, že zo všetkých 313 respondentov, ktorí tvrdili, že vedia o možnosti prijímania DVO obcami, sa označilo za prijímateľov DVO len 57. Otázne teda je, čo zvyšných 50 prijímateľov DVO, ktorí v otázke č. 9 tvrdili, že nepostrehli možnosť prijímania DVO obcami. Pravdepodobne však išlo o projekty, ktoré neboli realizované ako DVO ale boli tak označené až po realizácii.

Nevedomosť, komu možno podávať správy o prijatom DVO prejavilo 31,80% opýtaných. Tento fakt by však nebol nijak prekvapujúci, avšak z výsledku vyplýva, že viac ako 30% respondentov si pred vyplňaním dotazníka ani len neprečítalo zákon na ktorý sa Stredisko odvolávalo.

Zo 1198 získaných odpovedí 107 tvorili tie obce, ktoré už DVO zrealizovali. Z celkového počtu tento údaj predstavoval 8,93%. Tieto obce sú pre Stredisko zaujímavé aj do budúcnosti – pre nadviazanie kontaktu a realizáciu 2 kola výskumu DVO. Najviac prijímateľov DVO sme zaznamenali v Prešovskom kraji, najmenej DVO bolo prijatých v Žilinskom kraji. Ak bolo prijaté DVO, najčastejšie tak bolo prijaté v rámci pracovno-právnej alebo obdobnej oblasti, v prospech znevýhodnenej skupiny z dôvodu rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine. Na prijaté DVO boli najčastejšie použité vlastné zdroje, prípadne zdroje zo štátneho rozpočtu.

Ak obce označili, že DVO do doby vyplňania dotazníka ešte neprijali, spravili tak najčastejšie preto, lebo o inštitúte DVO do tej doby nevedeli, prípadne prijatie DVO nepovažujú za potrebné.

Pri zisťovaní najviac znevýhodnených skupín v obci v určitých oblastiach, najviac obcí označilo že znevýhodnená v danej oblasti nie je žiadna z uvedených. Ak však nejaká označená bola, najčastejšie takmer vo všetkých oblastiach prevládala znevýhodnená skupina na základe veku. Výrazne najmenej označení získala znevýhodnená skupina na základe rodu alebo pohlavia, a to vo všetkých oblastiach.

Dôvod, ktorý obce najčastejšie uvádzali ako kľúčový, pre ktorý neprijali DVO, bol nedostatok informácií o DVO. Väčšina respondentov totiž ani nevedela, že pojem DVO existuje, a že sú oprávnené ho prijímať. Obce boli taktiež limitované finančnými prostriedkami a zároveň nepociťovali finančnú ani inú podporu zo strany štátu.

Za najväčšiu motiváciu by obce považovali finančnú podporu, a to zo strany štátu alebo zahraničia. Túto odpoveď za motivujúcu označilo 35,54% respondentov. Pomohlo by tiež poskytnutie odbornej pomoci pri prijímaní DVO, rovnako ako aj vzdelávanie zamestnancov obce.

Za limity výskumu možno považovať hlavne použitie len jednej metódy, ktorá by mohla či snáď mala byť podporená aj inými. Avšak vzhľadom na rozsiahly súbor oslovených možno považovať použitie len jednej metódy za prípustné. Čo sa týka možných rozšírení, plánované druhé kolo výskumu by malo byť vhodným, ba až žiaducim rozšírením tohto výskumu. Plánované rozšírenie výskumu sa bude zaoberať detailnejším pohľadom za zrealizované projekty a bude tak môcť poukázať na príklady dobrej praxe v oblasti prijímania DVO na Slovensku.

Výskum Strediska naplnil svoj hlavný, ako aj vedľajšie ciele. Na jednej strane informoval niekoľko nevedomých obcí o DVO ako takých, ako aj o možnosti ich prijatia. Na strane druhej bolo získané veľké množstvo relevantných údajov, ktoré prinášajú nový pohľad

na situáciu v oblasti prijímania DVO územnými samosprávami na Slovensku. Tieto informácie môžu byť ďalej analyzované a použité ako podložie pre ďalšie skúmanie, či šírené pre zvýšenie povedomia širokej verejnosti o súčasnej situácii ohľadom DVO.

ČASŤ 2

1 Metodológia

Realizácia druhej fázy výskumu zameraného na monitorovanie a vyhodnocovanie účinnosti dočasných vyrovnávacích opatrení nadväzuje na prvú fázu výskumu a rozširuje ho. Druhá fáza výskumu sa týkala práve tých respondentov, ktorí sa v prvej časti výskumu označili za prijímateľov DVO. Hlavným cieľom tejto časti bolo získať viac informácií o prijatých alebo aktuálne prijímaných dočasných vyrovnávacích opatreniach, o ich obsahu, trvaní a účinnosti.

1.1 Metódy zberu údajov

Pre účely druhej fázy výskumu sme zvolili kvantitatívne metódy zberu údajov. Konkrétne sme využili metódu elektronického dotazníka, ktorý bol pre účely tohto výskumu najvhodnejší. Za jednu z nevýhod síce možno považovať nízku návratnosť, ale vzhľadom na počet respondentov, ktorý prevyšoval číslo 100, sa tento spôsob zberu údajov javil ako najekonomickejší.

1.1.1 Elektronický dotazník

Dotazník bol vytvorený cez webový portál Survio a obsahoval 10 otázok.

- Prvá otázka slúžila na identifikáciu respondenta.
- Otázky 2-8 bližšie špecifikovali prijaté DVO, o čo konkrétne išlo, či realizácia ešte prebieha, alebo bola ukončená a podobne.
- Otázka č. 10 zisťovala záujem respondenta o účasť na poslednej fáze výskumu, pozostávajúcej zo seminára organizovaného Strediskom. Tento seminár by slúžil na ešte detailnejšie oboznámenie sa s dočasnými vyrovnávacími opatreniami prijatými jednotlivými respondentmi, mal by tiež vzdelávací charakter, prezentoval by príklady dobrej praxe a pod.

1.2 Formulácia hypotéz

Pred realizáciou výskumu boli sformulované nasledovné hypotézy:

H1: Väčšina respondentov nemá vypracovanú potrebnú dokumentáciu k zrealizovanému DVO projektu.

Pri formulácii tejto hypotézy sme vychádzali z faktu, že Stredisku nebola doposiaľ zaslaná ani jedna správa o realizácii DVO, a to napriek tomu, že podľa zákona sú orgány prijímajúce DVO povinné okrem iného podávať správy Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva. Predpokladali sme teda, že väčšina respondentov takouto dokumentáciou nedisponuje.

H2: Vzhľadom na výsledky prvého kola výskumu, kde 55,28% tvrdilo, že nevie, čo je to dočasné vyrovnávacie opatrenie, je možno predpokladať, že väčšina respondentov označila projekt za DVO až po jeho realizácii.

Práve nevedomosť respondentov v prvej fáze výskumu nás prinútila pochybovať o ich znalostiach ohľadom DVO a o tom, že projekty prijímali s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona.

1.3 Metódy výberu respondentov a cieľová skupina

Hlavným cieľom druhej časti výskumu bolo zistiť podrobnejšie informácie o prijatých dočasných vyrovnávacích opatreniach. Preto sme si za výskumnú vzorku zvolili respondentov, ktorí v prvom kole potvrdili, že sú prijímateľmi DVO.

Kým v prvom kole sme pracovali so základným súborom (oslovili sme všetky mestá a obce na Slovensku), v druhom kole už pracujeme s výskumnou vzorkou. V prvom kole výskumu sme oslovili celý základný súbor t.j. 2938 respondentov a návratnosť predstavovala 40,78%. Pracovali sme teda s odpoveďami od 1198 respondentov. Z tohto počtu len 107 respondentov, čiže 8,93% predstavovali subjekty, ktoré sa označili za prijímateľov DVO. Do druhého kola bolo automaticky zaradených 8,93% respondentov, ktorí sa v prvom kole označili za prijímateľov DVO. Ich počet bol 107.

1.4 Priebeh výskumu

Po vyhodnotení zozbieraných výsledkov z prvej fázy výskumu, sme si stanovili kritérium pre zrealizovanie druhej fázy. Respondent bol do druhého kola výskumu zapojený v prípade, ak v prvom kole potvrdil, že prijal dočasné vyrovnávacie opatrenie.

Vytvorili sme si teda databázu všetkých takých respondentov, ktorí v prvom kole výskumu tento fakt potvrdili. V prvom kole výskumu boli zároveň respondenti požiadaní

o uvedenie zodpovednej osoby za vyplnenie dotazníka. Tento údaj bol vyžiadaný práve pre potreby opätovného kontaktu.

V druhej polovici marca 2016 sme zostavili otázky a pripravili dotazník prostredníctvom webového portálu Survio. Každéj kontaktnej osobe, ktorej sa výskum týkal, bol zaslaný e-mail so žiadosťou o súčinnosť a linkom na vyplnenie dotazníka. Dotazník bol rozposlaný začiatkom apríla 2016, respondenti dostali na vyplnenie čas do konca apríla 2016.

V prvom kole žiadalo Stredisko o vyplnenie kontaktu na zodpovednú osobu preto, aby pri ďalšej spolupráci bola oslovená priamo kompetentná osoba, ktorá sa zaoberá danou problematikou. Napriek tomu sa ale 3 zodpovedné osoby svojou odpoveďou javili ako nekompetentné. Jedna z nich tvrdila, že nemá a ani nikdy nemala s výskumom nič spoločné, a to napriek tomu, že v prvej fáze výskumu bola označená za zodpovednú. Zvyšné dve sa vyjadrili, že síce v predošlom kole potvrdili prijatie dočasného vyrovnávacieho opatrenia, v skutočnosti ale žiadne nezrealizovali.

Po ukončení a vyhodnotení druhej fázy výskumu Stredisko plánuje realizáciu seminára. Budú na neho pozvaní respondenti, ktorí sa zúčastnili druhej fázy výskumu a prejavili záujem o ďalšiu spoluprácu.

2 Vyhodnotenie výsledkov výskumu

2.1 Všeobecné informácie

V druhom kole bolo v konečnom dôsledku kontaktovaných 107 respondentov. Návratnosť dotazníka bola 25,23%, z čoho vyplýva, že sme získali celkom 27 odpovedí. Všetky prístupy k dotazníku boli zrealizované cez priamy odkaz. Dotazník bol celkom zobrazený 128 krát, z toho iba 26 krát bol riadne vyplnený; 101 krát zobrazený, ale nedokončený a celkom 1 sme vyradili. Dotazník bol vyradený práve z toho dôvodu, že sa jednalo o duplicitu- obec omylom odoslala totožný dotazník 2 krát. Po vyradení dotazníka teda môžeme hovoriť o 24,30% návratnosti a 26 relevantných odpovediach, s ktorými budeme ďalej pracovať.

2.2 Charakteristika výberovej vzorky

Prvá otázka slúžila na identifikáciu respondenta. Vzhľadom na to, že sa Stredisko chystá s respondentmi ďalej spolupracovať, dotazník nebol anonymný. Prvá otázka bola otvorená, úlohou respondenta bolo uviesť názov obce, mesta, príp. mestskej časti, v ktorej mene vyplní dotazník.

Ako bolo spomenuté, výskumu sa zúčastnilo celkom 26 respondentov. Jeden z nich však nevyplnil prvú otázku, a teda ho nevieme identifikovať. Keďže ostatné odpovede tohto respondenta sú z výskumného hľadiska zaujímavé, rozhodli sme sa jeho odpoveď nevyhlásiť, ale naopak ponechať.

Vzhľadom na odpovede v prvej otázke môžeme konštatovať, že do druhej fázy výskumu sa zapojili nasledujúce mestá, obce a mestské časti:

Brezno

Budča

Budkovce

Bratislava- Vrakuňa (mestská časť)

Bžany

Dolný Kubín

Hrochoť

Ilija

Konská

Košice- Nad jazerom (mestská časť)

Košice- Džungľa (mestská časť)

Kurov

Lubina

Martin

Matiašovce

Považská Bystrica

Revúca

Skalica

Šaľa

Štrba

Veľké Úľany

Zacharovce

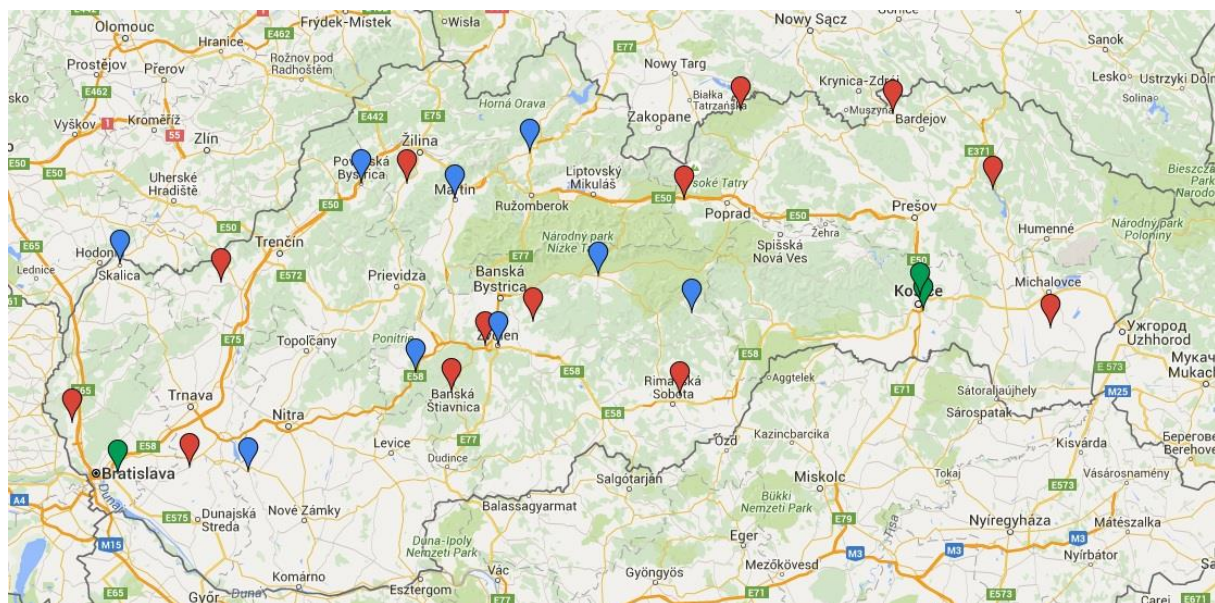
Zohor

Zvolen

Žarnovica

Do výskumu sa zapojilo celkom 9 miest, 3 mestské časti a 13 obcí. Jeden respondent nebol identifikovaný.

Dáta sme vizualizovali do podoby mapy, na ktorej je presne vidieť, odkiaľ naši respondenti sú a aké je ich zastúpenie v jednotlivých krajoch Slovenska.

Obrázok 1- Rozloženie respondentov v rámci Slovenska

Na mape je vidno, že najviac respondentov je zo stredného Slovenska, ich presný počet je 13. Nasledujú respondenti z výhodného Slovenska v počte 7 a zo západného Slovenska sa do výskumu zapojilo 5 respondentov.

2.3 Špecifikácia realizovaných DVO

Otázka č. 2 zisťovala či bol realizovaný projekt prijímaný s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona, alebo bol za DVO označený až po jeho realizácii.

Značne prevažovala odpoveď „za DVO bol označený až po oboznámení sa s problematikou“, a to u 76,92% respondentov. Z toho vyplýva, že väčšina miest resp. mestských častí a obcí si neuvedomovala, že projekt, ktorý sa rozhodli realizovať možno označiť práve za dočasné vyrovnávacie opatrenie. Zvyšných 23,07%, resp. 6 respondentov prijalo DVO s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona. Detailný prehľad odpovedí jednotlivých respondentov v tabuľke č. 34

Tabuľka 34- Vyhodnotenie otázky č.2

Prijímali ste projekt DVO s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona alebo ste ho ako DVO označili až neskôr po oboznámení sa s problematikou?			
<i>Odpoveď</i>	<i>Percentuálny podiel</i>	<i>Počet respondentov</i>	<i>Názov obce/mesta/mestskej časti</i>
Za DVO bol označený až po oboznámení sa s problematikou	76,9%	20	Žarnovica
			Hrochoť
			Martin
			Lubina
			Zohor
			Brezno
			Štrba
			Bžany
			Budkovce
			Ilja
			Konská
			Matiašovce

			Považská Bystrica
			Revúca
			Mestská časť – Košice nad jazerom
			Skalica
			Budča
			Šaľa
			neidentifikovaný respondent
Prijímali sme ho s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona	23,1%	6	Mestská časť Košice-Džungľa
			Kurov
			Dolný Kubín
			Mestská časť Bratislava-Vrakuňa
			Zvolen
			Veľké Úľany

Otázka č. 3 zisťovala, či bolo DVO súčasťou nejakého projektu alebo výzvy, alebo bolo realizované samostatne. Obec Budča neodpovedala na žiadnu z otvorených otázok, takže za tohto respondenta zostala otázka nevyplnená.

Z odpovedí vyplýva, že presne polovica – 50% respondentov, zrealizovala DVO v rámci projektu alebo výzvy. Mimo projektov či výziev zrealizovalo DVO 46,15%. Jeden respondent na otázku neodpovedal.

Tabuľka 35- Vyhodnotenie otázky č. 3

Vami prijaté DVO sa realizovali v rámci nejakého väčšieho projektu alebo výzvy, ak áno akého a s podporou akého subjektu?		
<i>Odpoveď</i>	<i>Percentuálny podiel</i>	<i>Počet respondentov</i>
Nie	46,15%	12
Áno	50%	13
Nezodpovedané	3,85%	1

Pre detailnejší prehľad toho, aká obec/mesto/mestská časť prijala DVO v rámci akého projektu slúži tabuľka č. 36.

Tabuľka 36- Projekty, v rámci ktorých boli prijaté jednotlivé DVO

Názov obce/mesta/mestskej časti	Projekty/ výzva, v rámci ktorých boli prijaté DVO
Brezno	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
	Komunitná synergia mesta Brezno
	Vzdelávanie – cesta k integrácii marginalizovaných rómskych komunít
Bžany	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
Hrochoť	Národné komunitné centrá
Konská	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia — Podpora vytvárania pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie
Košice- Džungľa	Národné komunitné centrá
	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
Lubina	Zamestnanosť a sociálna inklúzia - poskytnutie príspevku na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie podľa § 50j zákona o službách zamestnanosti
Martin	Národné komunitné centrá
	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia
	Projekt zameraný na zaškolenie detí z MRK prostredníctvom REF
Považská Bystrica	OP Vzdelávanie – opatrenie 2.1

	Projekt SENIOR KARTA
Revúca	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
Šaľa	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
Štrba	Podpora sociálnej a profesijnej inklúzie rozvojom pracovných zručností MRK v obci Štrba
Zacharovce	Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach
	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Zvolen	Viacero projektov, s podporou ESF a štátneho rozpočtu

Na základe tabuľky možno skonštatovať, že najčastejšie boli DVO prijímané v rámci Národného projektu Terénna sociálna práca, stalo sa tak v 8 prípadoch. Ako súčasť OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia boli prijaté 4 DVO a v rámci projektu Národné komunitné centrá boli zrealizované 3 DVO.

Otázkou č. 4 sme zisťovali, akým spôsobom malo DVO pozitívne vplývať na znevýhodnenú skupinu obyvateľov. Odpovede sme na základe obsahu kategorizovali do 8 skupín podľa toho, na aké skupiny má DVO pôsobiť.

1. Integrácia (začlenenie znevýhodnených obyvateľov, odstraňovanie rozdielov, zmierňovanie sociálneho vylúčenia)

Zaradili sme sem odpovede typu: „rovnocenným začlenením medzi občanov“. Často krát odpoveď nebola bližšie špecifikovaná, a teda sme nevedeli určiť o integráciu akej skupiny sa jedná.

2. Seniori (zlepšovanie prístupu k službám, vzdelávanie)

Do skupiny sme zaradili napríklad odpoveď: „skvalitnenie života seniorov, sprístupnenie vzdelávania v oblasti IKT, finančnej, právnej a sociálnej gramotnosti lepší prístup k tovarom a službám“.

3. Práca (vytváranie pracovných príležitostí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov, zlepšovanie pracovných návykov)

Odpovede do tejto skupiny sa týkali zväčša snahy o vytvorenie pracovných miest pre určité znevýhodnené skupiny obyvateľstva, z mnohých odpovedí sa ale nedozvedáme, o aké skupiny sa jedná. Príklad odpovede: „Napomáhať k sebarealizácii znevýhodnených občanov, udržiavať a zvyšovať ich pracovné návyky a zručnosti, zmysluplne ich zapájať do zamestnania, prispieť k zlepšeniu kvality života, a to telesného aj duševného...“.

4. ZŤP (vytváranie bezbariérového prístupu, odstránenie znevýhodnení)

Napríklad odpovede typu: „Bol vytvorený bezbariérový prístup pre ZŤP občanov obce.“

5. Deti (centrá a aktivity pre mládež, zvyšovanie úrovne vzdelávania, prevencia záškoláctva)

Odpovede zamerané na realizáciu DVO pre deti a mládež, napríklad: „Zlepšením sociálnej situácie, lepšej orientácii na trhu práce, podpora zamestnanosti, zlepšenie starostlivosti o deti, prevencia záškoláctva, zvýšenie úrovne vzdelania.“

6. Rómovia (integrácia, vytváranie pracovných miest)

Orientácia DVO na Rómsku komunitu: „Boli vytvorené pracovné miesta pre rómskych občanov.“

7. Rodičovstvo (vytváranie rodinných centier, integrácia obyvateľov na materských a rodičovských dovolenkách, zmiernenie znevýhodnení)

Zlepšovanie podmienok pre ženy na materskej dovolenke, a matky alebo otcov na rodičovskej dovolenke bolo spomenuté celkom 2 krát. Išlo napríklad o odpoveď: „poskytnutím priestorov pre rodinné centrum sme znížili sociálne vylúčenie mamičiek s malými deťmi a na materskej dovolenke, lebo sa v tom centre môžu stretávať a organizovať si rôzne spoločné aktivity; zriadením denného centra pre seniorov sme tiež umožnili seniorom stretávať sa, aktivizovať sa a nebyť vylúčeným zo spoločnosti apod.“

8. Iné (nezaraditeľné)

V tejto skupine sa nachádzali odpovede, ktoré na základe svojho obsahu nemohli byť zaradené do jednej z predchádzajúcich skupín. Jeden respondent na otázku nezodpovedal, druhý v konečnom dôsledku poprel fakt, že DVO bolo obcou, za ktorú dotazník vyplňa, zrealizované. Odpoveď tohto respondenta znie: „Žiadne DVO sme v praxi nevydávali, pretože som presvedčený, že činnosť obecného úradu v obci Ilija (341 obyvateľov), ktorý vediem šiesty rok, nikoho v minulosti ani teraz nediskriminuje. Príklady v ďalšom bode.“

Pri vyhodnocovaní otázky treba brať do úvahy, že niektorí respondenti zrealizovali viacero dočasných vyrovnávacích opatrení. Najviac odpovedí získali odpovede v skupine 1. Integrácia, ktorej sa v rámci svojich DVO aktivít venovalo 9 respondentov. Nasledovala skupina 3. Práca, ohľadom ktorej boli prijímané DVO u 8 respondentov. V tabuľke č. 37 sa nachádzajú počty odpovedí k jednotlivým okruhom zamerania dočasných vyrovnávacích opatrení. Keďže treba brať do úvahy, že niektorí respondenti zrealizovali viacero DVO, ich odpovede bolo potrebné zaradiť do viacerých skupín. Preto v tomto prípade v tabuľke neuvádzame ako 100% 26 odpovedí, ale 35 odpovedí.

Tabuľka č. 2, s údajmi, ktorá obec/mesto/mestská časť prijala DVO k akej problematike sa nachádza v prílohe 6, tabuľka č. 37, s počtami odpovedí k jednotlivým skupinám sa nachádza nižšie.

Tabuľka 37- Prijaté DVO na základe zamerania

Skupina	Počet odpovedí
Integrácia	9
Seniori	5
Práca	8
ZŤP	4
Deti	2
Rómovia	3
Rodičovstvo	2
Iné	2
Spolu	35

Aktivity, kroky a mechanizmy organizované v rámci DVO zisťovala otázka č. 5. V tejto otvorenej otázke mali respondenti možnosť ešte bližšie popísať zrealizované DVO. Otázka na rozdiel od prechádzajúcej zisťovala konkrétne kroky, mechanizmy a aktivity, ktoré boli v rámci DVO realizované. Avšak odpovede boli viac menej zhodné, alebo podobné s predchádzajúcou.

Najčastejšie respondenti poukazovali na vytváranie dočasných pracovných miest, prípadne na vytváranie pracovných miest pre Rómov. Túto aktivitu spomenulo 7 respondentov.

Na snahu o začleňovanie, aktivizáciu, zlepšovanie komunikácie a prácu so znevýhodnenou skupinou poukázalo rovnako 7 respondentov.

Finančnú výpomoc a odborné poradenstvo zrealizovali v rámci DVO projektu 4 respondenti. Vytvorenie bezbariérového prístupu pre zjednodušenie života ľudí so zdravotným postihnutím spomenuli 2 respondenti.

Zvyšných 6 respondentov uviedlo rozmanité odpovede.

- V jednom prípade zostala otázka nezodpovedanou.
- Jeden respondent tvrdil, že zrealizoval viacero aktivít v rámci sociálnej politiky ale tieto aktivity nepovažoval za DVO.
- Respondent tvrdil, že : „*DVO považujeme za štandardnú normu v živote "normálnych" ľudí a riadime sa tým.*“ (Ide o respondenta, ktorý v predošlej otázke tvrdil, že DVO neprijal)

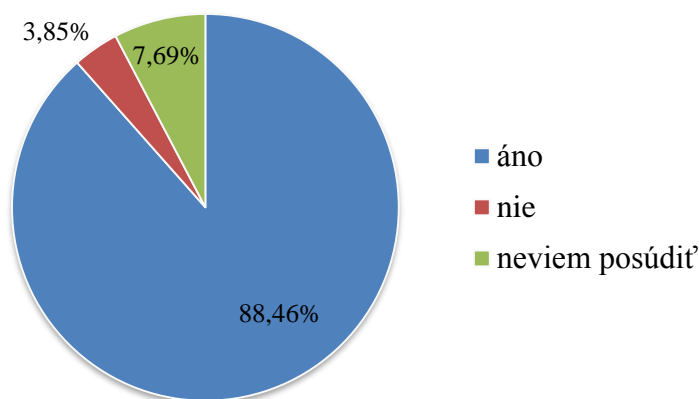
Jedenkrát boli uvedené aktivity:

- vzdelávanie seniorov,
- zastupovanie klientov,
- audit inklúzie, analýza stavu a premietnutie navrhovaných opatrení do interných predpisov.

2.4 Spokojnosť s realizáciou DVO

Spokojnosť s prijatím dočasných vyrovnávacích opatrení zisťovala otázka č. 6. Respondent mal na výber z 3 možností, v rámci ktorých mohol vyjadriť súhlas, nesúhlas alebo zvoliť neutrálnu odpoveď. Realizáciu DVO za úspešné rozhodnutie považuje 88,46% t.j. 23 respondentov. Či realizáciu DVO možno klasifikovať ako správne rozhodnutie nevedeli posúdiť 2 respondenti. Naopak nespokojnosť s prijatým dočasným vyrovnávacím opatrením prejavil iba jeden respondent – obec Budča. Dôvod nám však nie je známy, nakoľko obec Budča nevyplnila ani jednu z otvorených otázok, ktorá mala bližšie konkretizovať projekt.

Hodnotíte prijatie DVO ako úspešné rozhodnutie?

2.5 Dĺžka trvania dočasných vyrovnávacích opatrení

Otázkou č. 7 sme zisťovali, či prijaté DVO už bolo ukončené, alebo sa projekt ešte stále realizuje. V 73,08% prípadov sa projekt DVO ešte realizuje, teda ku dňu vyplnenia dotazníku ešte nebol ukončený. Zvyšných 7 respondentov t.j. 26,92% sa vyjadrilo, že prijaté DVO už bolo ukončené.

Pre ďalšiu fázu výskumu sú zaujímavé obe skupiny respondentov. Z projektov, ktoré už boli ukončené a sú vyhodnotené dokážeme vyzistiť ich účinnosť, dosah na znevýhodnenú skupinu. Zrealizované DVO potom môže slúžiť ako ďalší podklad, príklad dobrej praxe, alebo naopak môže upozorniť na neočakávané problémy a chyby. Pri ešte realizovaných DVO zasa možno hovoriť o ich skorigovaní, zminimalizovaní prípadných chýb a problémov.

Tabuľka 38- Rozdelenie prijatých DVO na prebiehajúce a ukončené

Projekt DVO, ktorý prijala Vaša obec/mesto sa ešte realizuje?		
áno, ešte sa realizuje	73,08%	19
nie, už bol ukončený	26,92%	7

Zisťovali sme tiež, aká bola/je dĺžka trvania dočasných vyrovnávacích opatrení. Časové obdobie, v ktorom sa realizovalo DVO zisťovala otázka č. 8. Otázka bola otvorená, respondent mohol vpísať potrebné informácie o dĺžke trvania projektu.

Pri DVO, ktoré už boli ukončené môžeme dĺžku ich trvania považovať za definitívnu. Naopak pri ešte realizovaných projektoch hovoríme o dĺžke ich trvania ku dňu vyplnenia dotazníka. Preto možno konštatovať, že dĺžka trvania pri neukončených projektoch bude narastať. Pri vyhodnocovaní sme teda brali do úvahy dĺžku už ukončených projektov a dĺžku trvajúcich projektov zvlášť.

Tabuľka 39- Dĺžka trvania ukončených DVO

Dĺžka trvania ukončených DVO		
<i>Dĺžka trvania</i>	<i>Počet respondentov</i>	<i>Odpovede</i>
Dĺžka trvania menej ako 1 rok	2	9 mesiacov
		6 mesiacov
Dĺžka trvania 1-5 rokov	3	2 roky
		5 rokov – 2x
Iné	2	Nevyplnené
		Projekty neboli nazvané ako DVO

Kratšie ako rok trvali dočasné vyrovnávacie opatrenia v obci Hrochoť— 9 mesiacov a v obci Lubina 6 mesiacov. Za roky 2011-2015, t.j.5 rokov zrealizovala DVO obec Kónská a obec Kurov. Necelé 2 roky trvala realizácia dočasného vyrovnávacieho opatrenia obci Štrba. Obec Budča, ako už bolo spomenuté vyššie, všetky otvorené otázky ponechala nevyplnené.

Zodpovedná osoba za mesto Brezno sa vyjadrila, že: „U nás boli projekty realizované najmä v rámci Lokálnej stratégie komplexného prístupu, ďalej v rámci Komunitného plánu sociálnych služieb, priamo projekt DVO sme vypracovaný nemali.“, čím v podstate vyvrátila fakt, že mesto projekt DVO prijalo.

Tabuľka 40- Dĺžka trvania neukončených DVO

Dĺžka trvania neukončených DVO		
<i>Dĺžka trvania</i>	<i>Počet respondentov</i>	<i>Odpovede</i>
Dĺžka trvania menej ako 1 rok	3	5 mesiacov
		6 mesiacov
		9 mesiacov
Dĺžka trvania 1-5 rokov	6	1 rok

		2 roky
		4 roky
		5 rokov – 3x
Dĺžka trvania nad 5 rokov	5	10 rokov – 3x
		Trvale – 2x
Iné	4	„do roku 2018“
		„- projekt vzdelávania seniorov: 14 mesiacov - univerzita 3. veku: 3 roky, trvá - seniorkarty: 2 mesiace , trvá“
		„Finančná pomoc pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva - dlhšie časové obdobie; projekt terénnej sociálnej práce sa realizuje dlhšie časové obdobie, projekt bol ukončený v októbri 2015, nový projekt sa realizuje od 01. 01. 2016; stredisko osobnej hygieny - 2 roky - V pracovnoprávnej oblasti (ustanovenie v kolektívnej zmluve) - dlhšie časové obdobie“
		„Realizuje sa od posledného kontaktu, od vyplnenia prvej časti dotazníka“

Odpovede týkajúce sa dĺžky trvania neukončených DVO boli v mnohých prípadoch sporné. Respondenti si zrejme neuvedomili nadväznosť otázky č. 7 o tom či realizácia DVO ešte pretrváva na otázku č. 8, aká je/bola dĺžka trvania. Ak respondent odpovedal v otázke č. 7, že DVO sa ešte realizuje, tak potom by v otázke č. 8 nemal tvrdiť, že trvalo do roku 2011, ako sa v niekoľkých prípadoch stalo.

Do jednotlivých kategórií sme zaradili DVO podľa dĺžky ich trvania, ak odpoveď bola jednoznačná. Odpovede, ktoré sa odvolávali na viaceré DVO s rôznou dĺžkou trvania sme zaradili do odpovede iné pre nemožnosť ich jednoznačného zaradenia do niektorej z kategórií.

Do kategórie nad 5 rokov sme okrem jednoznačných odpovedí presne uvádzajúcich dĺžku realizácie DVO, zaradili dve odpovede, ktoré tvrdili, že realizácia DVO je u nich trvalá. Konkrétne ide o odpovede: „trvale (z môjho pohľadu)“ a „naše opatrenia majú trvalý charakter“. Výsledky pôsobenia DVO na určitú skupinu síce môžu byť trvalé, avšak samotný projekt by nemal trvať neobmedzený čas. Podľa antidiskriminačného zákona „*Tieto opatrenia môžu trvať len do doby odstránenia nerovnosti, ktorá viedla k ich prijatiu. Orgány podľa odseku 1 sú povinné ukončiť vykonávanie týchto opatrení po dosiahnutí stanoveného cieľa.*“ Trvanie DVO by malo teda byť ohraničené existenciou nerovnosti a k skončeniu jeho realizácie musí dôjsť najneskôr odstránením tejto nerovnosti, čo je vlastne cieľom DVO. Praktické uplatnenie tohto znaku DVO môže byť v niektorých prípadoch problematické, nakoľko nerovnosť môže aj napriek vplyvu DVO pretrvávajú dlhodobo. Za DVO teda môžu byť považované aj projekty s relatívne trvalou realizáciou, ale vždy musia podliehať po istom časovom úseku prehodnoteniu ich opodstatnenosti a dôvodnosti ich dlhodobej realizácie z hľadiska pretrvávajúcej nerovnosti v danej oblasti.

Do kategórie iné sme tiež zaradili odpovede, ktoré boli nejednoznačné, nevytvádzajúce. Ide napríklad o odpoveď: „Realizuje sa od posledného kontaktu, od vyplnenia prvej časti dotazníka“, pri ktorej nemôžeme presne určiť trvanie DVO, nakoľko môžeme len predpokladať, že sa môže jednať o dotazník, ktorý zasielalo Stredisko v priebehu roka 2015. Z odpovede „do roku 2018“ zasa nie je možné jasne určiť, kedy sa začalo s realizáciou DVO, a teda nemožno odpoveď presne zaradiť do kategórie.

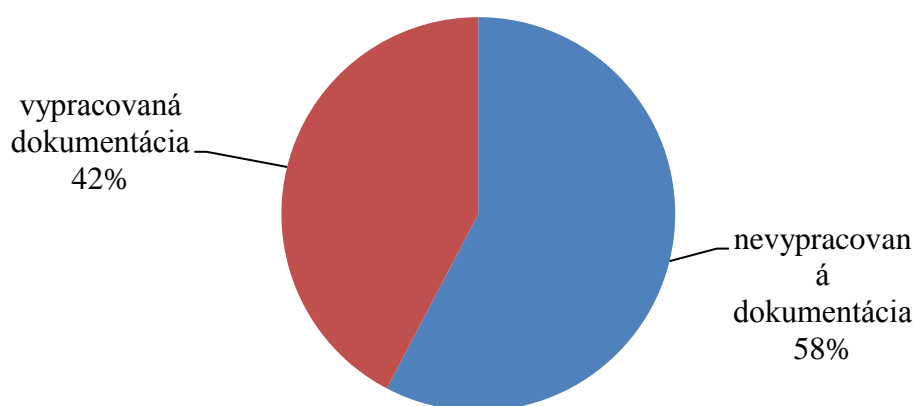
Taktiež možno polemizovať o relevantnosti odpovedí respondentov, ktorí uviedli, že s realizáciou DVO začali skôr ako v roku 2013. Nakoľko 1.4.2013 nadobudol účinnosť zákon č. 32/2013 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, na základe ktorého je umožnené prijímať DVO orgánom verejnej správy alebo iným právnickým osobám. Preto projekty zrealizované obcami do roku 2013 nemožno považovať za DVO.

Na základe nerelevantných odpovedí, ktoré sme zhromaždili koreláciou medzi otázkami č.7 a č.8, by sme mohli vylúčiť 11 respondentov. Ich odpovede totiž buď poukazovali na trvalosť opatrení, ktorá nie je v súlade s DVO, alebo tvrdili, že prijali DVO už pred rokom 2013, čo ešte podľa zákona nebolo možné.

2.6 Ďalšia spolupráca

Aby bolo možné určiť, či DVO odstránilo nerovnosť, ktorá viedla k jeho prijatiu a aby bolo možné monitorovať a vyhodnocovať jeho účinnosť, je potrebné viesť dokumentáciu. Tá by mala byť, okrem iného, podľa zákona zasielaná Stredisku. Ku dňu vyhodnocovania údajov prieskumu ale Stredisku nebola doručená ani jedna správa o realizácii DVO. O tom, že väčšina projektov dokumentáciu nemá vôbec vypracovanú svedčia aj výsledky 2. kola výskumu, kde 15 respondentov, čo predstavuje 57,69%, dokumentáciu k projektu nevypracovalo. Dokumentáciu k DVO vypracovalo 42,31%, a teda 11 respondentov.

Vypracovaná dokumentácia k DVO

Posledná otázka zistovala ochotu respondenta ďalej spolupracovať a spolupodieľať sa na vytvorení systému monitorovania DVO. Záujem o spoluprácu prejavilo 8 miest opýtaných. Nezáujem o ďalšiu spoluprácu vyslovili 2 obce- Hrochoť a Ilija. Neutrálny postoj k spolupráci zaujalo zvyšných 16 respondentov.

Tabuľka 41- Ochota spolupracovať

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva plánuje počas leta (jún až september) zorganizovať workshop. Bude sa týkať vzdelávania ohľadom DVO (ako vypracovať dokumentáciu, príklady z praxe) a slúžil by tiež na vzájomnú dohodu medzi Strediskom a účastníkmi na vytvorenie mechanizmu pre monitorovanie a zasielanie správ o zrealizovanom DVO. Mali by ste záujem zúčastniť sa takéhoto workshopu?			
<i>Odpoveď</i>	<i>Percentuálny podiel</i>	<i>Počet respondentov</i>	<i>Názov obce/mesta/mestskej časti</i>
áno	30,77%	8	Martin

			Brezno
			Dolný Kubín
			Bžany
			Považská Bystrica
			Zacharovce
			Mestská časť Košice - Nad jazerom
			Šaľa
nie	7,69%	2	Hrochoť
			Ilija
zatiaľ neviem	61,54%	16	Žarnovica
			Lubina
			Zohor
			Košice- Džungľa
			Kurov
			Štrba
			Budkovce
			Konská
			Matiašovce
			Bratislava - Vrakuňa,
			Revúca
			Skalica
			Budča
			Zvolen
			Veľké Úľany
			neidentifikovaný respondent

3 Vyhodnotenie hypotéz

H1: Väčšina respondentov nemá vypracovanú potrebnú dokumentáciu k zrealizovanému DVO projektu.

Z celkového počtu respondentov 26 vypracovalo dokumentáciu k projektu presne 11. Zvyšných 15 dokumentáciu nevypracovalo.

Tabuľka 42- Vypracovanie písomnej dokumentácie k DVO

Máte vypracovanú písomnú dokumentáciu ohľadom jeho realizácie?		
<i>Odpoveď</i>	<i>Percentuálny podiel</i>	<i>Počet respondentov</i>
Áno	42,31%	11
Nie	57,69%	15

Hypotéza H1 bola potvrdená. Viac ako polovica respondentov potvrdila, že dokumentáciu k projektu DVO nevypracovala.

Otázne je však, prečo zvyšných 11 respondentov, ktorí vypracovali písomnú dokumentáciu, ju nezaslali Stredisku. Podľa zákona sú totiž orgány prijímajúce DVO povinné zasielať správy Stredisku. Pri ďalšej spolupráci s respondentmi by bolo preto vhodné ďalej rozvinúť diskusiu na túto tému.

H2: Vzhľadom na výsledky prvého kola výskumu, kde 55,28% tvrdilo, že nevie, čo je to dočasné vyrovnávacie opatrenie, je možno predpokladať, že väčšina respondentov označila projekt za DVO až po jeho realizácii.

Vzhľadom na fakt, že takmer polovica respondentov v prvej časti výskumu potvrdila, že nevie, čo pojem DVO znamená, sme predpokladali, že väčšina respondentov označila projekt za DVO explicitne, teda po jeho realizácii.

Mnoho respondentov nevedelo o existencii dočasných vyrovnávacích opatrení ako takých, a takisto nevedeli ani o tom, že sú oprávnení takéto projekty prijímať. Preto predpokladáme, že respondenti označili určitý projekt za DVO až sekundárne, po tom, ako sa dozvedeli o existencii tejto možnosti.

Tabuľka 43-Prijíanie DVO

Prijímali ste projekt DVO s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona alebo ste ho ako DVO označili až neskôr po oboznámení sa s problematikou?		
<i>Odpoveď</i>	<i>Percentuálny podiel</i>	<i>Počet respondentov</i>
za DVO bol označený až po oboznámení sa s problematikou	76,92%	20
prijímali sme ho s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona	23,08%	6

Hypotéza H2 bola potvrdená. Až 76,92% respondentov označilo, že projekt označili za DVO až po bližšom oboznámení sa s problematikou.

4 Záver, diskusia

Druhé kolo výskumu bolo realizované necelý rok po realizácii prvej časti. V rámci druhého kola výskumu Stredisko kontaktovalo len respondentov, ktorí v prvej časti výskumu potvrdili, že dočasné vyrovnávacie opatrenie prijali. Stredisko chcelo zhromaždiť detailnejšie údaje o zrealizovaných DVO, keďže priamo od subjektov, napriek ich zákonnej povinnosti, žiadnu správu nedostalo. Cieľom výskumu bola tiež snaha nadviazať užšiu spoluprácu so subjektmi prijímajúcimi DVO, a to nielen kvôli ďalšiemu skúmaniu prijatých projektov, ale aj kvôli možnosti nadviazať na výskum na pripravovanom workshope.

Elektronický dotazník bol zaslaný všetkým 107 respondentom, ktorí sa v prvej fáze výskumu označili za prijímateľov DVO. Odpoveď sme však nezískali ani od štvrtiny respondentov, spätnú väzbu sme dostali od 24,30% respondentov. Celkom sa teda do druhej fázy výskumu zapojilo 26 respondentov, z ktorých jeden neuviedol názov obce, za ktorú dotazník vyplňal. Zvyšných 25 respondentov bolo tvorených 13 obcami, 9 mestami a 3 mestskými časťami, pričom najväčší počet respondentov pochádzal zo stredného Slovenska.

Dotazník obsahoval 10 otázok slúžiacich na získanie detailnejšieho prehľadu o realizovaných projektoch. Zisťoval napríklad dĺžku trvania DVO, znevýhodnenú skupinu, na ktorú bol projekt zameraný či spokojnosť respondenta so samotnou realizáciou projektu a jeho výsledkami.

Respondenti si zväčša nevedomovali, že projekt, ktorý ich mesto, mestská časť či obec realizovala je DVO a zistili to až po detailnejšom oboznámení sa s problematikou. Takto odpovedalo vyše 75% respondentov. Výsledok nie je prekvapivý, nakoľko až od 1.4.2013 nadobudol účinnosť zákon č. 32/2013 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, na základe ktorého je umožnené prijímať DVO orgánom verejnej správy alebo iným právnickým osobám. To znamená, že pokiaľ respondenti nemali vedomosť o tejto možnosti, projekty za DVO nepovažovali ani neoznačovali. V prvom kole výskumu DVO sme v e-maile posielali ako sprievodný materiál antidiskriminačný zákon ako aj publikáciu o DVO pripravenú Strediskom. Aj táto informácia mohla byť pre respondentom podnecujúcou, aby sa s problematikou oboznámili a následne projekt za DVO označili.

Polovica opýtaných potvrdila, že DVO bolo realizované v rámci určitého projektu, 46,15% DVO realizovalo samostatne a jeden respondent sa k otázke nevyjadril. Najčastejšie boli DVO realizované prostredníctvom Národného projektu Terénna sociálna práca

a Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Najčastejším zámerom projektu bola snaha o integráciu znevýhodnených skupín obyvateľov, vytvorenie pracovných miest či vytvorenie lepších podmienok pre seniorov a zdravotne ťažko postihnutých ľudí.

Respondenti hodnotia prijatie DVO za dobré rozhodnutie. Spokojnosť s realizáciou DVO potvrdilo 88,46%, naopak nespokojnosť iba 3,85%

Zaujímavé údaje priniesla časť dotazníka, ktorá zisťovala časové trvanie projektov a skutočnosť, či projekty ešte prebiehajú alebo už boli ukončené. Viac ako 70% respondentov potvrdilo, že projekt sa ešte realizuje. V otázke zisťujúcej dĺžku trvania DVO sme zistili, že 2 respondenti tvrdia, že dočasné vyrovnávacie opatrenia realizujú trvale. Za DVO môžu byť považované aj projekty s relatívne trvalou realizáciou, ale vždy musia podliehať po istom časovom úseku prehodnoteniu ich opodstatnenosti a dôvodnosti ich dlhodobej realizácie z hľadiska pretrvávajúcej nerovnosti v danej oblasti.

Vo všeobecnosti možno zhodnotiť druhé kolo výskumu za neuspokojivé. Nie len, že vyplnené dotazníky sa nevrátili ani od štvrtiny opýtaných, ale aj odpovede od mnohých respondentov sú nepostačujúce. Mnohí z nich totiž napriek svojmu tvrdeniu v prvom kole výskumu, že DVO prijali, tento fakt v druhom kole vyvrátili. Niektorí z oslovených, ktorí neodpovedali na dotazník, odpovedali len na e-mail a svoje tvrdenia vyvrátili. Jeden z respondentov, absolútne poprel, že za jeho mestskú časť bol niekedy dotazník vyplnený a to napriek tomu, že Stredisku bol doručený kompletne vyplnený dotazník s jeho menom uvedeným ako zodpovedná osoba.

Pozitívnym faktorom je, že len 7,69%, čiže 2 respondenti neprejavili záujem o workshop realizovaný Strediskom za účelom vzdelávania a prehlbovania spolupráce. Zvyšní respondenti buď záujem potvrdili- 30,77%, 8 respondenti, alebo sa zatiaľ nevedeli vyjadriť 61,54%, 16 respondentov. Predpokladáme, že aj u respondentov, ktorí odpovedali „zatiaľ neviem“ sa nájdu takí, ktorí o spoluprácu budú mať záujem.

Taktiež mnohí z respondentov popierali svoje tvrdenia a napriek tomu, že v niektorej z otvorených otázok vpísali o DVO bližšie informácie, v ďalšej sa vyslovili, že ich obec/mesto/mestská časť žiadne DVO neprijali. To, že mnohé obce/mestá/mestské časti zahmlievajú skutočnosti o prijatých DVO, prípadne odmietajú spolupracovať môže prameniť z nevedomosti, alebo strachu z prípadných problémov či sankcií. Podľa zákona sú však orgány prijímajúce DVO: *„povinné priebežne monitorovať, vyhodnocovať a zverejňovať prijaté dočasné vyrovnávacie opatrenia s cieľom prehodnotenia opodstatnenosti ich ďalšieho trvania a podávať správy Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva o týchto skutočnostiach.“* Avšak od žiadneho zo subjektov Stredisku nebola doručená správa, a to aj

napriek tomu, že 42% tvrdí, že má k projektu vypracovanú dokumentáciu. Je možné, že respondenti v čase, keď začali s realizáciou určitého projektu nevedeli, že sa jedná o DVO, čo by mohol byť hlavný dôvod pre nenahlásenie tejto skutočnosti Stredisku. Aj preto je dôležitá ďalšia diskusia k tejto téme, ktorá by napomohla k lepšiemu pochopeniu pojmu dočasné vyrovnávacie opatrenie, prehĺbeniu záujmu o realizáciu takýchto projektov, k nadviazaniu hlbšej spolupráce a zjednodušeniu komunikácie medzi obcami/mestami/mestskými časťami a Strediskom.

Stredisko ďakuje všetkým obciam, mestám a mestským častiam, ktoré sa zapojili do výskumu. Svojou účasťou pomohli vykresliť aktuálnu situáciu prijímania dočasných vyrovnávacích opatrení na Slovensku a zároveň preukázali svoj záujem o danú problematiku a ďalšiu spoluprácu.

Zoznam bibliografických odkazov

- ASHLEY, P. a W.E. BOYD. 2006. Quantitative and qualitative approaches to research in environmental management. In: *Southern Cross University* [online]. Dostupné na: http://epubs.scu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1168&context=esm_pubs
- GAVORA, P. 2011. Úvod do pedagogického výskumu. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2001. 236 s. ISBN 80-223-1628-8. **Cit podľa** JURÍK, J. 2011. Využitie online dotazníka a jeho úskalia v spoločenskovedom výskume. In: *IPPR* [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné na: <http://ippr.sk/metodologia-vyskumu/105-vyuzitie-online-dotaznika-a-jeho-uskalia-v-spolocenskovednom-vyskume>
- GREGOVÁ, L. Metóda Focus Groups v kvalitatívnom výskume. In: Kvantitatívne a kvalitatívne výskumné stratégie.
<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Balogova9>
- HANZEL, I. 2009. Kvalitatívne, alebo kvantitatívne metódy V sociálnych vedách? In: *Filozofia* [online]. **64**(7), 646-567. Dostupné na: <http://www.klemens.sav.sk/fiusav/doc/filozofia/2009/7/646-657.pdf>
- JOHNSON, B. a L.B: CHRISTENSEN. 2003. Educational research: Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches. In: *South Alabama* [online]. Dostupné na: <http://www.southalabama.edu/coe/bset/johnson/lectures/lec2.pdf>
- VAŠEK, Š. 2005. Základy špeciálnej pedagogiky. In: ŠpeciálnaZŠ [online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné na: http://www.specialnzs.sk/files/Stefan_Vasek_-_Zaklady_specialnej_pedagogiky.pdf

Zoznam tabuliek a obrázkov

Zoznam tabuliek:

Tabuľka 1- Návratnosť dotazníka na základe jednotlivých krajov	16
Tabuľka 2- Počty obyvateľov v obciach zapojených do výskumu	16
Tabuľka 3- Počty respondentov za jednotlivé okresy	17
Tabuľka 4- Vyhodnotenie otázky č. 8 z hľadiska VÚC.....	20
Tabuľka 5- Vyhodnotenie otázky č. 8 podľa jednotlivých krajov	20
Tabuľka 6- Vyhodnotenie otázky č. 8 z hľadiska miest a obcí.....	21
Tabuľka 7- Vyhodnotenie otázky č. 9 podľa jednotlivých krajov	22
Tabuľka 8-Vyhodnotenie otázky č. 9 z hľadiska miest a obcí.....	23
Tabuľka 9- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 10.....	24
Tabuľka 10- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 11.....	26
Tabuľka 11- Vyhodnotenie otázky č. 12	28
Tabuľka 12- Vyhodnotenie otázky č. 12 podľa počtu obyvateľov obcí	29
Tabuľka 13- Počty prijímateľov DVO v jednotlivých krajoch	30
Tabuľka 14- Počty prijímateľov DVO vzhľadom na územné jednotky Slovenska	31
Tabuľka 15-Počty a percentuálny podiel jednotlivých odpovedí vrátane nerelevantných	32
Tabuľka 16-Počty a percentuálny podiel relevantných odpovedí	32
Tabuľka 17- Odpovede vzhľadom na obce a mestá.....	33
Tabuľka 18- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 14.....	33
Tabuľka 19- Počty odpovedí k otázke č. 14 na základe počtu obyvateľov v jednotlivých obciach	34
Tabuľka 20- Počty a percentuálne podiely jednotlivých odpovedí k otázke č. 15.....	35
Tabuľka 21- Vyhodnotenie otázky č. 17 z hľadiska početnosti odpovedí.....	41
Tabuľka 22- Vyhodnotenie otázky č. 18 z hľadiska početnosti odpovedí.....	41
Tabuľka 23- Vyhodnotenie otázky č. 19 z hľadiska početnosti odpovedí.....	42
Tabuľka 24-Vyhodnotenie otázky č. 20 z hľadiska početnosti odpovedí.....	42
Tabuľka 25- Vyhodnotenie otázky č. 22	45
Tabuľka 26- Vyhodnotenie otázky č. 23	48
Tabuľka 27- Vyhodnotenie otázky č. 23 vzhľadom na odpovede miest a obcí.....	49
Tabuľka 28- Vyhodnotenie otázky č. 24.....	50
Tabuľka 29- Kombinácia odpovede ÁNO (z ot. č.9) s odpoveďami z otázky č. 11	53

Tabuľka 30- Kombinácia odpovede NIE (z ot. č 9) s odpoveďami z otázky č. 11	54
Tabuľka 31- Počty Rómov v jednotlivých krajocho (podľa ATLASu Rómskych komunít 2013)	54
Tabuľka 32- Počty odpovedí k otázke č. 22 u respondentov so zápornou odpoveďou	57
Tabuľka 33- Dôvody prečo respondenti neprijali DVO.....	58
Tabuľka 34- Vyhodnotenie otázky č.2	68
Tabuľka 35- Vyhodnotenie otázky č. 3	69
Tabuľka 36- Projekty, v rámci ktorých boli prijaté jednotlivé DVO	70
Tabuľka 37- Prijaté DVO na základe zamerania	73
Tabuľka 38- Rozdelenie prijatých DVO na prebiehajúce a ukončené.....	75
Tabuľka 39- Dĺžka trvania ukončenýchDVO	76
Tabuľka 40- Dĺžka trvania neukončených DVO.....	76
Tabuľka 41- Ochota spolupracovať	79
Tabuľka 42- Vypracovanie písomnej dokumentácie k DVO.....	81
Tabuľka 43-Prijínanie DVO.....	82

Zoznam obrázkov

Obrázok 1- Rozloženie respondentov v rámci Slovenska.....	67
---	----

Zoznam grafov

Graf 1- Grafické vyobrazenie otázky č. 8	19
Graf 2- Grafické vyobrazenie otázky č. 9	22
Graf 3- Grafické vyobrazenie otázky č. 11	27
Graf 4- Grafické vyobrazenie otázky č. 12	28
Graf 5- Grafické vyobrazenie otázky č. 16	37
Graf 6- Zobrazenie vzťahu medzi vyhodnotením otázok č. 17 až č. 21	43
Graf 7- Vyhodnotenie otázky č. 21 z pohľadu miest a mestských častí	46
Graf 8- Vyhodnotenie otázky č. 21 z pohľadu obcí	47

Zoznam príloh

Príloha 1	90
Príloha 2	98
Príloha 3	108
Príloha 4	112
Príloha 5	116
Príloha 5	117
Príloha 6	122

Príloha 1

Dotazník k 1. časti výskumu

Dočasné vyrovnávacie opatrenia (DVO)

Dobrý deň,

venujte prosím niekoľko minút svojho času na vyplnenie nasledujúceho dotazníka.

1. Označte formu Vašej územnej samosprávy

- obec/mesto/mestská časť (ďalej v dotazníku spoločne ako "obec")
- Vyšší územný celok (VÚC)

2. Koľko obyvateľov má Vaša obec?

- do 40 obyvateľov
- od 41 do 500 obyvateľov
- od 501 do 1 000 obyvateľov
- od 1 001 do 3 000 obyvateľov
- od 3 001 do 5 000 obyvateľov
- od 5 001 do 10 000 obyvateľov
- od 10 001 do 20 000 obyvateľov
- od 20 001 do 50 000 obyvateľov
- od 50 001 do 100 000 obyvateľov
- nad 100 000 obyvateľov

3. Okres

4. Názov obce/VÚC

5. Adresa, vrátane PSČ

6. Kontaktný e-mail

7. Kontaktné telefónne číslo, vrátane predvoľby

8. Poznáte pojem dočasné vyrovnávacie opatrenie (ďalej len "DVO")

Áno

Nie

9. Postrehli ste možnosť prijímania DVO obcami/VÚC?

Áno

Nie

10. Inštitút DVO je upravený v §8a antidiskriminačného zákona (z. č. 365/2004 Z. z.). Označte tie z nasledujúcich prípadov, ktoré by sa mohli považovať za DVO na základe tejto právnej úpravy (je možných viac odpovedí):

- Kultúrne podujatie organizované Ministerstvom kultúry SR pre rómsku menšinu.
- Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pri vyrovnanosti uchádzača s uchádzačkami z hľadiska požiadaviek na pracovné miesto.
- Prednostné prijatie jediného mužského uchádzača na pozíciu učiteľa v škole, z toho dôvodu, že 85% učiteľského zboru tvoria ženy, pričom jedna uchádzačka mala lepšie kvalifikačné predpoklady.
- Prijatie Rómky do zamestnania na obecnom úrade.
- Pomoc mladej žene s kočíkom pri nástupe do autobusu starostom obce.
- Poskytnutie rodinnej zľavy podnikateľom na vstup do plavárne pre dieťa s doprovodom dvoch dospelých.
- Viazanie poskytovania služieb v domove sociálnych služieb pre seniorov na trvalý pobyt v obci alebo v regióne, v ktorom sa domov sociálnych služieb nachádza.
- Stanovenie minimálneho pomeru medzi prijatými uchádzačkami ženského pohlavia a uchádzačmi mužského pohlavia na strednú priemyselnú školu stavebnú pre posilnenie počtu dievčat a žien v oblasti stavebníctva.

11. Ktorému subjektu je prijímateľ DVO povinný podávať správy o prijatom DVO?

- Verejnému ochrancovi práv
- Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v krajskom meste
- Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva
- Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny
- Združeniu miest a obcí Slovenska

12. Prijala Vaša obec/VÚC v minulosti alebo v súčasnosti prijíma aspoň jedno DVO?

- Áno
- Nie

13. V prospech znevýhodnenej skupiny osôb z akého dôvodu prijala alebo v súčasnosti prijíma Vaša obec/VÚC DVO? Z dôvodu (je možných viac odpovedí):

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia

14. V ktorej oblasti Vaša obec/VÚC prijala alebo prijíma DVO (je možných viac odpovedí)?

- v oblasti sociálneho zabezpečenia
- v oblasti vzdelávania
- v oblasti pracovnoprávnej alebo obdobnej
- v oblasti prístupu k tovarom a službám
- v oblasti zdravotnej starostlivosti

15. Aké zdroje financovania Vaša obec/VÚC na prijímanie DVO použila (je možných viac odpovedí)?

- vlastné zdroje
- zdroje zo štátneho rozpočtu (vrátane podielovej dane)
- prostriedky z Európskej únie alebo iné prostriedky zo zahraničia
- iné

16. Z akého dôvodu Vaša obec/VÚC neprijala doteraz žiadne DVO (pozn. na otázku odpovedajú iba respondenti, ktorí odpovedali na ot. č. 12 "nie", je možných viac odpovedí)?

- o inštitúte DVO sme doteraz nevedeli
- prijatie DVO v našej obci nepovažujeme za potrebné
- na prípravu a realizáciu projektu DVO naša obec nemá dostatočné finančné zdroje
- na prípravu a realizáciu nemá naša obec dostatočné personálne zázemie
- nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obce
- prijatie DVO nepovažujeme za dostatočne efektívny prostriedok na preklopenie prekážok rovnosti príležitostí
- iné

17. Ktorú z týchto skupín by ste označili za najviac znevýhodnenú vo Vašej obci/VÚC v oblasti vzdelávania? Skupinu znevýhodnenú z dôvodu:

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia
- žiadnu z uvedených

18. Ktorú z týchto skupín by ste označili za najviac znevýhodnenú vo Vašej obci/VÚC v pracovnoprávnej oblasti alebo v obdobnej oblasti. Skupinu znevýhodnenú z dôvodu:

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia
- žiadnu z uvedených

19. Ktorú z týchto skupín by ste označili za najviac znevýhodnenú vo Vašej obci/VÚC v oblasti sociálneho zabezpečenia. Skupinu znevýhodnenú z dôvodu:

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia
- žiadnu z uvedených

20. Ktorú z týchto skupín by ste označili za najviac znevýhodnenú vo Vašej obci/VÚC v oblasti zdravotnej starostlivosti. Skupinu znevýhodnenú z dôvodu:

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia
- žiadnu z uvedených

21. Ktorú z týchto skupín by ste označili za najviac znevýhodnenú vo Vašej obci/VÚC v oblasti poskytovania tovarov a služieb. Skupinu znevýhodnenú z dôvodu:

- rasového, etnického pôvodu alebo príslušnosti k národnostnej alebo etnickej skupine
- rodu alebo pohlavia
- veku
- zdravotného postihnutia
- žiadnu z uvedených

22. V čom si myslíte, že sú najväčšie prekážky prijímania DVO obcami/VÚC vo všeobecnosti (je možných viac odpovedí)?

- absencia základných informácií o DVO
- nedostatok vlastných finančných prostriedkov obcí
- slabá finančná podpora zo strany štátu
- nevôľa zo strany väčšinového obyvateľstva obcí
- nedostatočná odborná podpora
- prijímanie DVO obce nepovažujú za efektívny prostriedok na preklopenie prekážok v rovnosti príležitostí
- slabá iná ako finančná podpora zo strany štátu
- iné

23. Čo by najviac motivovalo Vašu obec v prijímaní DVO (je možných viac odpovedí)?

- finančná podpora zo strany štátu alebo zo zahraničia
- vzdelávanie zamestnancov obce o DVO
- podpora zo strany obyvateľov obce
- potreba prijatia DVO vo Vašej obci
- odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany štátu
- odborná pomoc pri prijímaní DVO zo strany iného subjektu ako štátu

24. Z akých finančných prostriedkov sa Vám javí financovanie DVO ako najvhodnejšie (je možných viac odpovedí)?

- vlastné zdroje
- zdroje zo štátneho rozpočtu (vrátane podielovej dane)
- zdroje z Európskej únie alebo iné prostriedky zo zahraničia
- iné

25. Osoba zodpovedná za vyplnenie dotazníka

Príloha 2

Zoznam všetkých respondentov 1. ČASŤ výskumu

Abranovce	Blesovce	Brezno
Adidovce	Bobot	Brezov
Alekšince	Bobrov	Brezovička
Ardanovce	Bobrovček	Brhlovce
Ardovo	Bočiar	Brieštie
Babie	Bodíky	Brunovce
Babín	Bodzianske Lúky	Bruty
Babindol	Boheľov	Brzotín
Bacúch	Bohúňovo	Buclovany
Bačkovík	Bojnice	Budča
Bajerov	Bojničky	Budimír
Bajka	Boldog	Budince
Baldovce	Bolešov	Budiš
Baloň	Boliarov	Budkovce
Bánovce nad Bebravou	Borčany	Bukovec
Banská Bystrica	Borová	Bunetice
Banská Štiavnica	Borský Svätý Jur	Bunkovce
Banský Studenec	Bôrka	Bystrany
Bara	Bracovce	Bystričany
Barca	Bratislava - Čunovo -	Byšta
Baškovce	Mestská časť	Bytča
Baškovce	Bratislava - Devín -	Bžany
Bátorove Kosihy	Mestská časť	Cabaj - Čápor
Beckov	Bratislava - Dúbravka -	Cabov
Belá nad Cirochou	Mestská časť	Cernina
Belín	Bratislava - hlavné mesto	Cerová
Belina	Slovenskej republiky	Cerovo
Belince	Bratislava - Karlova Ves -	Čabradský Vrbovok
Belža	Mestská časť	Čajkov
Beniakovce	Bratislava - Nové Mesto -	Čakajovce
Benice	Mestská časť	Čakanovce
Beňuš	Bratislava - Petržalka -	Čaklov
Bernolákovo	Mestská časť	Čamovce
Beša	Bratislava - Staré Mesto -	Čaradice
Bešeňov	Mestská časť	Častkov
Bešeňová	Bratislava - Vajnory -	Čata
Bidovce	Mestská časť	Čečehov
Biel	Bratislava - Vrakuňa -	Čechy
Bielovce	Mestská časť	Čechynce
Biskupová	Brdárka	Čekovce
Blahová	Brestov	Čeladice
Blatné	Brestov nad Laborcom	Čeladince
Blatné Remety	Brestovany	Čeláre
Blatné Revištia	Bretejovce	Čelovce
Blažice	Bretka	Čenkovce

Černík	Dolné Obdokovce	Giraltovce
Černina	Dolné Plachtince	Glabušovce
Čertižné	Dolné Strháre	Gôtoľany
Červená Voda	Dolný Badín	Habovka
Červeňany	Dolný Harmanec	Hačava
Červenica pri Sabinove	Dolný Chotár	Háj
Červeník	Dolný Kubín	Hajná Nová Ves
Červený Kláštor	Dolný Lieskov	Haluzice
České Brezovo	Domaniža	Handlová
Čičava	Drahovce	Haniska
Čierna Lehota	Dravce	Harhaj
Čierna Lehota	Dražice	Harichovce
Čierna nad Tisou	Drienovec	Hatalov
Čierny Balog	Drženice	Hažín
Čierny Potok	Dubinné	Hažlín
Čifáre	Dubník	Helcmanovce
Čoltovo	Dubová	Heľpa
Ďačov	Dubovec	Henckovce
Ďačov Lom	Dubovica	Henclová
Danišovce	Dúbrava	Hencovce
Ďanová	Dúbrava	Herľany
Ďapalovce	Dúbrava	Hertník
Dedina Mládeže	Dúbravica	Hladovka
Dedinka	Dulova Ves	Hlboké nad Váhom
Dekýš	Dunajská Streda	Hliník nad Hronom
Demandice	Ďurďoš	Hlohovec
Demänovská Dolina	Ďurkov	Hniezdne
Demjata	Ďurková	Hnilec
Detrik	Ďurkovce	Hnojné
Devičany	Dvorníky	Hnúšť'a
Diakovce	Dvory nad Žitavou	Hodkovce
Diviaky nad Nitricou	Egreš	Hokovce
Divín	Fačkov	Holiare
Divina	Fekišovce	Holíč
Dlhá nad Váhom	Figa	Holiša
Dlhé nad Cirochou	Fil'akovo	Holumnica
Dobrá Voda	Fil'akovské Kováče	Honce
Dobroč	Folkušová	Hontianska Vrbica
Dobšiná	Gabčíkovo	Hontianske Nemce
Dojč	Galanta	Hontianske Trst'any
Doľany	Gánovce	Horná Lehota
Dolná Lehota	Gbelce	Horná Seč
Dolná Mariková	Gbely	Horná Strehová
Dolná Seč	Gemerček	Horná Štubňa
Dolná Strehová	Gemerská Ves	Horná Ves
Dolná Tižina	Gemerské Michalovce	Horná Ves
Dolné Dubové	Gemerské Teplice	Horná Ždaňa
Dolné Kočkovce	Gemerský Jablonec	Horňany
Dolné Lovčice	Gerlachov	Horné Mladonice
Dolné Naštice	Gigľovce	Horné Mýto

Horné Naštice	Chmiňany	Kaľamenová
Horné Obdokovce	Chminianske Jakubovany	Kaľava
Horné Orešany	Chocholná-Velčice	Kalinkovo
Horné Semerovce	Choňkovce	Kalná nad Hronom
Horné Srnie	Chorvátsky Grob	Kalnište
Horné Strháre	Chorváty	Kalonda
Horné Štitáre	Chotín	Kamanová
Horné Vestenice	Chrastince	Kamenica nad Hronom
Horné Zahorany	Chrastné	Kameničná
Horné Zelenice	Chrt'any	Kamienska
Horný Hričov	Chtelnica	Kapušany
Horný Lieskov	Ihráč	Kapušianske Kľačany
Horný Pial	Ilava	Karná
Horný Vadičov	Iliašovce	Kátlovce
Host'ovce	Ilja	Kazimír
Host'ovce	Imeľ	Kecerovce
Hozelec	Iňa	Kecerovský Lipovec
Hôrky	Iňačovce	Kečovo
Hrabovce	Ipeľské Predmostie	Keť
Hradište	Ipeľský Sokolec	Kežmarok
Hrachovište	Ivanka pri Nitre	Kladzany
Hrachovo	Iža	Klasov
Hranovnica	Jablonec	Klášt'or pod Znievom
Hrašné	Jablonov	Klenov
Hričovské Podhradie	Jabloňovce	Klenová
Hrišovce	Jacovce	Klenovec
Hrkovce	Jakovany	Klokočov
Hrnčiarska Ves	Jakubany	Kluknava
Hrochoť	Jakubovany	Kmeťovo
Hronské Kosihy	Jalovec	Kocel'ovce
Hrubá Borša	Jalšové	Kociha
Hrubý Šúr	Jalšovík	Kokava nad Rimavicou
Hrušov	Jankovce	Kokošovce
Hrušov	Jarabina	Kolárovice
Hrušovany	Jarok	Kolárovo
Hrušovo	Jasenovce	Kolbasov
Hruštín	Jasenové	Kolbovce
Hudcovce	Jasenovo	Kolonica
Humenné	Jasová	Komárany
Hunkovce	Jastrabie nad Topľou	Komárno
Hurbanova Ves	Jatov	Komárov
Husák	Jazernica	Komárovce
Hvozdnica	Jelenec	Komjatice
Hýľov	Jelšovce	Komjatná
Chanava	Jesenské	Komoča
Chľaba	Jesenské	Koniarovce
Chlebnice	Jestice	Konrádovce
Chlmec	Ješkova Ves	Konská
Chmeľov	Jovsa	Korejovce
Chmeľová	Juskova Voľa	Korňa

Korytárky	Krišovská Liesková	Lieskovec
Kosihovce	Krivoklát	Lietava
Kosorín	Križovany nad Dudváhom	Lietavská Lúčka
Kostoľany nad Hornádom	Krná	Lipník
Kostoľany pod Trábečom	Krnča	Lipová
Kostolná pri Dunaji	Krompachy	Lipové
Kostolné	Krtovce	Lipovec
Košarovce	Kručov	Lipovec
Košice	Krupina	Liptovská Porúbka
Košice - Dargovských	Krušetnica	Liptovská Sielnica
Hrdinov - Mestská časť	Kružlov	Liptovská Štiavnica
Košice - Džungla -	Kružlová	Liptovská Teplá
Mestská časť	Kružná	Liptovská Teplička
Košice - Nad jazerom -	Kružno	Liptovský Hrádok
Mestská časť	Kubáňovo	Liptovský Mikuláš
Košice - Sever - Mestská	Kučín	Liptovský Ondrej
časť	Kukučínov	Liptovský Trnovec
Košice - Sídliisko KVP -	Kunešov	Lisková
Mestská časť	Kurimany	Lišov
Košice - sídlisko	Kurov	Lodno
Ťahanovce - Mestská časť	Kútniky	Lokca
Košice - Vyšné Opátske -	Kúty	Lontov
Mestská časť	Kyncel'ová	Lopašov
Košice - západ - Mestská	Kysak	Lopušné Pažite
časť	Lackov	Lošonec
Košický Klečenov	Lackovce	Lovce
Koškovce	Lada	Lovča
Košťany nad Turcom	Ladice	Lozorno
Kotešová	Ladmovce	Ľubá
Kováčová	Lastomír	Ľubica
Kováčová	Lastovce	Lubina
Kováčovce	Látky	Ľuboreč
Kozí Vrbovok	Lazany	Ľubotice
Kožuchov	Lazy pod Makytou	Ľubovec
Kračúnovce	Lednické Rovne	Lúč na Ostrove
Krajná Bystrá	Lehnice	Lučenec
Krajná Porúbka	Lehota nad Rimavicou	Lúčina
Krajné	Lehôtka	Lučivná
Kráľov Brod	Lehôtka pod Brehmi	Lúka
Kráľova Lehota	Lechnica	Lukov
Kráľová nad Váhom	Lenartov	Lukovištia
Kráľová pri Senci	Lenka	Lúky
Kráľovský Chlmec	Lesné	Lula
Kraskovo	Lesnica	Lupoč
Krasňany	Letničie	Lutila
Krásnohorská Dlhá Lúka	Levice	Lužany pri Topli
Kravany	Levkuška	Lysá pod Makytou
Kremná	Levoča	Mad
Kremnica	Liesek	Madunice
Kremnické Bane	Lieskovany	Machulince

Majcichov	Miklušovce	Nižné Nemecké
Makov	Miloslavov	Nižný Čaj
Malá Čausa	Mlynárovce	Nižný Hrabovec
Malá Čierna	Mníšek nad Hnilcom	Nižný Hrušov
Malá Domaša	Močenok	Nižný Lánec
Malá Franková	Močiar	Nižný Mirošov
Malacky	Modra	Nižný Tvarožec
Malachov	Modrová	Nolčovo
Malé Borové	Modrý Kameň	Norovce
Malé Hoste	Mojmírovce	Nová Bašta
Malé Chyndice	Mojzesovo	Nová Bošáca
Malé Kosihy	Moldava nad Bodvou	Nová Dedinka
Malé Kozmálovce	Moravské Lieskové	Nová Lesná
Malé Lednice	Most pri Bratislave	Nová Ľubovňa
Malé Ludince	Mošovce	Nová Polhora
Malé Ozorovce	Moštenica	Nová Sedlica
Malé Raškovce	Môlča	Nová Ves
Malé Trakany	Mudroňovo	Nováčany
Malé Vozokany	Mudrovce	Nové Hony
Malužiná	Muránska Lehota	Nové Mesto nad Váhom
Malý Cetín	Mužla	Nové Sady
Malý Horeš	Myjava	Nové Zámky
Malý Kamenec	Myslina	Novoť
Malý Krtíš	Námestovo	Nový Tekov
Malý Slavkov	Nána	Nový Život
Mankovce	Nandraž	Obeckov
Marcelová	Ňárad	Oborín
Margecany	Nedožery - Brezany	Obručné
Maršova - Rašov	Nemce	Obyce
Martin	Nemcovce	Očová
Martin nad Žitavou	Nemčiňany	Ohradzany
Martinček	Nemecká	Ol'dza
Martinová	Nemečky	Olešná
Mašková	Nenince	Olšov
Matiaška	Neporadza	Olšovany
Matiašovce	Nesluša	Omastiná
Maťovské Vojkovce	Nesvady	Omšenie
Medovarce	Nevidzany	Opatovce
Medzev	Nitra	Opiná
Medzianky	Nitra nad Ipľom	Oponice
Medzibrodie nad Oravou	Nitrianska Blatnica	Oravce
Medzilaborce	Nitrianska Streda	Oravská Jasenica
Meliata	Nitrianske Pravno	Oravská Lesná
Mengusovce	Nitrica	Oravský Biely Potok
Mestečko	Nižná	Oravský Podzámok
Miezgovce	Nižná Jedľová	Ordzovany
Michal na Ostrove	Nižná Olšava	Oreské
Michal'any	Nižná Rybnica	Orlov
Michalok	Nižná Sitnica	Orovnica
Michalovce	Nižná Slaná	Osrbliie

Ostrá Lúka	Pongrácovce	Rohožník
Ostrovany	Poprad	Rochovce
Osuské	Poproč	Rovinka
Otrhánky	Popudinské Močidlany	Rovňany
Otročok	Poruba	Rovné
Ovčiarsko	Porúbka	Rovné
Ozdín	Potônske Lúky	Roztoky
Ožďany	Potvorice	Rožňava
Palárikovo	Považany	Rúbaň
Paňovce	Považská Bystrica	Rudinská
Pašková	Pôtor	Rudňany
Pataš	Praha	Ruská Poruba
Pavľany	Pravenec	Ruskov
Pavlová	Práznovce	Ruskovce
Pčoliné	Predmier	Ruský Hrabovec
Pečeňany	Prestavľky	Ruský Potok
Pečenice	Prešov	Ružomberok
Pečovská Nová Ves	Príbelce	Rybník
Peder	Pribiš	Rykynčice
Perín - Chym	Príbovce	Sabinov
Pernek	Priekopa	Sádočné
Petrova Ves	Priepasné	Sady nad Torysou
Petrovce	Prievidza	Santovka
Petrovce nad Laborcom	Príslop	Sása
Petrovo	Prusy	Sebedín - Bečov
Pezinok	Ptrukša	Sečianky
Piešťany	Púchov	Sečovce
Píla	Pukanec	Sedlice
Píla	Pusté Pole	Sedliská
Pinciná	Pušovce	Sejkov
Plavecké Podhradie	Radava	Sekule
Plavecký Mikuláš	Radoma	Selce
Plavecký Peter	Rajčany	Selice
Plavecký Štvrtok	Rajecké Teplice	Senec
Plavnica	Rákoš	Seniakovce
Plechotice	Rákoš	Senica
Pleš	Raková	Senné
Pliešovce	Rakovčák	Sered'
Ploské	Rapovce	Sielnica
Počarová	Raslavice	Sikenica
Počúvadlo	Rastislavice	Siladice
Podhájska	Ratkovo	Silica
Podhorany	Reca	Silická Brezová
Podhorie	Rejdová	Sirník
Podhradie	Reľov	Skalica
Podhradie	Remeniny	Skároš
Podolíneč	Revúca	Skerešovo
Podrečany	Richvald	Skrabské
Polný Kesov	Rimavské Brezovo	Skýcov
Poluvsie	Rišňovce	Slanská Huta

Slatvina
Slavec
Slavoška
Slavošovce
Sliepkovce
Slopná
Slovenská Kajňa
Slovenská Ves
Slovenské Ďarmoty
Slovenské Kľačany
Slovenský Grob
Smilno
Smižany
Snakov
Snina
Soboš
Sokol
Sokolce
Solníčka
Sološnica
Somotor
Sopkovce
Spišská Nová Ves
Spišská Teplica
Spišské Bystré
Spišské Podhradie
Spišský Hrhov
Spišský Hrušov
Spišský Štvrtok
Stanča
Stankovany
Stará Bašta
Stará Kremnička
Stará Turá
Starý Hrádok
Staškov
Staškovce
Stebnícka Huta
Stožok
Stráňany
Stránska
Strážne
Stredné Plachtince
Strekov
Strelníky
Stretava
Stretavka
Stročín
Stropkov
Studená

Stupava
Stupné
Sučany
Suché Brezovo
Suchohrad
Sulín
Súlovce
Sušany
Svätá Mária
Svätoplukovo
Svätuš
Svätuše
Svätý Jur
Sverepec
Svinice
Svit
Svodín
Svrbice
Svrčinovec
Šahy
Šaľa
Šalgočka
Šalov
Šambron
Šamorín
Šamudovce
Šandal
Šarišské Michaľany
Šarkan
Šelpice
Šemetkovce
Šemša
Šivetice
Špačince
Štefanová
Štefanovičová
Štefurov
Šterusy
Štiavnické Bane
Štiavnička
Štitáre
Štôla
Štrba
Štrkovec
Šurany
Švábovce
Švošov
Tachty
Tajná
Ťapešovo

Tašul'a
Tatranská Javorina
Tehla
Tekovské Lužany
Tekovské Nemce
Tekovský Hrádok
Telgárt
Temeš
Tepličky
Teplý Vrch
Terňa
Tesáre
Tešedíkovo
Tichý Potok
Tisovec
Tlmače
Točnica
Tomášikovo
Tomášov
Tomášovce
Topoľa
Topoľčany
Topoľčianky
Topoľnica
Topoľníky
Topoľovka
Tornaľa
Torysa
Tôň
Trebeľovce
Trebichava
Trebišov
Trebostovo
Trenč
Trenčianske Mítice
Trenčín
Trnava
Trnavá Hora
Trnávka
Trnávka
Tŕnie
Trnovec
Trnovo
Tročany
Trst'any
Trstená
Trstené pri Hornáde
Tuhrina
Tuchyňa
Tupá

Turany	Veľké Kosihy	Vrádište
Turček	Veľké Leváre	Vrakúň
Turčianske Jaseno	Veľké Ludince	Vranov nad Topľou
Turčianske Kláčany	Veľké Ozorovce	Vrbnica
Turčianske Teplice	Veľké Raškovce	Vrbovka
Turčiansky Ďur	Veľké Revištia	Vrchteplá
Turecká	Veľké Ripňany	Vrútky
Turie	Veľké Rovné	Výčapy - Opatovce
Turňa nad Bodvou	Veľké Uherce	Vydrná
Turnianska Nová Ves	Veľké Úľany	Vysoká pri Morave
Turová	Veľké Zálužie	Vysoké Tatry
Turzovka	Veľké Zlievce	Vyšná Jedľová
Tušická Nová Ves	Veľkrop	Vyšná Kamenica
Tužina	Veľký Biel	Vyšná Slaná
Tvrdošín	Veľký Čepčín	Vyšné nad Hronom
Tvrdošovce	Veľký Ďur	Vyšný Hrušov
Udavské	Veľký Klíž	Vyšný Komárnik
Udiča	Veľký Kýr	Vyšný Orlík
Uhorské	Veľký Lipník	Vyšný Skálnik
Úľany nad Žitavou	Veľký Lom	Vyšný Žipov
Uňatín	Veľký Slivník	Zábiedovo
Unín	Velušovce	Zádiel
Utekáč	Vernár	Zádor
Uzovská Panica	Vieska	Záhor
Vad'ovce	Vieska	Záhorská Ves
Valaliky	Viničky	Zacharovce
Valaská Belá	Viničné	Zákamenné
Valaská Dubová	Vinodol	Zálesie
Varhaňovce	Vinohrady nad Váhom	Záriečie
Vavrečka	Vinosady	Závada
Vavrinec	Visolaje	Závada
Vavrišovo	Višňov	Závadka nad Hronom
Vážec	Višňové	Zavar
Veľčice	Vištuk	Zázrivá
Veľká Čalomija	Vitanová	Zbehňov
Veľká Dolina	Vít'az	Zborov nad Bystricou
Veľká Franková	Vít'azovce	Zbudská Belá
Veľká Hradná	Vlachovo	Zbudza
Veľká Ida	Vlčany	Zemianske Podhradie
Veľká Lehota	Vlkovce	Zemplínska Nová Ves
Veľká Lomnica	Vlky	Zemplínska Široká
Veľká Lúka	Vlkyňa	Zemplínska Teplica
Veľká Mača	Vojčice	Zemplínske Jastrabie
Veľká nad Ipľom	Vojka nad Dunajom	Zemplínsky Branč
Veľká Paka	Vojňany	Zlatá Baňa
Veľká Tíňa	Vojnatina	Zlaté
Veľká Ves nad Ipľom	Vojtovce	Zlaté Klasy
Veľké Držkovce	Voľa	Zlaté Moravce
Veľké Chlievany	Vozokany	Zlatná na Ostrove
Veľké Chyndice	Vráble	Zlatník

Zlatno
Zlatno
Zliechov
Zohor
Zvolen
Zvolenská Slatina
Zvončín
Žabokreky
Žakarovce
Žalobín
Žarnov
Žarnovica
Žbince
Ždaňa
Železník
Žemliare
Žiar
Žiar nad Hronom
Žihárec
Žikava
Žilina
Žitavany
Župkov

Príloha 3

Odpovede z otvorených otázok z 1. časti výskumu

Odpovede sú zoradené v náhodnom poradí.

Otvorených otázok je v dokumente 5, avšak do tých boli vpisované adresy obecných úradov, telefonické či emailové kontakty. Tie sme sa rozhodli neuviesť, preto budú uvedené len odpovede z polouzavretých otázok, z možnosti iné.

Otázka č. 15

Možnosť iné:

- úverové zdroje
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- nebolo potrebné financovanie
- Prostriedky z ÚPSVaR - rôzne projekty na podpovu zamestnanosti
- UPSVaR
- Rómske komunity a národnostné menšiny
- SVP, š. p.
- úverové zdroje

Otázka č. 16

Možnosť iné:

- som novou starostkou obce
- nebolo potrebné, nakoľko v obci nemáme cigánov
- nízky počet obyvateľov, bez menšín, škôl
- nebolo nutné prijímať DVO
- nemáme obyvateľov, ktorých by sa to týkalo
- nebol dôvod - príčina prijatia DVO
- nízka informovanosť; so zavedením DVO sú spojené ďalšie povinnosti obce, t.j. ďalšia administratívna záťaž
- V obci sa nenachádzajú občania rómskej národnosti, ani inak znevýhodnení občania.
- niektorí znevýhodnení nemajú záujem o informácie a pomoc od iných.
- nemáme romsku komunitu
- nemám vedomosť o prijatí/neprijatí DVO
- nevieme čo to znamená
- nemali sme doteraz záujem
- prijatie DVO v našej obci NIE je potrebné
- V obci nemáme žiadne DVO
- Nemáme v obci rómov
- v Obci Príbelce nežijú marginalizované rómske komunity.
- nepoznáme vôľu zo strany väčšinového obyvateľstva
- Nebola potreba
- nestretli sme sa s takýmto prípadom

- prijatie DVO v našej obci zatiaľ nepovažujeme za potrebné
- obec má 4 zamestnancov./vrátane starostu./
- neviem
- tento problém sme neriešili nakoľko sa taký prípad hodný DVO nevyskytol v našej obci.
- v našej obci nemáme občanov - rómov
- Opatrenia na odstránenie (zmiernenie) znevýhodnenia sme robili, neprezentovali sme ich ako DVO
- V obci nie je a nebol v posledných rokoch diskriminovaný a znevýhodnený žiadny občan.
- obec neprijala DVO
- nezaznamenali sme potrebu prijatia DVO
- v obci nemáme menšinové obyvateľstvo
- je to úplná hlúposť
- obec sa nestretla s diskrimináciou, nakoľko rómska komunita sa tu nenachádza
- prijatie DVO v našej obci nepovažujeme za potrebné
- nebol žiadny dôvod
- Hlavné mesto Bratislava pri plnení svojich kompetencií vytvára podmienky pre rovnaké príležitosti
- ...
- spýtajte sa poslancov ktorí bojujú proti starostovi
- nebolo treba
- nemáme v obci žiadnu menšinu
- nebolo potrebné
- neviem, čo to je
- nemáme žiadnu menšinu (rómov),
- nedostatočná informovanosť
- v lokalite s najvyššou nezamestnanosťou v SR sa takého pozitívne diskriminované opatrenia nedajú cel
- v našej obci podľa nás nie sú žiadne DVO
- nebol dôvod na takýto postup
- nebola požiadavka z praxe
- v našej obci nemáme rómov, ani žiadni občania nie sú diskriminovaní
- nebol dôvod na jeho prijatie
- iné
- nevyskytli sa prípady diskriminácie a sme obec bez romskej komunity a tiež prtestarlé obyvateľstvo
- BSK plní potreby svojich obyvateľov v súlade s platnou legislatívou so zachovaním princípu rovnosti.
- Malá obec so 62 obyvateľmi
- Nebol porušený zákon
- doteraz nevyvstala potreba
- Nemáme základnú ani materskú školu
- Mesto NZ vykonáva opatr. zam. na zlepš. podmien.soc.znevýh. skup.,avšak ich nekvalifikujeme ako DVO
- -
- doposiaľ neboli potrebné
- nebola taká žiadosť
- nemá potrebu
- nemáme rómsku komunitu

- m
- nemáme také obyvateľstvo
- nemáme rómske obyvateľstvo
- obec je malá, v obci nie je škola, ani rómska ani iná menšina, problém sme doteraz nemali
- obec Jakubovany na základe vyhodnotenia zloženia obyvateľstva a zamestnanosti nezaznamenala potrebu,
- v obci nemáme skupiny ľudí, ktorých by sa DVO dotýkali
- nebol podnet na DVO
- neboli na to dôvody
- neprítomnosť znevýhodneného menšinového obyvateľstva v obci
- plnenie prostr. fin. podpory organizácií v oblasti: sociálnej, vzdel., kultúry, Výziev a Nadácie DAR
- Neexistuje preukázateľná nerovnosť!

Otázka č. 22

Možnosť iné:

- nevieme posúdiť
- kým sa nezmení myslenie ľudí, zákon len komplikuje život a nič nerieši,
- nie je potrebné prijať DVO
- s týmto problémom sme sa v našej obci nestretli
- Naša obec necíti potrebu prijímania DVO nakoľko nepocitujeme horeuvedené prekážky v rovnosti obyvate
- neviem
- nedostatočné personálne kapacity
- neviem posúdiť
- lebo je to celé blbosť
- nevieme posúdiť, nakoľko v obci nebolo treba riešiť uvedené problémy
- Chýbajúce metodické usmernenia, manuály
- obmedzené možnosti malých obcí, nechota subjektov zapojiť sa do integrácie
- žiadne
- obec sa z uvedeným nestretáva
- neviem to definovať, pretože som sa s takým niečím nestretol
- nie sú
- nepotrebnosť, nevieme o diskriminácií v našej obci
- Prečo majú vyriešiť 20 rokov neriešený štátny problém práve obce?
- Počet zamestnancov na obci je nízky -vysoká zaťaženosť rôznorodými povinnosťami v rámci obce.
- potreba vynútená z praxe
- Nemám vedomosti o diskriminácií našich obyvateľov
- Obec nemá znevýhodnené skupiny, preto nepozná prekážky
- slabá informovanosť verejnosti
- pracovné návyky a vzdelanie znevýhodnených skupín uchádzačov o zamestnanie
- nedostatok času v malých obciach na sledovanie nových zákonov
- nedostatočná informovanosť, odborná podpora a finančná podpora
- slabá propagácia možnosti riešenia pomoci cez DVO
- legislatívne dostatočné riešenie

Otázka č. 24

Možnosť iné:

- zdroje zo štátu vo forme dotácie, nie v rámci podielovej dane
- štátny rozpočet
- mimo podielových daní
- Naša obec necíti potrebu DVO, lebo medziľudské vzťahy sú v súčasnosti bezproblémové
- Zo schránkových firiem, zo zhabaného majetku .
- súkromný sektor
- Poznámka: zdroje zo štátneho rozpočtu, ale nie na úkor podielových daní
- štát mimo podielových daní
- zdroje zo štátneho rozpočtu (nie podielové dane)
- zbytočne vyhodnené peniaze
- štátny rozpočet
- priama štátna dotácia na DVO
- z iných zdrojov
- zo štátneho rozpočtu
- zo štátneho rozpočtu
- sú to vyhodnené peniaze
- viaczložkové financovanie (napr. štát - zdroje EU - obec)
- ...
- Neviem odpovedať
- štátneho rozpočtu
- nie je potrebné
- zdroje VUC NSK
- štátna účelová dotácia (refundácia)
- zdroje zo ŠR (podielovú daň počítame za vlastné zdroje)
- spoluúčasť zahraničných a domácich firiem
- zmiešané financovanie
- zdroje zo štátneho rozpočtu nie zahrnuté v pod. dani ale samostane vyčlenené na financovanie DVO
- charitné organizácie
- zo štátneho rozpočtu (nie z podielových daní)
- zdroje zo štátneho rozpočtu vyčlenené iba na financovanie DVO
- zdroje zo štátneho rozpočtu vyčlenené iba na financovanie DVO
- zo štátneho rozpočtu
- akékoľvek iné ako z obecného rozpočtu alebo podielových daní
- zdroje zo štátneho rozpočtu mimo podielových daní
- občianske združenia
- štát, mimo podielových daní
- grantové schémy
- sponzorské
- kombinácia zdrojov štátneho rozpočtu, podpory z EU fondov a tiež nadácií
- žiadne
- zdroje zo štátneho rozpočtu
- neviem odpovedať
- viaczdrojové financovanie - rôzne kombinácie, spolufinancovanie

Príloha 4

Dotazník k 2. časti výskumu

Monitorovanie a vyhodnocovanie účinnosti dočasných vyrovnávacích opatrení

Dobrý deň,

venujte prosím niekoľko minút svojho času na vyplnenie nasledujúceho dotazníka.

1. Názov mesta/mestskej časti/obce:

2. Prijímali ste projekt DVO s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona alebo ste ho ako DVO označili až neskôr po oboznámení sa s problematikou?

prijímali sme ho s vedomím, že ide o opatrenie podľa antidiskriminačného zákona

za DVO bol označený až po oboznámení sa s problematikou

3. Vami prijaté DVO sa realizovali v rámci nejakého väčšieho projektu alebo výzvy, ak áno akého a s podporou akého subjektu?

4. Akým spôsobom Vami prijaté DVO malo pozitívne vplývať na znevýhodnenú skupinu?

5. Čo konkrétne ste realizovali v rámci DVO, aké kroky, mechanizmy, aktivity?

6. Hodnotíte prijatie DVO ako úspešné rozhodnutie?

- áno
- nie
- neviem posúdiť

7. Projekt DVO, ktorý prijala Vaša obec/mesto sa ešte realizuje?

- áno, ešte sa realizuje
- nie, už bol ukončený

8. Aké časové obdobie sa DVO realizuje alebo realizovalo?

9. Máte vypracovanú písomnú dokumentáciu ohľadom jeho realizácie?

- áno
- nie

10. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva plánuje počas leta (jún až september) zorganizovať workshop. Bude sa týkať vzdelávania ohľadom DVO (ako vypracovať dokumentáciu, príklady z praxe) a slúžil by tiež na vzájomnú dohodu medzi Strediskom a účastníkmi na vytvorenie mechanizmu pre monitorovanie a zasielanie správ o zrealizovanom DVO. Mali by ste záujem zúčastniť sa takéhoto workshopu?

- áno
- nie
- zatiaľ neviem

Príloha 5

Zoznam všetkých respondentov 2. ČASŤ výskumu

- Bratislava - Vrakuňa, Šíravská 7, 821 07 Bratislava
- Brezno, Nám.gen. M.R. Štefánika 1, Brezno
- Budča
- Budkovce
- Bžany
- Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín
- Hrochoť
- Ilija
- KONSKÁ
- Košice - Nad jazerom
- Košice- Džungľa, Člnková č. 27, 040 01 Košice
- Kurov
- Lubina
- Martin
- Matiašovce
- Považská Bystrica
- Revúca
- Skalica
- Šaľa
- Štrba
- Veľké Úľany
- Zacharovce
- Zohor
- Zvolen
- Žarnovica

Príloha 5

Odpovede z otvorených otázok z 2. časti výskumu

Odpovede sú zoradené v náhodnom poradí.

Otázka č. 3

- nie
- Nie, boli realizované v rozsahu pôsobnosti a možností mestskej časti Bratislava - Vrakuňa
- "Realizovaných bolo viacero projektov zameraných na odstránenie sociálneho alebo ekonomického znevýhodnenia, ktorými sú nadmerne postihnutí príslušníci znevýhodnených skupín. Napr. Terénna sociálna práca, Služby starostlivosti pre dieťa a rodinu, Vzdelávanie cesta k integrácii MRK, Komunitná synergia mesta Brezno a pod."
- -
- Nerealizuje sa v rámci väčšieho projektu.
- Terénna sociálna práca
- Prijaté DVO sa nerealizovali v rámci väčšieho projektu ani výzvy. V spolupráci s Nadáciou Milana Šimečku sme realizovali Audit inklúzie mesta Dolný Kubín.
- komunitné centrum
- nie
- Zamestnanosť a sociálna inklúzia: Podpora vytvárania pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (vek, znížená pracovná schopnosť/invalidita, nízke vzdelanie, dlhodobá nezamestnanosť občanov).
- DVO realizujeme v rámci bežnej činnosti.
- k Terénnej a sociálnej práce a Komunitnej práce v MČ
- nie
- Operačný projekt Zamestnanosť a sociálna inklúzia - poskytnutie príspevku na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie podľa § 50j zákona o službách zamestnanosti, ktorý bol poskytnutý zo zdrojov Štátneho rozpočtu SR a ESF.
- Nami prijaté DVO sa realizovali prostredníctvom výziev (napr. z MK SR – projekt multikultúrnej spolupráce, z fondov EÚ – výstavba komunitného centra, z MPSVaR – projekt TSP v obciach) a projektov (napr. národné projekty (NP) ako jeden z nástrojov aktívnych opatrení trhu práce – zamestnanie znevýhodnených UoZ, projekt zameraný na zaškolenie detí z MRK prostredníctvom REF - Rómsky edukačný fond), ale aj priamo z rozpočtu mesta (napr. úhrada autobusovej prepravy detí do MŠ a ZŠ z marginalizovanej lokality, poskytovanie jednorazových dávok sociálnej pomoci pre sociálne slabých občanov, rodiny s deťmi, projekt viacgeneračnej a multikultúrnej spolupráce...) a iné.
- V rámci vlastnej štruktúry.
- "- Projekt vzdelávania seniorov bol realizovaný v rámci OP VZDELÁVANIE opatrenie 2.1. Podpora ďalšieho vzdelávania Projekt SENIOR KARTA sa realizuje s pomocou podnikateľského subjektu"
- áno, v rámci projektu terénna sociálna práca v obciach
- nie

- Národný projekt terénnej sociálnej práce zameraný prioritne na marginalizované rómske komunity
- Názov projektu: Podpora sociálnej a profesijnej inklúzie rozvojom pracovných zručností MRK s podporou MPSVaR SR.
- DVO nebolo realizované na základe výzvy.
- OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, NP Terénna sociálna práca, MPSVaR SR Implementačná agentúra pre zamestnanosť a sociálnu inklúziu
- v rámci Dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny
- Projektov, ktoré boli realizované u rôznych cieľových skupín bolo viac. U všetkých je zohľadňovaný antidiskriminačný zákon. Projekty boli realizované s podporou ESF a štátneho rozpočtu.
- "Nerealizovali sme DVO v rámci žiadneho samostatného projektu.
- Projekt na Rekonštrukciu ZŠ, projekt na Revitalizáciu centrálnej mestskej zóny ako aj projekt na Rekonštrukciu kultúrneho domu zahŕňali aj opatrenia na bezbariérovosť objektov."

Otázka č. 4

- rovnocenným začlenením medzi občanov
- "1. z dôvodu veku: finančná pomoc, 2. z dôvodu zdravotného postihnutia: pomoc v domácnosti"
- Zlepšením sociálnej situácie, lepšej orientácii na trhu práce, podpora zamestnanosti, zlepšenie starostlivosti o deti, prevencia záškoláctva, zvýšenie úrovne vzdelania
- -
- Robíme všetko preto aby sa zamestnaný ľudia nemali dôvod cítiť diskriminovaný
- Snaha odstraňovať rozdiely medzi minoritnou skupinou a majoritnou.
- Audit vo swot analýze a navrhovaných opatreniach zvýšil rovnosť príležitostí jednotlivých subskupín a obyvateľov mesta k poskytovaniu služieb.
- zlepšenie komunikácie, odborná pomoc znevýhodneným skupinám obyvateľstva
- Žiadne DVO sme v praxi nevydávali, pretože som presvedčený, že činnosť obecného úradu v obci Ilija (341 obyvateľov), ktorý vediem šiesty rok, nikoho v minulosti ani teraz nediskriminuje. Príklady v ďalšom bode.
- Napomáhať k seberealizácii znevýhodnených občanov, udržiavať a zvyšovať ich pracovné návyky a zručnosti, zmysluplne ich zapájať do zamestnania, prispieť k zlepšeniu kvality života, a to telesného aj duševného...
- jedná sa o odstránenie sociálneho a ekonomického znevýhodnenia určitých skupín obyvateľstva, predovšetkým seniorov, ŤZP občanov a členov rómskej komunity
- podporovať ich v ich právach a povinnostiach
- učiť sa k spolunažívaniu a rešpektovaniu sa oboch skupín navzájom , teda majoritná časť obyvateľstva so znevýhodnenou skupinou
- "Rovnosť príležitostí pri zamestnávaní a odstraňovanie diskriminácie z dôvodu rasového alebo etnického pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine."
- Zvyšovanie sociálnej inklúzie a zmierňovanie sociálno-ekonomických rozdielov.
- Boli vytvorené pracovné miesta pre rómskych občanov.
- "- skvalitnenie života seniorov, sprístupnenie vzdelávania v oblasti IKT, finančnej, právnej a sociálnej gramotnosti lepší prístup k tovarom a službám"
- možnosť zamestnávania znevýhodnených skupín obyvateľstva, práca s deťmi a mládežou zo sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva, možnosť zapojiť sa do kultúrnych podujatí organizovaných mestom

- v oblasti zamestnanosti
- "- Zmiernenie socioekonomických znevýhodnení, podpora záujmov znevýhodnených skupín obyvateľstva o služby, zamestnanie a pod. Zmiernenie znevýhodnení v oblasti rodičovstva."
- Vytvorenie pracovných návykov.
- Bol vytvorený bezbariérový prístup pre ZŤP občanov obce.
- Dlhodobými a systematickými odbornými činnosťami v teréne so zameraním na podporu jednotlivca, skupiny a komunity zmierňovať negatívne dôsledky sociálneho vylúčenia.
- práca
- Priblíženie k majoritnej skupine obyvateľstva, odbúranie predsudkov.
- "- odstránenie niektorých bariér resp. zriadenie bezbariérových vstupov do mestských budov viac sprístupnilo napr. priestory ZŠ, klientskeho centra MsÚ, Mestskej knižnice, ZUŠ, kultúrneho domu imobilným návštevníkom; poskytnutím priestorov pre rodinné centrum sme znížili sociálne vylúčenie mamičiek s malými deťmi a na materskej dovolenke, lebo sa v tom centre môžu stretávať a organizovať si rôzne spoločné aktivity; zriadením denného centra pre seniorov sme tiež umožnili seniorom stretávať sa, aktivizovať sa a nebyť vylúčeným zo spoločnosti apod."

Otázka č. 5

- V rámci verejných aktivít sme túto skupinu aktivizovali medzi organizátorov
- "1. z dôvodu veku: poskytovanie jednorazovej finančnej pomoci poberateľom invalidného alebo starobného dôchodku 2. z dôvodu zdravotného postihnutia: poskytovanie opatrovateľskej služby"
- Venovali sme sa mapovaniu a riešeniu problémov znevýhodnených skupín ohrozených sociálnych vylúčením. Pomáhali sme im pri riešení problémov (zadĺženosť, úroveň bývania, čistota okolia a pod.), ďalej v oblasti starostlivosti o deti -zdravotná starostlivosť, plnenie povinnej školskej dochádzky, vykonávanie opatrní sociálnoprávnej ochrany, vzdelávali sme deti na školách prostredníctvom tútoringu, vzdelávali sme celé rodiny a vyškolili lokálnych aktivistov. V rámci pomoci pri začlenení sa znevýhodnených uchádzačov na trh práce sme vytvorili pracovné miesta.
- -
- Obec zamestnáva ľudí s rómskej komunity, ľudí nad 50rokov. Snaží sa zamestnávať rovnaký počet žien a mužov.
- Zamestnanci minoritnej skupiny pracujú spolu s majoritnou. Minoritnú skupinu začleňujeme do spoločenského života obce
- Audit inklúzie, analýza stavu a premietnutie navrhovaných opatrení do interných predpisov.
- prednášky, aktivovanie, zlepšenie komunikácie, odborné poradenstvo,
- "V obci žije jedna občianka - rómka, sporiadaným životom. Vykonávala pre obec aktivačné práce a teraz sme ju zamestnali na OU na polovičný úväzok na dobu 15 mesiacov a sme spokojní s jej dobrou prácou. Druhá osoba rómskeho pôvodu žije tu dočasne taktiež bez problémov, jej dieťa navštevuje našu MŠ spolu s ostatnými deťmi-bez problémov. Osoby v obci dlhodobo nezamestnané - využívame úspešne v spolupráci s UPSVaR všetky formy a možnosti ich aktivácie a využitia rôznych foriem zamestnaneckých programov - toho času 10 osôb . Osoby nevládne alebo s ťažkým zdravotným postihnutím, vyžadujúce opateru resp. výpomoc riešime podľa potreby s Úradom práce - v súčasnosti všetky potreby vykryté (v súčasnosti starostlivosť o 3 osoby). Osoby zo sociálne slabších rodín-snažíme sa v rámci zákonných možností

vyjsť v ústrety ako OU aj v spolupráci s úradom práce - dve rodiny- deti navštevujú MŠ, od 1.5 aj aktivačné práce .Ďalej-napr.pre osobu ktorej odobrali nohu, boli vytvorené prenosne nájazdové plošiny do pohostinstva, do sály kult. domu , ostatné verejné priestory sú prístupné aj s vozíkom.Dovolím si tu zodpovedať aj nasledujúce dve otázky: K bodu 6: DVO považujeme za štandardnu normu v živote ""normálnych"" ľudí a riadime sa tým. K bodu 7 , 8 a 9: Snažili sme sa, snažíme a budeme aj naďalej snažiť sa žiť tu ľudsky a s primeranou dávkou empatie voči ľuďom, ktorých postihla nepriazeň osudu. Samozrejme v rámci zákonných možností. Budeme pokračovať aj naďalej . Písomnosti nevypracovávame."

- Vytvárali sme pracovné miesta (pracovný pomer) pre takto znevýhodnených občanov. Obec plánuje v budúcnosti.... pokračovať v tomto zámere.
- poskytovanie finančnej výpomoci, poskytovanie sociálneho a právneho poradenstva, terénna práca v nelegálnej osade, podpora vzdelávania v samospráve (pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie)- 9 mesačné programy.
- zastupovanie klientov na úradoch a súdoch
- robíme spoločné športové , kultúrne aktivity
- Dočasné vytvorenie TPP.
- Mesto Martin realizuje aktivity v rámci sociálnej politiky mesta už niekoľko rokov. Ako DVO sme to nenazývali. Viac v odpovedi k otázke č.3.
- Prijali sme na práce rómskych občanov.
- "- vzdelávacie aktivity pre seniorov - IKT, digitálna fotografia, etika, finančná, právna sociálna gramotnosť, osobnostný rozvoj, zdravý životný štýl, komunikácia s úradmi verejnej správy, jazykové kurzy angličtiny a španielčiny, úhrada časti školného v univerzite 3. veku, rozdelenie 1100 zľavových SENIOR KARIET obyvateľom mesta na nákupy v obchodoch a za služby"
- vytvorenie pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, komunitná práca s deťmi a mládežou a všetkými znevýhodnenými vekovými skupinami obyvateľstva, organizovanie besied,prednášok, burzy práce, tvorivých dielni...
- vytvorenie chránenej dielne, aktivácia nezamestnaných.
- "- Finančná pomoc pre znevýhodnené skupiny ľudí (ľudia bez domova, nízkopríjmové rodiny, zdravotne postihnutí, margin. rómske komunity a pod.), asistencia a aj finančná pomoc pri vybavení dokladov a následne štátnych sociálnych dávok, prístupu k zamestnaniu, službám a pod.; vybudovanie strediska osobnej hygieny pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva, zdrav. postih. a pod. V rámci kolektívnej zmluvy pracovné voľno nad rámec zákonníka práce pre osamelých rodičov starajúcich sa o dieťa/deti"
- Bolo prijatých do pracovného pomeru 8 osôb z MRK a jeden koordinátor. Vzhľadom na to, že išlo o komunitu s najnižším stupňom vzdelania aktivity, ktoré vykonávali v pracovnom pomere boli aj tomu prispôsobené t.j. vykonávali pomocné stavebné práce, čistiace, záhradnícke a sanačné práce. Výber uchádzačov obec realizovala, tak že osobne navštevovala nezamestnaných a oslovovala ich s ponukou práce. V priebehu projektu došlo aj k pre-obsadeniu pracovných miest a to z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny resp. k ukončeniu pracovného pomeru zamestnancom.
- Bezbariérový prístup do Miestneho kultúrneho strediska vo Veľkých Úľanoch.
- mapovanie lokality, občianske, sociálne, kariérne poradenstvo jednotlivcom a rodinám so sociálnymi problémami v rámci cieľovej skupiny, posúdenie životnej situácie ľudí v kontexte ich sociálnych vzťahov, riadenie prípatov a koordinácia služieb v záujme človeka...
- aktivačná činnosť formou dobrovoľníckej služby

- Aktivity a akcie pre obyvateľov v lokalite, kde sa nachádza koncentrácia rómskeho obyvateľstva v komunitnom centre, prístupnom pre všetkých obyvateľov lokality.
- uvedené v ods.4

Otázka č. 8

- 5 mesiacov
- priebeh rokov 2015 - 2016
- U nás boli projekty realizované najmä v rámci Lokálnej stratégie komplexného prístupu, ďalej v rámci Komunitného plánu sociálnych služieb, priamo projekt DVO sme vypracovaný nemali.
- -
- Realizuje sa od posledného kontaktu, od vyplnenia prvej časti dotazníka
- 4 roky
- do roku 2018
- Realizovalo sa 9 mesiacov
- trvale (z môjho pohľadu)
- ...2011 - 2015
- v rámci bežnej činnosti sa realizuje práca s vyššie uvedenými skupinami obyvateľstva, projekt podpory zamestnávania v samospráve sa realizuje druhý krát, aktuálne od 15. 4. 2016 na 9 mesiacov.
- od roku 2011 do roku 2015
- 5 rokov
- 6 mesiacov
- Ako ktoré, od možnosti zapojenia sa do projektu, či výzvy. Úhrada autobusovej prepravy detí do MŠ a ZŠ z marginalizovanej lokality už viac ako 10 rokov.
- V roku 2015 to bolo 6 mesiacov a v tomto roku znovu 6 mesiacov.
- "- projekt vzdelávania seniorov: 14 mesiacov; univerzita 3. veku: 3 roky, trvá; seniorkarty: 2 mesiace , trvá"
- od roku 2011
- 10 rokov
- "- Finančná pomoc pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva - dlhšie časové obdobie; projekt terénnej sociálnej práce sa realizuje dlhšie časové obdobie, projekt bol ukončený v októbri 2015, nový projekt sa realizuje od 01. 01. 2016; stredisko osobnej hygieny - 2 roky; V pracovnoprávnej oblasti (ustanovenie v kolektívnej zmluve) - dlhšie časové obdobie"
- Časové obdobie, kedy sa projekt realizoval: 28.11.2014 - 31.3.2016
- Realizuje sa už 10 rokov.
- 2014-2018
- 1/2 roka
- od apríla 2015
- naše opatrenia majú trvalý charakter

Príloha 6

Tabuľky zobrazujúce detailnejšie prehľady odpovedí k jednotlivým otázkam k výskumu z časti 2

Tabuľka 1 - Odpovedí k otázke č. 4

Obec/mesto/mestská časť	Odpoveď
Neidentifikovaný respondent	rovnocenným začlenením medzi občanov
Bratislava - Vrakuňa	1. z dôvodu veku: - finančná pomoc 2. z dôvodu zdravotného postihnutia: - pomoc v domácnosti
Brezno	Zlepšením sociálnej situácie, lepšej orientácii na trhu práce, podpora zamestnanosti, zlepšenie starostlivosti o deti, prevencia záškoláctva, zvýšenie úrovne vzdelania
Budča	-
Budkovce	Robíme všetko preto aby sa zamestnaný ľudia nemali dôvod cítiť diskriminovaný
Bžany	Snaha odstraňovať rozdiely medzi minoritnou skupinou a majoritnou.
Dolný Kubín	Audít vo swot analýze a navrhovaných opatreniach zvýšil rovnosť príležitostí jednotlivých skupín a obyvateľov mesta k poskytovaniu služieb.
Hrochoť	zlepšenie komunikácie, odborná pomoc znevýhodneným skupinám obyvateľstva
Ilija	Žiadne DVO sme v praxi nevydávali, pretože som presvedčený, že činnosť obecného úradu v obci Ilija (341 obyvateľov), ktorý vediem šiesty rok, nikoho v minulosti ani teraz nediskriminuje. Príklady v ďalšom bode.
Konská	Napomáhať k seberealizácii znevýhodnených občanov, udržiavať a zvyšovať ich pracovné

	návyky a zručnosti, zmysluplne ich zapájať do zamestnania, prispieť k zlepšeniu kvality života, a to telesného aj duševného...
Košice - Nad jazerom	jedná sa o odstránenie sociálneho a ekonomického znevýhodnenia určitých skupín obyvateľstva, predovšetkým seniorov, ŤZP občanov a členov rómskej komunity
Košice- Džungľa	podporovať ich v ich právach a povinnostiach
Kurov	učiť sa k spolunažívaniu a rešpektovaniu sa oboch skupín navzájom , teda majoritná časť obyvateľstva so znevýhodnenou skupinou
Lubina	Rovnosť príležitostí pri zamestnávaní a odstraňovanie diskriminácie z dôvodu rasového alebo etnického pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine.
Martin	Zvyšovanie sociálnej inklúzie a zmiernovanie sociálno-ekonomických rozdielov.
Matiašovce	Boli vytvorené pracovné miesta pre rómskych občanov.
Považská Bystrica	- skvalitnenie života seniorov, sprístupnenie vzdelávania v oblasti IKT, finančnej, právnej a sociálnej gramotnosti - lepší prístup k tovarom a službám
Revúca	možnosť zamestnávania znevýhodnených skupín obyvateľstva, práca s deťmi a mládežou zo sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva, možnosť zapojiť sa do kultúrnych podujatí organizovaných mestom
Skalica	- v oblasti zamestnanosti
Šaľa	- Zmiernenie socioekonomických

	<p>znevýhodnení, podpora záujmov znevýhodnených skupín obyvateľstva o služby, zamestnanie a pod.</p> <p>- Zmiernenie znevýhodnení v oblasti rodičovstva.</p>
Štrba	Vytvorenie pracovných návykov.
Veľké Úľany	Bol vytvorený bezbariérový prístup pre ZŤP občanov obce.
Zacharovce	Dlhodobými a systematickými odbornými činnosťami v teréne so zameraním na podporu jednotlivca, skupiny a komunity zmierňovať negatívne dôsledky sociálneho vylúčenia.
Zohor	práca
Zvolen	Priblíženie k majoritnej skupine obyvateľstva, odbúranie predsudkov.
Žarnovica	<p>- odstránenie niektorých bariér resp. zriadenie bezbariérových vstupov do mestských budov viac sprístupnilo napr. priestory ZŠ, klientskeho centra MsÚ, Mestskej knižnice, ZUŠ, kultúrneho domu imobilným návštevníkom</p> <p>- poskytnutím priestorov pre rodinné centrum sme znížili sociálne vylúčenie mamičiek s malými deťmi a na materskej dovolenke, lebo sa v tom centre môžu stretávať a organizovať si rôzne spoločné aktivity</p> <p>- zriadením denného centra pre seniorov sme tiež umožnili seniorom stretávať sa, aktivizovať sa a ne byť vylúčeným zo spoločnosti</p> <p>- apod.</p>

Tabuľka 2- Ktorá obec/mesto/mestská časť sa v rámci DVO venovala akej problematike:

Obec/mesto/ mestská časť	Integrácia	Seniori	ZŤP	Práca	Deti	Rómovia	Rodičovstvo	Iné
Neidentifikovaný respondent	1							
Bratislava – Vrakuňa		1	1					
Brezno		1		1	1			
Budča								1
Budkovce				1				
Bžany	1							
Dolný Kubín	1							
Hrochot'	1							
Ilija								1
Konská	1			1				
Košice - Nad jazerom		1	1			1		
Košice- Džungľa	1							
Kurov	1							
Lubina						1		
Martin	1							
Matiašovce						1		
Považská Bystrica		1						
Revúca				1	1			
Skalica				1				
Šaľa				1			1	
Štrba				1				
Veľké Úľany			1					
Zacharovce	1							

Zohor				1				
Zvolen	1							
Žarnovica		1	1				1	
Spolu	9	5	4	8	2	3	2	2
35 odpovedí								

MONITOROVANIE A VYHODNOCOVANIE ÚČINNOSTI DOČASNÝCH
VYROVNÁVACÍCH OPATRENÍ V PODMIENKACH SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Analýza údajov, technická úprava:

Natália Juráková

Príprava dotazníkov a technická podpora:

Soňa Rišianová

Tomáš Földes

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Vydalo Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

v Bratislave v roku 2016

ISBN 978-80-89016-86-0

Slovenské národné stredisko
pre ľudské práva
2016

ISBN 978-80-89016-86-0

9 788089 016860 >